

ELog IT Forbundet

**Innstilling til
Handlingsprogram
2023 - 2027**

1	Innledning	5
2	Forslag behandlet under kapittel 1 Innledning	11
3	Teleentreprenørbransjen	36
4	Hovedmål:	36
5	Forslag behandlet under kapittel 2 Teleentreprenørbransjen	38
6	Installasjonsbransjen	54
7	Hovedmål:	55
8	Forslag behandlet under kapittel 3 Installasjonsbransjen	57
9	Energibransjen	67
10	Hovedmål:	70
11	Forslag behandlet under kapittel 4 Energibransjen.....	72
12	IKT-bransjen.....	117
13	Hovedmål:	118
14	Forslag behandlet under kapittel 5 IKT-bransjen.....	120
15	Lønns- og arbeidsvilkår	123
16	Hovedmål:	126
17	Forslag behandlet under kapittel 6 Lønns- og arbeidsvilkår.....	129
18	Pensjon.....	152
19	Hovedmål:	153
20	Forslag behandlet under kapittel 7 Pensjon.....	155
21	Sosial dumping	170
22	Hovedmål:	171

23	Forslag behandlet under kapittel 8 Sosial dumping	174
24	Ungdom	178
25	Hovedmål:	178
26	Forslag behandlet under kapittel 9 Ungdom.....	180
27	Organisering (6030).....	181
28	Hovedmål:	182
29	Forslag behandlet under kapittel 10 Organisering (tidl. `Rekruttering`).....	184
30	Utdanning	194
31	Hovedmål:	196
32	Forslag behandlet under kapittel 11 Utdanning	199
33	Medlems- og tillitsvalgtopplæring	201
34	Hovedmål:	201
35	Forslag behandlet under kapittel 12 Medlems- og tillitsvalgtopplæring	203
36	Arbeidsmiljø, bedriftsdemokrati og partssamarbeid (6035).....	205
37	Hovedmål:	206
38	Forslag behandlet under kapittel 13 Arbeidsmiljø, bedriftsdemokrati og	
39	partssamarbeid (tidl. `Arbeidsmiljø- og bedriftsdemokrati`)	207
40	Likestilling, inkludering og integrering (6139).....	210
41	Hovedmål:	212
42	Forslag behandlet under kapittel 14 Likestilling	214
43	Klima og miljø	216
44	Hovedmål:	218

45	Forslag behandlet under kapittel 15 Klima og miljø	220
46	Internasjonal solidaritet og samarbeid	227
47	Hovedmål:	227
48	Forslag behandlet under kapittel 16 Internasjonal solidaritet og samarbeid	229
49	Norges forhold til Europa	232
50	Digitalisering - organisering av fremtidens arbeidere	234
51	Betydningen av data	234
52	Endring av arbeid	234
53	Et anstendig arbeidsliv for fremtiden	235
54	Muligheter	236
55	Hovedmål:	237

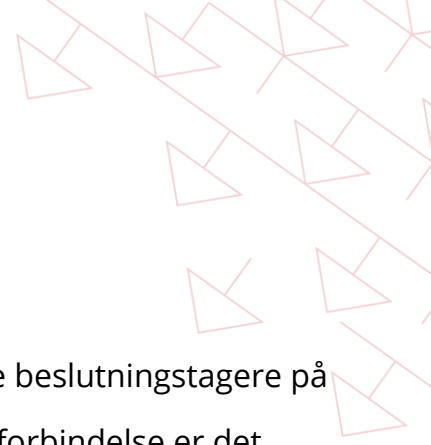
56 **Innledning**

57 EL og IT Forbundet skal jobbe for et trygt og seriøst arbeidsliv som fremmer faste
58 ansettelse, kompetanseutvikling og medbestemmelse for de ansatte. Forbundet skal
59 jobbe for gode lønns- og arbeidsvilkår, økt sysselsetting og reduserte
60 klimagassutslipp. Medlemsvekst og organisering er en prioritert oppgave i perioden.
61 Tillitsvalgte er blant de viktigste ressursene for at forbundet skal nå sine mål, og
62 ivareta sine medlemmer. Forbundet vil derfor jobbe for å forbedre tillitsvalgtes
63 rettigheter og kompetanse.

64 Forbundets organisasjonsfilosofi er tuftet på det syn at styrken i organisasjonen skal
65 bygges nedenfra. Forbundet vil derfor kontinuerlig tilstrebe å holde en høy aktivitet i
66 klubber, fagforeninger og distrikter (6043). Med de utfordringer fagbevegelsen står
67 overfor, er kampvillige og sterke grunnorganisasjoner av avgjørende betydning.
68 Forbundet er derfor av den oppfatning at resultater oppnås, ikke først og fremst ved
69 at forbundet skal være en serviceorganisasjon for medlemmene (6044). Kraften ligger
70 hos medlemmene som er eiere av fagforeningene, klubbene og distriktene (6045).
71 Disse utgjør forbundets grunnorganisasjoner.

72 For en arbeidstakerorganisasjon er både forhandlingsarenaen og den politiske arena
73 viktige. Gjennom forhandlinger og opprettelse av tariffavtaler vil EL og IT Forbundet
74 kjempe for å bedre medlemmenes vilkår. Gjennom politisk arbeid vil EL og IT
75 Forbundet kjempe for en samfunnsutvikling med mer demokratisk styring, mer
76 innflytelse for arbeidstakerne og mindre makt til kapitaleierne.

77 EL og IT Forbundet vil kjempe for et arbeidsliv med høye standarder der faste
78 fulltidsansettelser fortsatt er regelen (6092). EL og IT Forbundet vil kjempe mot
79 samfunnsendringer som undergraver arbeidsfolks rettigheter, trygghet og helse. For å

80 sikre dette, bør alle forbundets ledd jobbe for å påvirke politiske beslutningstagere på
81 alle nivå med mål om å ivareta medlemmenes interesser. I den forbindelse er det
82 også viktig å styrke LOs lokalorganisasjoner for å få gjennomført fagligpolitisk og
83 politisk aktivitet.

84 De siste 40 årene har vært preget av en utvikling med globalisering basert på
85 markedsliberalistiske prinsipper (6002, 6093, 6148). I vår del av verden har dette ført til
86 avindustrialisering, økte forskjeller, mer urettferdighet, økende polarisering, mer
87 utrygghet og mindre makt til fagbevegelse og arbeidstakere. Gjennom omfattende
88 privatisering, konkurranseutsetting og sosial dumping har etablerte vilkår blitt satt
89 under press, og midlertidig tilknytning til arbeidsmarkedet har i altfor stor grad
90 erstattet faste ansettelse. Denne utviklingen har skapt grobunn for antidemokratiske
91 bevegelser, fremmedfiendtlighet, økende nasjonalisme og proteksjonisme som
92 splitter arbeidstakere og bygger ned tilliten til myndigheter og demokratiske
93 institusjoner.

94 Et organisert arbeidsliv og en sterk fagbevegelse er viktige forutsetninger for å
95 motvirke ulikhet, bevare demokratisk legitimitet og for videreutviklingen av
96 velferdsstaten. EL og IT Forbundet vil kjempe for å styrke fagbevegelsens og
97 arbeidstakernes makt og innflytelse for å sikre en samfunnsutvikling basert på
98 solidaritet, rettferdighet og fellesskap, som reduserer økonomiske og sosiale
99 forskjeller og bremser markedsliberalismen.

100 I Norge blir mange utenlandske arbeidere utnyttet av arbeidsgivere i kaotiske
101 forretningsmodeller av underleverandører og bemanningsselskaper (6096). Ofte
102 ender de opp med dårligere vilkår enn nordmenn. Arbeidslivskriminalitet har fått
103 fotfeste og undergraver både det norske arbeidslivet og velferdsstaten. EL og IT

104 Forbundet vil jobbe for en styrket innsats mot arbeidslivskriminaliteten. EL og IT
105 Forbundet vil forsterke aktiviteten med å organisere arbeidere fra andre land som
106 arbeider innenfor våre bransjer i Norge.

107 En sterk offentlig sektor sikrer velferd, tilrettelegger for en god næringsutvikling og
108 fungerer som en motvekt mot markedsliberalismen (6047).

109 Skal offentlig sektor spille en slik rolle, kan den ikke styres etter de samme
110 markedsprinsipper som privat sektor. EL og IT Forbundet vil arbeide for en offentlig
111 sektor som styres etter brukernes behov og ikke etter markedsprinsipper. EL og IT
112 Forbundet vil motarbeide alle former for privatisering og konkurranseutsetting av
113 offentlige tjenester. Like viktig for å bekjempe privatisering av offentlige oppgaver, er
114 å jobbe mot bruk av anbudsprinsippet. Nødvendig infrastruktur og nødvendige
115 tjenester skal fortsatt være i offentlig regi og offentlig eie, allerede privatiserte
116 tjenester tas tilbake i offentlig eie eller regi (6003, 6004, 6163).

117 Den offentlige fellesskolen er en av grunnpilarene i et velferdssamfunn. Like
118 muligheter til utdanning uavhengig av klasse, kjønn, geografi og foreldrenes inntekt er
119 et hovedmål.

120 EL og IT Forbundet vil jobbe for at velferdsstaten styrkes. Velferdsstaten er et viktig
121 ledd i å skape trygghet og å hindre sosial nød for innbyggere i Norge. De som av ulike
122 årsaker ikke kan delta i arbeidslivet, skal oppleve et samfunn som tar godt vare på
123 dem uavhengig av om de er midlertidig eller varig ute av arbeidslivet. Velferdsstaten
124 har tidligere hatt målsettinger om å skape trygghet. Men, blant annet for å finansiere
125 skattelettelser til de rikeste, har derimot ytelsene blitt satt under press eller blitt
126 redusert. Arbeidslinja, som står sterkt i enkelte partier, har hovedsakelig bidratt til
127 mistenkeliggjøring av mottakere av trygdeytelser og tanker om at de skal bli motivert

128 av å få lavere ytelser.

129 Trygghet, derimot, bidrar til at de som mottar ytelsene kan bruke sin energi på å
130 komme tilbake til, eller ta del i arbeidslivet uten å bruke opp energien på å bekymre
131 seg i forhold til egen økonomi. Trygghet betyr at man kan være sikker på å bli tatt
132 godt vare på når helsa skranter, at barna sikres en god skolegang og oppvekst.
133 Trygghet betyr også at man kan se frem mot en tilværelse som pensjonist. Ytelsene
134 fra folketrygden må derfor være på minimum 66 % av tidligere arbeidsinntekt i tillegg
135 til at garantiytelsene må opp på et nivå som sikrer et godt og verdig liv. Tjenestene fra
136 velferdsstaten må finansieres tilstrekkelig til at oppdraget løses.

137 Lik tilgang på ressurser og moderne utstyr innen IKT og praktiske fag i skolen og i
138 hjemmet er viktig for å sikre en god skolegang (6049). Det er også viktig i kampen for
139 sosial utjamning.

140 Digitale arbeidsverktøy registrerer store mengder opplysninger om brukerne. EL og IT
141 Forbundet vil følge nøye med på om personvernreglene (GDPR) gir godt nok vern mot
142 uønsket kontroll og overvåking og arbeide for forbedringer av regelverket for å sikre
143 personvern og demokrati på arbeidsplassen og i samfunnet ellers (6068).

144 EL og IT Forbundet vil jobbe for at statusen til yrkesfag generelt styrkes, med spesiell
145 vekt på bransjene vi organiserer (6177).

146 EL og IT Forbundet ønsker et åpent og inkluderende samfunn, og vil bekjempe alle
147 former for diskriminering og rasisme. EL og IT Forbundet har nulltoleranse for
148 seksuell trakassering og mobbing. EL og IT Forbundet skal jobbe for likestilling mellom
149 kvinner og menn.

150 Omfattende klimaendringer nasjonalt og globalt er den alvorligste trusselen
151 menneskeheten står overfor i dag. Betydelige endringer har skjedd og uten en
152 omfattende omlegging av verdens energiforbruk og reduksjon i varekonsum vil
153 konsekvensene bli enorme. De som har minst fra før vil måtte bære de største
154 byrdene. For å endre denne utviklingen må verdens energiforbruk dreies bort fra
155 fossile energibærere og over til fornybare ressurser.

156 I en slik omstillingsprosess er det behov for å utvikle ny teknologi og produkter som
157 kan bidra til sysselsetting av arbeidstakere og statlige inntekter. Denne utviklingen
158 kan ikke overlates til markedet alene. EL og IT Forbundet mener derfor at det er
159 behov for å utvikle statlige selskaper, som ikke har profitt som formål, til forskning og
160 utvikling av ny teknologi og produkter.

161 Europa og verden vil fortsatt ha behov for norsk olje og gass i kommende år, men det
162 skal ikke være til hinder for at Norge fortsetter og styrker omleggingen fra fossile til
163 fornybare ressurser. Norge må bidra internasjonalt for en slik omlegging, og nasjonalt
164 må Norge gå i front. Omstilling fra en oljeavhengig økonomi til en økonomi basert på
165 fornybare ressurser, kompetanse og teknologi er i gang. Elektrifisering og
166 digitalisering er avgjørende for at Norge skal lykkes i omstillingen. Her spiller våre
167 medlemmer en nøkkelrolle, og forbundet vil jobbe for at våre bransjer griper de
168 mulighetene som omstillingen gir. Skal klimamålene nås kreves det tilgang på store
169 mengder ny fornybar kraft, både gjennom ny produksjon og energisparing. Norge må
170 utnytte sine muligheter som vannkraftnasjon, i samspill med andre fornybare
171 energiformer som vind og sol. Kompetansen til de ansatte i petroleumsnæringa og
172 leverandørindustrien vil også spille en viktig rolle i framtidens økonomi basert på
173 fornybare energiresurser. For at denne omstillingen skal komme raskt i gang må vi

- 174 unngå at investeringer i oljesektoren fortrenger grønne investeringer på norsk sokkel
175 *(6203, 6247).*
- 176 Fagbevegelsen må være en pådriver for en klimavennlig næringspolitikk for rettferdig
177 omstilling til et karbonnøytralt samfunn. Løsningen på klimaproblemene kan ikke
178 overlates til markedskreftene, men forutsetter sterk politisk styring. EL og IT
179 Forbundet vil kjempe for en politikk der løsningene på klimautfordringene og kampen
180 for utjevning og sosial rettferdighet går hånd i hånd, og hvor jordas bæreevne settes
181 foran hensyn til profitt.
- 182 EL og IT Forbundet oppfordrer klubber, fagforeninger og distrikt til å diskutere politikk
183 og økonomi og veien mot et samfunn bygget på fellesskap og solidaritet.

184 **Forslag behandlet under kapittel 1 Innledning**

185 **Forslag** **6147**

186 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Oslo/Akershus**

187 **Linjer** **1 - 1**

188 **Innstilling** **Tiltres ikke**

189 EL og IT Forbundet er en kamporganisasjon. Streik, aksjoner og markeringer er viktige
190 verktøy i kampen for opprettholdelse og videreutvikling av våre medlemmers og
191 tillitsvalgtes opparbeidede rettigheter. Forbundet skal være en selvstendig
192 organisator og pådriver, som samarbeider med andre forbund. Forbundet vil også
193 informere medlemmene om kamper fagbevegelsen står i. Vi skal aktivt kjempe for
194 bedre vilkår og forsvare våre rettigheter. Vi skal vurdere strategi og fremgangsmåte
195 for å synliggjøre viktige saker og få gjennomslag for saker som er viktige for
196 medlemmene og tillitsvalgte.

197 Hovedmål: Aksjoner og markeringer der EL og IT skal bidra, delta eller organisere
198 inkluderer blant annet :

- 199 ● Streike for tariffavtalene – Et viktig kampmiddel for å vise at vi mener alvor
- 200 ● Forsvare tillitsvalgte – Havner tillitsvalgte i konflikt med arbeidsgiver skal EL og
201 IT bistå og/eller støtte saken
- 202 ● Markering utenfor bedrifter – Dette gjør vi for å få bedriftsledere til å ta sakene
203 våre på alvor
- 204 ● General streik – Alle LO Forbund kan velge Generalstreik for å synliggjøre til
205 politikere og samfunnet at vi ønsker endring

- 206 • Politisk streik – Politisk streik kan organiseres av flere
207 klubber/foreninger/forbund om en spesifikk sak
- 208 • 1. Mai - arbeidernes dag – EL og IT Forbundet skal være en bidragsyter og
209 deltager i arbeid før og under
- 210 • 8. Mars – Den internasjonale kvinnedagen - EL og IT Forbundet skal være en
211 bidragsyter og deltager i arbeid før og under
- 212 • Sympatistreik – EL og IT Forbundet skal kontinuerlig vurdere om de bør gå ut i
213 sympatistreik for andre yrkesgrupper som streiker for å få tariffavtale
- 214 • Demonstrasjoner og markeringer - EL og IT Forbundet skal kontinuerlig
215 vurdere om de skal slutte seg til demonstrasjoner og markeringer eller organisere
216 selv
- 217 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 218 Viktig at EL og IT Forbundet synliggjør at de er en kamporganisasjon som er villige til å
219 bruke de verktøyene de har til disposisjon.

220	Forslag	6042
221	Innsendt av	EL og IT Forbundet Hedmark/Oppland
222	Linjer	4 - 4
223	Innstilling	Tiltres ikke

224 Dagens tekst:

- 225 jobbe for gode lønns- og arbeidsvilkår, økt sysselsetting og reduserte
226 klimagassutslipp.

227 Ny linje 4.

228 jobbe for gode lønns- og arbeidsvilkår samt økt sysselsetting.

229 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

230 Ta ut klimagassutslipp.

231 **Forslag** 6043

232 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/Oppland

233 **Linjer** 10 - 10

234 **Innstilling** Tiltres

235 Dagens tekst i linje 10.

236 klubber og fagforeninger. Med de utfordringer fagbevegelsen står overfor, er

237 Forslag til ny tekst i linje 10

238 klubber, fagforeninger og i distriktene. Med de utfordringer fagbevegelsen står

239 overfor, er

240 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

241 Distriktene er en del av grunnorganisasjonen i forbundet og skal være med.

242 **Forslag** 6044

243 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/Oppland

244 **Linjer** 12 - 12

245 **Innstilling** Tiltres

246 derfor av den oppfatning at resultater oppnås, ikke først og fremst ved at forbundet

247 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

248 Dele opp setningen med komma.

249 **Forslag** 6045

250 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/Oppland

251 **Linjer** 14 - 14

252 **Innstilling** Tiltres

253 Dagens tekst:

254 som er eiere av fagforeningene klubbene. Disse utgjør forbundets

255 Endres til:

256 som er eiere av fagforeningene, klubbene og distriktene. Disse utgjør forbundets

257 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

258 Distriktet er en del av grunnorganisasjonene, og skal være med i teksten.

259 **Forslag** 6046

260 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/Oppland

261 **Linjer** 15 - 15

262 **Innstilling** Tiltres ikke

263 Etter linje 15.

264 Ny tekst inn:

265 EL og IT skal jobbe for et organisert arbeidsliv. I de siste årene har samfunnet rundt

266 oss, men også i Norge endret seg. Det blir stadig færre som er organisert, men som

267 likevel drar nytte av de organisertes arbeid for et godt- og seriøst arbeidsliv. EL og IT
268 forbundet skal jobbe frem endringer i tariffavtaler som EL og IT er en part i, slik at
269 disse ikke kan gjøres gjeldende for de som er uorganiserte.

270 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

271 For å kunne beholde og verve medlemmer må det gjøres grep slik at de uorganiserte
272 ikke får rettighetene som tillitsvalget forhandler frem.

273 **Forslag** **6047**
274 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Hedmark/oppland**
275 **Linjer** **32 - 34**
276 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i ny tekst**

277 Forslag:

278 Linje 32-43 er tung å lese, burde finne andre begreper, spesielt for
279 Markedsliberalisme. Dette gjelder hele handlingsprogrammet.

280 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

281 Det er vanskelige ord som brukes i teksten som en må bruke Google for å finne ut hva
282 betyr. Bruke språk som er lettere å forstå.

283 **Forslag** **6003**
284 **Innsendt av** **Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus**
285 **Linjer** **47 - 47**
286 **Innstilling** **Ivaretatt i ny tekst**

287 Forslag til ny setning på linje 47.

288 Derimot bør flest mulig av privatiserte tjenester tas tilbake i offentlig regi eller 100 %
289 offentlig eie.

290 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

291 Privatisering av offentlige tjenester har hovedsakelig vært motivert av et ønske om å
292 øke omsetningen i det private markedet. Det har ikke vært motivert av å sikre
293 befolkningen billigere eller bedre tjenester, og det er derfor ikke overraskende at
294 tjenestene stort sett verken har blitt billigere for samfunnet eller bedre for brukerne.
295 Å ta tilbake tjenester i offentlig regi er et viktig ledd i å hindre at skattebetalernes
296 penger går til velferdsprofitørenes berikelse.

297 **Forslag** **6162**
298 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Oslo/Akershus**
299 **Linjer** **47 - 47**
300 **Innstilling** **Tiltres ikke**

301 Derimot bør flest mulig av privatiserte tjenester tas tilbake i offentlig regi eller 100 %
302 offentlig eie.

303 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

304 Privatisering av offentlige tjenester har hovedsakelig vært motivert av et ønske om å
305 øke omsetningen i det private markedet. Det har ikke vært motivert av å sikre
306 befolkningen billigere eller bedre tjenester, og det er derfor ikke overraskende at
307 tjenestene stort sett verken har blitt billigere for samfunnet eller bedre for brukerne.
308 Å ta tilbake tjenester i offentlig regi er et viktig ledd i å hindre at skattebetalernes
309 penger går til velferdsprofitørenes berikelse.

- 310 **Forslag** 6048
311 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
312 **Linjer** 52 - 52
313 **Innstilling** Tiltres ikke

314 Dagen tekst:

315 52. muligheter til utdanning for alle er et hovedmål uavhengig av etnisitet, klasse,
316 kjønn, geografi og foreldrenes inntekt er

317 Forslag ny tekst:

318 muligheter til utdanning for alle er et hovedmål.

319 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

320 Forenkler setningen samt den har samme betydningen

-
- 321 **Forslag** 6049
322 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
323 **Linjer** 54 - 54
324 **Innstilling** Tiltres

325 Dagens tekst:

326 54 Lik tilgang på ressurser og moderne utstyr innen IKT og praktiske fag i skolen er
327 viktig

328 Endres til:

329 54 Lik tilgang på ressurser og moderne utstyr innen IKT og praktiske fag i skolen og i
330 hjemmene

331 er viktig

332 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

333 Det er like viktig å ha tilgang til IKT i hjemmene som skolen. Ref. pandemien og
334 nedstenging av samfunnet.

335 **Forslag** **6050**
336 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Hedmark/oppland**
337 **Linjer** **55 - 55**
338 **Innstilling** **Tiltres ikke**

339 55 for å sikre en god skolegang. Det er også viktig i kampen for sosial utjamning..

340 Endres til:

341 55 for å sikre en god skolegang. Det er også viktig i kampen for sosial utjevning.

342 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

343 Skrivefeil i dagens tekst står det utjamning, endres til utjevning

344 **Forslag** **6177**
345 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Oslo/Akershus**
346 **Linjer** **55 - 56**
347 **Innstilling** **Ivaretatt i ny tekst**

348 Forslag til nytt avsnitt i innledninga mellom linje 55 og 56.

349 EL og IT Forbundet må jobbe for at statusen til bransjene styrkes. Fra utdanningshold
350 og deler av samfunnet er det ansett som akseptabelt at man tar en yrkesrettet

351 utdanning som gir fagbrev, men at målsettingen må være en videreutdanning. Med
352 andre ord, det å være fagutdannet er ikke i seg selv godt nok. EL og IT Forbundet vil
353 derfor jobbe for at det å være fagarbeider blir mer attraktivt.

354 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

355 Dette er holdninger vi dessverre ser og opplever fra utdanningsinstitusjoner, inkludert
356 utdanningsetaten i Oslo. Blant annet i et møte hvor utdanningsetaten i Oslo skulle
357 diskutere hvordan man kunne gjøre yrkesutdannelsene mer attraktiv så var den
358 viktigste løsningen på det å gjøre det lettere å videreutdanne seg.

359 Samtidig er det gjengs holdning i samfunnet at statusen i håndverksyrker dessverre
360 ikke er spesielt høy. Det er jo akademiker alle må bli. Dette påvirker også
361 rekrutteringen til yrkesfag.

362 **Forslag** **6006**
363 **Innsendt av** **Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus**
364 **Linjer** **68 - 68**
365 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i ny tekst**

366 Forsalg til nye setninger mellom setningene på linje 68.

367 I en slik omstillingsprosess er det behov for å utvikle ny teknologi og produkter som
368 kan bidra til sysselsetting av arbeidstakere og statlige inntekter. Denne utviklingen
369 kan ikke overlates til markedet alene. EL og IT Forbundet mener derfor at det er
370 behov for å utvikle statlige selskaper, som ikke har profitt som formål, til forskning og
371 utvikling av ny teknologi og produkter. Oljefondet (Statens pensjonsfond utland), som
372 blant annet har til formål å sikre vår fremtid, kan bidra med økonomi til å finansiere
373 disse selskapene som nettopp vil bidra til å sikre fremtiden vår.

374 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

375 Markedet i dag har profitt som øverste mål, dette er av og til et hinder for å satse på
376 kostbare utviklingsprosjekter, som kan skape nye produkter og ny teknologi som først
377 vil ha et marked en gang i fremtiden. Ved å utvikle offentlige selskaper, vil dette skape
378 flere arbeidsplasser til de som blant annet jobber i oljebransjen i dag. Vi må være
379 klare med tilgjengelige nye arbeidsteder når oljebransjen engang nedskaleres.

380 **Forslag** **6094**
381 **Innsendt av** **Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland**
382 **Linjer** **68 - 69**
383 **Innstilling** **Tiltres ikke**

384 Norge må i langt større grad enn tidligere utnytte sine muligheter som
385 vannkraftnasjon, men også innen vind, bølge og solenergi.

386 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

387 Få med flere energiområder

388 **Forslag** **6165**
389 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Oslo/Akershus**
390 **Linjer** **68 - 68**
391 **Innstilling** **Tiltres ikke**

392 Forslag til nye setninger mellom setningene på linje 68.

393 I en slik omstillingsprosess er det behov for å utvikle ny teknologi og produkter som
394 kan bidra til sysselsetting av arbeidstakere og statlige inntekter. Denne utviklingen
395 kan ikke overlates til markedet alene. EL og IT Forbundet mener derfor at det er

396 behov for å utvikle statlige selskaper, som ikke har profitt som formål, til forskning og
397 utvikling av ny teknologi og produkter. Oljefondet (Statens pensjonsfond utland), som
398 blant annet har til formål å sikre vår fremtid, kan bidra med økonomi til å finansiere
399 disse selskapene som nettopp vil bidra til å sikre fremtiden vår.

400 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

401 Markedet i dag har profitt som øverste mål, dette er av og til et hinder for å satse på
402 kostbare utviklingsprosjekter, som kan skape nye produkter og ny teknologi som først
403 vil ha et marked en gang i fremtiden. Ved å utvikle offentlige selskaper, vil dette skape
404 flere arbeidsplasser til de som blant annet jobber i oljebransjen i dag. Vi må være
405 klare med tilgjengelige nye arbeidsteder når oljebransjen engang nedskaleres.

406 **Forslag** **6095**
407 **Innsendt av** **Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland**
408 **Linjer** **83 - 83**
409 **Innstilling** **Tiltres ikke**

410 De siste tiårene er det ført en politikk i Europa som har ført til permanent høy

411 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

412 rette opp tidsangivelsen

413 **Forslag** **6096**
414 **Innsendt av** **Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland**
415 **Linjer** **94 - 94**
416 **Innstilling** **Tiltres**

417 ny tekst: forretningsmodeller av underleverandører og bemanningselskaper.

418 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

419 bytte ut ordet vikarbyrå med bemanningsselskaper

420 **Forslag** **6051**

421 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Hedmark/oppland**

422 **Linjer** **112 - 114**

423 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i ny tekst i kapittelet "Norges forhold til**
424 **Europa"**

425 Dagens tekst:

426 112 forhandlingssystemet og retten til nasjonal lønnsdannelse. EL og IT Forbundet
427 mener

428 113 dette er uakseptabelt og krever derfor at EØS-avtalen sies opp og erstattes av en

429 Endres til:

430 112 forhandlingssystemet og retten til nasjonal lønnsdannelse. EL og IT Forbundet

431 113 krever derfor at EØS-avtalen konsekvens utredes før den eventuelt sies opp og

432 erstattes av en

433 114 handelsavtale med EU.

434 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

435 Å si opp EØS avtalen må konsekvens utredes før den sies opp. Vi kan se hva som skjer
436 i England på de utfordringer de har der etter

437 Brexit. Vi tror ikke Norge få til bedre avtaler enn det England fikk til.

438	Forslag	6002
439	Innsendt av	Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
440	Linjer	32 - 32
441	Likelydende:	6002, 6093, 6148
442	Innstilling	Tiltres

443 Forslag til endring.

444 Tallet 35 økes til 40.

445 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

446 Siden det er 4 år siden forrige landsmøte, er det rimelig å tenke at tallet 35 kan økes
447 til 40.

448	Forslag	6093
449	Innsendt av	Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland
450	Linjer	32 - 32
451	Likelydende:	6002, 6093, 6148
452	Innstilling	Ivaretatt i 6002

453 De siste 40 årene har vært preget av en utvikling med stadig sterkere globalisering

454 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

455 Endring antall år

456	Forslag	6148
457	Innsendt av	EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
458	Linjer	32 - 32
459	Likelydende:	6002, 6093, 6148
460	Innstilling	Ivaretatt i 6002

461 De siste 40 årene har vært preget av en utvikling med stadig sterkere globalisering

462 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

463 Siden det er 4 år siden forrige landsmøte, er det rimelig å tenke at tallet 35 kan økes
464 til 40.

465	Forslag	6004
466	Innsendt av	Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
467	Linjer	50 - 50
468	Likelydende:	6004, 6163
469	Innstilling	Tiltres

470 Forslag til tillegg til setning som avsluttes på linje 50.

471 Setningen endres til «Nødvendig infrastruktur og nødvendige tjenester skal fortsatt
472 være i offentlig regi og offentlig eie.».

473 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

474 Hvis vi skal unngå at nødvendig infrastruktur drives først og fremst av hensyn til
475 profitt, så må eierskapet utelukkende være offentlig.

476	Forslag	6163
477	Innsendt av	EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
478	Linjer	50 - 50
479	Likelydende:	6004, 6163
480	Innstilling	Ivaretatt i 6004

481 Setningen endres til «Nødvendig infrastruktur og nødvendige tjenester skal fortsatt
482 være i offentlig regi og offentlig eie.».

483 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

484 Forslag til tillegg til setning som avsluttes på linje 50.

485 Hvis vi skal unngå at nødvendig infrastruktur drives først og fremst av hensyn til
486 profitt, så må eierskapet utelukkende være offentlig.

487	Forslag	6166
488	Innsendt av	EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
489	Linjer	1 - 1
490	Likelydende:	6007, 6166
491	Innstilling	Tiltres

492 Forslag til nytt avsnitt.

493 EL og IT Forbundet vil jobbe for at velferdsstaten styrkes. Velferdsstaten er et viktig
494 ledd i å skape trygghet og å hindre sosial nød for innbyggere i Norge. De som av ulike
495 årsaker ikke kan delta i arbeidslivet, skal oppleve et samfunn som tar godt vare på
496 dem uavhengig av om de er midlertidig eller varig ute av arbeidslivet. Velferdsstaten
497 har tidligere hatt målsettinger om å skape trygghet. Men, blant annet for å finansiere
498 skattelettelse til de rikeste, har derimot ytelsene blitt satt under press eller blitt
499 redusert. Arbeidslinja, som står sterkt i enkelte partier, har hovedsakelig bidratt til

500 mistenkeliggjøring av mottakere av trygdeytelser og tanker om at de skal bli motivert
501 av å få lavere ytelser. Trygghet, derimot, bidrar til at de som mottar ytelsene kan
502 bruke sin energi på å komme tilbake til, eller ta del i arbeidslivet uten å bruke opp
503 energien på å bekymre seg i forhold til egen økonomi. Trygghet betyr at man kan
504 være sikker på å bli tatt godt vare på når helsa skranter, at barna sikres en god
505 skolegang og oppvekst. Trygghet betyr også at man kan se frem mot en tilværelse
506 som pensjonist. Ytelsene fra folketrygden må derfor være på minimum 66 % av
507 tidligere arbeidsinntekt i tillegg til at garantiytelsene må opp på et nivå som sikrer et
508 godt og verdig liv. Tjenestene fra velferdsstaten må finansieres tilstrekkelig til at
509 oppdraget løses.

510 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

511 I de siste tiårene har velferdsstaten blitt satt under press. Målsettinger fra partiene på
512 høyresiden om å redusere skattene for næringsliv og de som har mest fra før har ført
513 til en underfinansiering av en rekke velferdstjenester som blant annet har ført til et
514 stort etterslep i forhold til vedlikehold. I tillegg har dette presset bidratt til at ytelser
515 fra folketrygden også har fått lide. Enten i form av direkte reduksjoner, som ved
516 pensjonsreformen, eller ved at det har blitt vanskeligere å få tilgang til ytelsene, godt
517 hjulpet av en retorikk om mistenkeliggjøring av mottakere av disse ytelsene. Som
518 følge av dette er det nå et behov for å ta tilbake det som har vært intensjonen med
519 velferdsstaten og at fagbevegelsen igjen stiller krav til politikerne om at de må bidra til
520 å igjen oppnå målsettingene om trygghet.

- 521 **Forslag** 6092
- 522 **Innsendt av** Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland
- 523 **Linjer** 22 - 22
- 524 **Likelydende:** 6041, 6091, 6092
- 525 **Innstilling** Tiltres
- 526 Ny tekst: fulltidsansettelser fortsatt er regelen. EL og IT Forbundet vil kjempe mot
- 527 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 528 Få inn fulltid/heltids ansettelse

-
- 529 **Forslag** 6041
- 530 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/Oppland
- 531 **Linjer** 3 - 3
- 532 **Likelydende:** 6041, 6091, 6092
- 533 **Innstilling** Ivaretatt i 6092
- 534 Dagens tekst
- 535 ansettelse, kompetanseutvikling og medbestemmelse for de ansatte. Forbundet skal
- 536 Forslag:
- 537 Legge til fulltidsansettelser i starten på linje tre. slik at ny setning blir lydende:
- 538 Ny linje 3
- 539 fulltidsansettelser, kompetanseutvikling og medbestemmelse for de ansatte.
- 540 Forbundet skal
- 541 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 542 Forbundet og fagbevegelsen mål må være å jobbe for fulltidsstillinger

-
- 543 **Forslag** 6091
- 544 **Innsendt av** Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland
- 545 **Linjer** 3 - 3
- 546 **Likelydende:** 6041, 6091, 6092
- 547 **Innstilling** Ivaretatt i 6092
- 548 Ny tekst linje 3: fulltidsansettelser, kompetanseutvikling og medbestemmelse for de
- 549 ansatte
- 550 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 551 Viktig at Forbundet kjemper for heltidsstillinger
-
- 552 **Forslag** 6097
- 553 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Østfold
- 554 **Linjer** 19 - 19
- 555 **Likelydende:** 6097, 6098
- 556 **Innstilling** Tiltres ikke
- 557 A: Norsk kraft: herunder produksjon og distribusjon skal være under norsk råderett
- 558 og på norske
- 559 hender. Norsk politikk skal være slik at Norge har full kontroll over kraften og
- 560 prisfastsettelsen.
- 561 Norsk kraft skal være prisgunstig for norske husholdninger og bedrifter.
- 562 Hjemfallsretten forsvares og opprettholdes.
- 563 Norsk tilknytning til ACER reverseres og føres tilbake til Norsk råderett.

564 b: Hjemfallsretten skal også gjelde annen fornybar energi (solceller, vindturbiner med
565 mer)

566 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

567 EL og IT Forbundet skal arbeide for at energiloven revideres for at vi skal slippe at
568 markedets styrte priser. Ikke alt skal på børs, men det kreves politisk styring.

569 **Forslag** **6098**
570 **Innsendt av** **Elektroarbeidernes Fagforening Østfold**
571 **Linjer** **19 - 19**
572 **Likelydende:** **6097, 6098**
573 **Innstilling** **Tiltres ikke i 6097**

574 a.Norsk kraft: herunder produksjon og distribusjon skal være under norsk råderett og
575 på norske

576 hender. Norsk politikk skal være slik at Norge har full kontroll over kraften og
577 prisfastsettelsen.

578 Norsk kraft skal være prisgunstig for norske husholdninger og bedrifter.

579 Hjemfallsretten forsvares og opprettholdes.

580 Norsk tilknytning til ACER reverseres og føres tilbake til Norsk råderett.

581 b. gjenfals retten skal også gjelde annen fornybar energi (solceller vindmøller med
582 mer)

583 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

584 sikre norsk kraft.

585	Forslag	6142
586	Innsendt av	Elektroarbeidernes Fagforening Vestland
587	Linjer	1 - 1
588	Likelydende:	6142, 6275
589	Innstilling	Delvis ivaretatt i ny tekst

590 Antall hovedmål i hvert kapittel reduseres til maks 5.

591 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

592 I enkelte kapitler er det veldig mange hovedmål, et eksempel på dette er Klima og
593 miljø hvor det er opplistet 25 hovedmål., og Lønns- og arbeidsvilkår hvor det er 30.
594 Når det blir så mange er det lett å miste fokus på hva som er viktigst. Det kan og bli
595 oppfattet som at om noe ikke er med så er det ikke et mål. Mye av det som står som
596 hovedmål kan med fordel flyttes opp i teksten i kapitlene.

597	Forslag	6275
598	Innsendt av	E-Verkenes Fagforening Vestlandet
599	Linjer	1 - 1
600	Likelydende:	6142, 6275
601	Innstilling	Ivaretatt i 6142

602 Under hvert tema i handlingsprogrammet skal det maks være 5 hovedpunkt.

603 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

604 Over tid har handlingsprogrammet utviklet seg på en måte som gjør at det er for
605 mange hovedpunkter opplistet under hvert tema. Nytt handlingsprogram må
606 oppbygges med færre hovedpunkt og med en bedre utfyllende tekst innen hvert
607 område.

608	Forslag	6203
609	Innsendt av	EL og IT Forbundet Rogaland
610	Linjer	59 - 69
611	Likelydende:	6203, 6247
612	Innstilling	Ivaretatt i ny tekst

613 Erstatt linje 59 til 69 med følgende tekst:

614 Omfattende klimaendringer nasjonalt og globalt er den alvorligste trusselen
615 menneskeheten står overfor i dag. Betydelige endringer har skjedd og uten en
616 omfattende omlegging av verdens energiforbruk og reduksjon i varekonsum vil
617 konsekvensene bli enorme. De som har minst fra før vil måtte bære de største
618 byrdene.

619 Norge er et land med stor tilgang på fornybare ressurser, men også olje og gass. Det
620 er viktig å sikre en effektiv utnyttelse av energikildene, og på en måte som kommer
621 sysselsetting og miljø til gode. En effektiv utnyttelse inkluderer videreføring av
622 energi og råvarer og kontinuerlig oppgradering av energikilder som er i bruk. Norsk
623 energiproduksjon og energibruk skal baseres på utnyttelse av energikilder i tråd med
624 en bærekraftig utvikling i et globalt perspektiv. Europa og verden vil fortsatt ha behov
625 for norsk olje og gass i kommende år, men det skal ikke være til hinder for at Norge
626 fortsetter og styrker omleggingen fra fossile energibærere over på fornybare ressurser.
627 Norge må bidra internasjonalt for en slik omlegging og nasjonalt må Norge gå i front i
628 en slik utvikling.

629 Omstilling fra en oljeavhengig økonomi til en økonomi basert på fornybare ressurser,
630 kompetanse og teknologi må videreføres og forsterkes i årene som kommer.

631 Kompetansen til de ansatte i petroleumsnæringa og leverandørindustrien vil spille en

632 viktig rolle i framtidens økonomi basert på fornybare energiresurser. Norge må
633 utnytte sine muligheter som vannkraftnasjon.

634 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

635 Europa og verden vil i en god del år enda ha behov for norsk olje og gass, det vil da
636 være lite hensiktsmessig å gå inn for en nedstengning av denne produksjonen. I tillegg
637 har Norge behov for den kompetansen som er utviklet i denne industrien for å
638 videreutvikle den for bruk i det «grønne skiftet». Samtidig er det viktig at vi peker på at
639 Norge er i gang med omlegging fra fossile energibærere til fornybare og vi er i en
640 posisjon der vi både kan og skal forsterke denne utviklingen i årene som kommer.

641 **Forslag** **6247**
642 **Innsendt av** **Rogaland Elektromontørforening**
643 **Linjer** **59 - 69**
644 **Likelydende:** **6203, 6247**
645 **Innstilling** **Ivaretatt i 6203**

646 Erstatt linje 59 til 69 med følgende tekst:

647 Omfattende klimaendringer nasjonalt og globalt er den alvorligste trusselen
648 menneskeheten står overfor i dag. Betydelige endringer har skjedd og uten en
649 omfattende omlegging av verdens energiforbruk og reduksjon i varekonsum vil
650 konsekvensene bli enorme. De som har minst fra før vil måtte bære de største
651 byrdene.

652 Norge er et land med stor tilgang på fornybare ressurser, men også olje og gass. Det
653 er viktig å sikre en effektiv utnyttelse av energikildene, og på en måte som kommer
654 sysselsetting og miljø til gode. En effektiv utnyttelse inkluderer videreforedling av

655 energi råvarer og kontinuerlig oppgradering av energikilder som er i bruk. Norsk
656 energiproduksjon og energibruk skal baseres på utnyttelse av energikilder i tråd med
657 en bærekraftig utvikling i et globalt perspektiv. Europa og verden vil fortsatt ha behov
658 for Norsk olje og gass i kommende år, men det skal ikke være til hinder for at Norge
659 fortsetter og styrker omleggingen fra fossile energibærere over på fornybare resurser.
660 Norge må bidra internasjonalt for en slik omlegging og nasjonalt må Norge gå i front i
661 en slik utvikling.

662 Omstilling fra en oljeavhengig økonomi til en økonomi basert på fornybare ressurser,
663 kompetanse og teknologi må videreføres og forsterkes i årene som kommer.
664 Kompetansen til de ansatte i petroleumsnæringa og leverandørindustrien vil spille en
665 viktig rolle i framtidens økonomi basert på fornybare energiressurser. Norge må
666 utnytte sine muligheter som vannkraftnasjon.

667 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

668 Europa og verden vil i en god del år enda ha behov for Norsk olje, det vil da være lite
669 hensiktsmessig å gå inn for en nedstengning av denne produksjonen. I tillegg så har
670 Norge behov for den kompetansen som er utviklet i denne industrien for å
671 videreutvikle den for bruk i det «grønne skifte». Samtidig så er det viktig at vi peker på
672 at Norge er i gang med omlegging fra fossile energibærere til fornybare og vi er i en
673 posisjon der vi både kan og skal forsterke denne utviklingen i årene som kommer.

674	Forslag	6204
675	Innsendt av	EL og IT Forbundet Rogaland
676	Linjer	74 - 75
677	Likelydende:	6204, 6248
678	Innstilling	Tiltres ikke

679 Videre må vi arbeide for å endre produksjon og leveringslinjene slik at vare ikke blir
680 sendt jorda rundt før det er ett ferdig produkt. Produksjonen må legges så nær
681 forbrukerne som mulig. Handel over nettet med «kostnadsfri retur» med det også
682 settes begrensninger for.

683 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

684 Måten bedriftene har organisert seg på med at de stadig søker de billigste
685 produksjonsstedene har ført til at varer blir fraktet mye lengre enn det som er
686 nødvendig med de ekstra klimautslippene som dette medfører, dette må det arbeides
687 for å begrense. Netthandel fra alle verdenshjørner er også en stor utslippkilde som vi
688 må gjøre noe med.

689	Forslag	6248
690	Innsendt av	Rogaland Elektromontørforening
691	Linjer	74 - 75
692	Likelydende:	6204, 6248
693	Innstilling	Tiltres ikke

694 Sett inn mellom linje 74 og 75

695 Videre må forbundet arbeide for å endre produksjon- og leveringslinjene slik at varer
696 ikke blir sendt jorda rundt før det er ett ferdig produkt. Produksjonen må legges så

697 nær forbrukerne som mulig. Handel over nettet med «kostnadsfri retur» må det også
698 settes begrensninger for.

699 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

700 Måten bedriftene har organisert seg på med at de stadig søker de billigste
701 produksjonsstedene har ført til at varer blir fraktet mye lengre enn det som er
702 nødvendig med de ekstra klimautslippene som dette medfører, dette må det arbeides
703 for å begrense. Netthandel fra alle verdenshjørner er også en stor utslippskilde som vi
704 må gjøre noe med.

705 **Teleentreprenørbransjen**

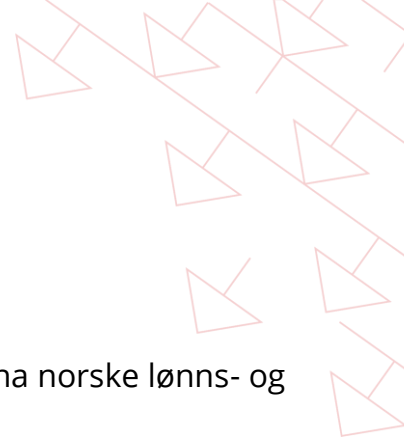
706 EL og IT Forbundet skal arbeide for å utvikle teleentreprenørbransjen i samsvar med
707 den teknologiske utvikling som skjer innen tele- og datatrafikk i Norge. I dette ligger
708 krav om at samfunnssikkerhet og drift av all infrastruktur er ivaretatt.

709 Infrastrukturen er en vesentlig premiss for leveranser for f.eks. betalingstjenester,
710 helsevesen, overføring av store mengder datatrafikk til inn- og utland,
711 informasjonsnettverk, private og offentlige nettverk (6052, 6053, 6099). Bransjen
712 bygger og drifter master og antennepunkter for mobilkommunikasjon og trådløse
713 nettverk. Infrastrukturen for telekommunikasjon er samfunnskritisk, og
714 kompetansen til å bygge og drifte nettet må ligge til norske selskap (6054, 6100).

715 Situasjonen i teleentreprenørbransjen er urovekkende. Omfattende sosial dumping
716 innen både lønns- og arbeidsvilkår har blitt avdekket, spesielt hos
717 underentreprenører som benyttes av de større selskapene. Utviklingen i bransjen
718 med anbudsprosesser som vektlegger billigste pris har medført at useriøse bedrifter
719 får muligheter til å presse ut de seriøse bedriftene. Dette fører til dårligere lønns- og
720 arbeidsvilkår i bransjen. Det rekrutteres ofte arbeidskraft fra land med lavt
721 lønnsnivå. EL og IT forbundet må bidra til at også disse sikres norske lønns- og
722 arbeidsvilkår. Det vil i landsmøteperioden prioriteres å rydde opp og sikre seriøsitet
723 i teleentreprenørbransjen (6009, 6168, 6010, 6055, 6175).

724 EL og IT Forbundet vil arbeide for å øke antall faste fulltidsansettelser og
725 lærlingeplasser i bransjen (6057).

726 **Hovedmål:**

- 727 • At alle som arbeider innen teleentreprenørbransjen skal ha norske lønns- og
728 arbeidsvilkår.
- 729 • At telekommunikasjonsfaget styrkes og lovreguleres, samt at det opprettes
730 en godkjenningsordning for utenlandsk fagutdanning (6011, 6176, 6089, 6090).
- 731 • At montørene som arbeider på EKOM-nett (elektronisk kommunikasjon) skal
732 ha relevant fagbrev innen fagfeltet (6058).
- 733 • At fagarbeideren skal inneha høy og oppdatert kompetanse.
- 734 • At all innleie skal skje fra virksomheter som har godkjenning fra NKOM
735 (Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet) og har faste ansatte (6059).
- 736 • Arbeide for at kritisk infrastruktur som stamnett og kjernenett skal være i
737 offentlig eie (6143).
- 738 • At nettleverandører som bryter regelverket til NKOM (Nasjonal
739 Kommunikasjonsmyndighet) får strenge reaksjoner.
- 740 • Det må stilles krav til leverandører og underleverandører at disse er omfattet
741 av landsomfattende tariffavtaler og er godkjente opplæringsbedrifter (6101,
742 6102).
- 743 • Arbeide for fortsatt utbygging av fiber til alle husstander.

744 **Forslag behandlet under kapittel 2 Teleentreprenørbransjen**

745 **Forslag** 6052

746 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland

747 **Linjer** 123 - 123

748 **Innstilling** Ivaretatt i ny tekst

749 123 er en vesentlig premis for leveranser for f.eks. betalingsvesen, helsevesen,
750 overføring

751 Endres til:

752 123 er en vesentlig premis for leveranser for f.eks. betalingstjenester, helsevesen,
753 overføring

754 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

755 Skrivefeil i dagens tekst

756 **Forslag** 6055

757 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/Oppland

758 **Linjer** 129 - 131

759 **Innstilling** Delvis ivaretatt i ny tekst

760 Dagen tekst:

761 Utviklingen i telekommunikasjonsbransjen er urovekkende. Mangelen på nasjonal
762 kompetanse har gitt store markedsandeler til utenlandske bedrifter med tilhørende
763 press på lønns- og arbeidsvilkår.

764 Endres til:

765 Utviklingen i telekommunikasjonsbransjen med anbudsprosesser som vektlegger
766 billigste pris, er urovekkende. Dette har medført at useriøse bedrifter får muligheter
767 til å presse ut de seriøse bedriftene. Noe som medfører dårligere lønns- og
768 arbeidsvilkår i bransjen. Dette svekker ikke kun det seriøse arbeidslivet, men også
769 infrastrukturen og tjenester som blir levert gjennom denne infrastrukturen.

770 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

771 Må rydde opp i telekom bransjen, få vekk useriøse aktører, slik at markedet blir mer
772 seriøst.

773 Ekom bransjen bør reguleres med mer lover og utdanning.

774 Forby utenlands arbeidskraft

775 **Forslag** **6057**
776 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Hedmark/oppland**
777 **Linjer** **132 - 132**
778 **Innstilling** **Tiltres**

779 Dagens tekst:

780 132 EL og IT Forbundet vil arbeide for å øke antall faste ansettelse og lære plasser i

781 Endres til:

782 132 EL og IT Forbundet vil arbeide for å øke antall faste fulltidsansettelser og
783 lærlingeplasser i

784 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

785 Forbundet må jobbe for faste fulltidsstillinger.

786 Endre ordet lære plasser til lærlingeplasser.

787 **Forslag** 6058
788 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
789 **Linjer** 136 - 136
790 **Innstilling** Delvis ivaretatt i ny tekst

791 Dagens tekst:

792 136 • At montørene som arbeider på EKOM-nett skal ha relevant fagbrev innen

793 Endres til:

794 136 • At montørene som arbeider på EKOM-nett (Elektronisk
795 kommunikasjonsmyndighet) skal ha relevant fagbrev innen

796 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

797 Ved å sette in hva EKOM betyr, vil det gjøre at alle som leser handlingsplanen forstår
798 hva det er.

799 **Forslag** 6059
800 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
801 **Linjer** 141 - 141
802 **Innstilling** Tiltres

803 Dagens tekst:

804 141 • At all innleie skal skje fra virksomheter som har godkjenning fra NKOM og har

805 Endres til:

806 141 • At all innleie skal skje fra virksomheter som har godkjenning fra NKOM
807 (Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet) og har

808 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

809 Ved å sette in hva NKOM betyr, vil det gjøre at alle som leser handlingsplanen
810 forstår hva det er.

811 **Forslag** **6143**
812 **Innsendt av** **Elektroarbeidernes Fagforening Vestland**
813 **Linjer** **143 - 143**
814 **Innstilling** **Ivaretatt i ny tekst**

815 Setningen på linje 143 endres til: «Jobbe for at kritisk infrastruktur som stamnett og
816 kjernenettet skal være i offentlig eie.»

817 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

818 Begrepet Telenettet er myntet på kobbernettet som i løpet av denne
819 handlingsplanen vil være utfaset. Mens det blir mer av stamnett og kjernenettet
820 som holder all kommunikasjon oppe.

821 **Forslag** **6149**
822 **Innsendt av** **Ikt Bransjens Fagforening**
823 **Linjer** **146 - 146**
824 **Innstilling** **Tiltres**

825 Utbygging av bredbånd skal skje, i områder der det ikke er mulig å drive
826 kommersielt lønnsomt, med statlig støtte selv om det finnes alternativer som mobilt
827 bredbånd.

828 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

829 Utbygging av infrastruktur med statlige midler, der det ikke har vært lønnsomt
830 kommersielt. Imidlertid har Nkom i oppdragsbrevet fra 2022 endret kravet, og
831 mobilt bredbånd blir sidestilt med utbygging av fiber

832 I oppdragsbrevet fra Nkom blir fylkeskommunene pålagt å ikke gi støtte til
833 fiberprosjekter hvor det foreligger troverdige planer for utbygging av mobilnett de
834 neste tre årene. Dette kan være prosjekter i regi av for eksempel Telia eller Telenor.
835 Nkom viser i sine bestemmelser til Telenor sine dekningsberegninger. Dette er
836 teoretiske beregninger med modeller som viser hvem som er tilskudds berettigede
837 og de som faller utenom ordningen. Beregningene er tilfeldige, som eksempel kan
838 det nevnes to hus, det ene får tilskudd og det andre ikke. Det fremgår heller ikke når
839 aktøren skal starte opp utbyggingen, eller når den skal ferdigstilles.

840 Tilskudd til bredbånd er i utgangspunktet konkurransevridende og dermed ulovlig i
841 henhold til EØS-avtalen.

842 **Forslag** **6007**
843 **Innsendt av** **Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus**
844 **Linjer** **118 - 118**
845 **Likelydende:** **6007, 6166**
846 **Innstilling** **Ivaretatt i 6166**

847 Forslag til nytt avsnitt.

848 EL og IT Forbundet vil jobbe for at velferdsstaten styrkes. Velferdsstaten er et viktig
849 ledd i å skape trygghet og å hindre sosial nød for innbyggere i Norge. De som av
850 ulike årsaker ikke kan delta i arbeidslivet, skal oppleve et samfunn som tar godt vare

851 på dem uavhengig av om de er midlertidig eller varig ute av arbeidslivet.
852 Velferdsstaten har tidligere hatt målsettinger om å skape trygghet. Men, blant annet
853 for å finansiere skattelettelser til de rikeste, har derimot ytelsene blitt satt under
854 press eller blitt redusert. Arbeidslinja, som står sterkt i enkelte partier, har
855 hovedsakelig bidratt til mistenkeliggjøring av mottakere av trygdeytelser og tanker
856 om at de skal bli motivert av å få lavere ytelser. Trygghet, derimot, bidrar til at de
857 som mottar ytelsene kan bruke sin energi på å komme tilbake til, eller ta del i
858 arbeidslivet uten å bruke opp energien på å bekymre seg i forhold til egen økonomi.
859 Trygghet betyr at man kan være sikker på å bli tatt godt vare på når helsa skranter,
860 at barna sikres en god skolegang og oppvekst. Trygghet betyr også at man kan se
861 frem mot en tilværelse som pensjonist. Ytelsene fra folketrygden må derfor være på
862 minimum 66 % av tidligere arbeidsinntekt i tillegg til at garantiytelsene må opp på et
863 nivå som sikrer et godt og verdig liv. Tjenestene fra velferdsstaten må finansieres
864 tilstrekkelig til at oppdraget løses.

865 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

866 I de siste tiårene har velferdsstaten blitt satt under press. Målsettinger fra partiene
867 på høyresiden om å redusere skattene for næringsliv og de som har mest fra før har
868 ført til en underfinansiering av en rekke velferdstjenester som blant annet har ført
869 til et stort etterslep i forhold til vedlikehold. I tillegg har dette presset bidratt til at
870 ytelsene fra folketrygden også har fått lide. Enten i form av direkte reduksjoner, som
871 ved pensjonsreformen, eller ved at det har blitt vanskeligere å få tilgang til ytelsene,
872 godt hjulpet av en retorikk om mistenkeliggjøring av mottakere av disse ytelsene.
873 Som følge av dette er det nå et behov for å ta tilbake det som har vært intensjonen
874 med velferdsstaten og at fagbevegelsen igjen stiller krav til politikerne om at de må
875 bidra til å igjen oppnå målsettingene om trygghet.

876	Forslag	6009
877	Innsendt av	Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
878	Linjer	119 - 146
879	Likelydende:	6009, 6168
880	Innstilling	Tiltres

881 Ordet telekommunikasjonsbransjen erstattes med teleentreprenørbransjen.

882 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

883 Det er rotete å benytte to forskjellige ord om samme bransje.

884	Forslag	6168
885	Innsendt av	EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
886	Linjer	129 - 129
887	Likelydende:	6009, 6168
888	Innstilling	Ivaretatt i 6009

889 Ordet telekommunikasjonsbransjen erstattes med teleentreprenørbransjen.

890 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

891 Det er rotete å benytte to forskjellige ord om samme bransje.

892	Forslag	6010
893	Innsendt av	Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
894	Linjer	129 - 131
895	Likelydende:	6010, 6175
896	Innstilling	Delvis ivaretatt i ny tekst

897 Forslag til endring av avsnitt linje 129 – 131.

898 Situasjonen i teleentreprenørbransjen er urovekkende. Omfattende sosial dumping
899 innen både lønns- og arbeidsvilkår har blitt avdekket. Spesielt gjelder dette
900 underentreprenørene som benyttes av de større selskapene. Det er avgjørende
901 viktig at det legges inn en stor innsats for å rydde opp i bransjen. Her må også
902 tillitsvalgte i bedriftene som eier disse nettene og de store teleentreprenørene bidra
903 i kampen. Mangelen på nasjonal kompetanse og krav, i form av fagutdanning, har
904 gitt store markedsandeler til utenlandske selskaper og arbeidskraft med tilhørende
905 press på lønns- og arbeidsvilkår. Det er omfattende rekruttering av arbeidskraft fra
906 land med lavt lønnsnivå i og utenfor EU området, og EL og IT forbundet må bidra til
907 at også disse sikres norske lønns- og arbeidsvilkår.

908 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

909 I vårt distrikt har det blitt avdekket en rekke tilfeller av sosial dumping innen
910 teleentreprenørbransjen. Arbeidskraft fra andre land i Europa, spesielt fra Serbia,
911 benyttes i stor grad. Utenlandsk arbeidskraft skal ønskes velkommen til Norge, men
912 vi må bidra til at de sikres minst samme nivå på lønns- og arbeidsvilkår som
913 bransjen for øvrig har. De som arbeider i disse selskapene, jobber på oppdrag i hele
914 landet blant annet med utbygging av mobilnett. Vårt inntrykk er at omfanget av
915 sosial dumping hos underentreprenørene i denne bransjen har blitt et omfattende
916 problem som vi sammen må løse.

917	Forslag	6175
918	Innsendt av	EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
919	Linjer	129 - 131
920	Likelydende:	6010, 6175
921	Innstilling	Delvis ivare tatt i 6010

922 Forslag til endring av avsnitt linje 129 – 131.

923 Situasjonen i teleentreprenørbransjen er urovekkende. Omfattende sosial dumping
924 innen både lønns- og arbeidsvilkår har blitt avdekket. Spesielt gjelder dette
925 underentreprenørene som benyttes av de større selskapene. Det er avgjørende
926 viktig at det legges inn en stor innsats for å rydde opp i bransjen. Her må også
927 tillitsvalgte i bedriftene som eier disse nettene og de store teleentreprenørene bidra
928 i kampen. Mangelen på nasjonal kompetanse og krav, i form av fagutdanning, har
929 gitt store markedsandeler til utenlandske selskaper og arbeidskraft med tilhørende
930 press på lønns- og arbeidsvilkår. Det er omfattende rekruttering av arbeidskraft fra
931 land med lavt lønnsnivå i og utenfor EU området, og EL og IT Forbundet må bidra til
932 at også disse sikres norske lønns- og arbeidsvilkår.

933 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

934 I vårt distrikt har det blitt avdekket en rekke tilfeller av sosial dumping innen
935 teleentreprenørbransjen. Arbeidskraft fra andre land i Europa, spesielt fra Serbia,
936 benyttes i stor grad. Utenlandsk arbeidskraft skal ønskes velkommen til Norge, men
937 vi må bidra til at de sikres minst samme nivå på lønns- og arbeidsvilkår som
938 bransjen for øvrig har. De som arbeider i disse selskapene, jobber på oppdrag i hele
939 landet blant annet med utbygging av mobilnett. Vårt inntrykk er at omfanget av
940 sosial dumping hos underentreprenørene i denne bransjen har blitt et omfattende
941 problem som vi sammen må løse.

942	Forslag	6011
943	Innsendt av	Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
944	Linjer	135 - 135
945	Likelydende:	6011, 6176
946	Innstilling	Delvis ivaretatt i ny tekst

947 Forslag til nytt kulepunkt i linje 135.

948 At alle som arbeider innen teleentreprenørbransjen har norske lønns- og
949 arbeidsvilkår. Det vil i landsmøteperioden prioriteres å rydde opp og sikre seriøsitet
950 i teleentreprenørbransjen.

951 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

952 I vårt distrikt har det blitt avdekket en rekke tilfeller av sosial dumping innen
953 teleentreprenørbransjen. Arbeidskraft fra andre land i Europa, spesielt fra Serbia,
954 benyttes i stor grad. Utenlandsk arbeidskraft skal ønskes velkommen til Norge, men
955 vi må bidra til at de sikres minst samme nivå på lønns- og arbeidsvilkår som
956 bransjen for øvrig har. De som arbeider i disse selskapene, jobber på oppdrag i hele
957 landet blant annet med utbygging av mobilnett. Vårt inntrykk er at omfanget av
958 sosial dumping hos underentreprenørene i denne bransjen har blitt et omfattende
959 problem som vi sammen må løse.

- 960 **Forslag** 6176
961 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
962 **Linjer** 135 - 135
963 **Likelydende:** 6011, 6176
964 **Innstilling** Delvis ivare tatt i 6011

965 Forslag til nytt kulepunkt i linje 135.

966 At alle som arbeider innen teleentreprenørbransjen har norske lønns- og
967 arbeidsvilkår. Det vil i landsmøteperioden prioriteres å rydde opp og sikre seriøsitet.

968 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

969 I vårt distrikt har det blitt avdekket en rekke tilfeller av sosial dumping innen
970 teleentreprenørbransjen. Arbeidskraft fra andre land i Europa, spesielt fra Serbia,
971 benyttes i stor grad. Utenlandsk arbeidskraft skal ønskes velkommen til Norge, men
972 vi må bidra til at de sikres minst samme nivå på lønns- og arbeidsvilkår som
973 bransjen for øvrig har. De som arbeider i disse selskapene, jobber på oppdrag i hele
974 landet blant annet med utbygging av mobilnett. Vårt inntrykk er at omfanget av
975 sosial dumping hos underentreprenørene i denne bransjen har blitt et omfattende
976 problem som vi sammen må løse.

-
- 977 **Forslag** 6053
978 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
979 **Linjer** 125 - 125
980 **Likelydende:** 6053, 6099
981 **Innstilling** Tiltres

982 125 offentlige nettverk, samt for kabel-TV. Bransjen bygger og drifter master og

983 Endres til:

984 125 offentlige nettverk. Bransjen bygger og drifter master og

985 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

986 Kabel tv er utdatert betegnelse og ordet nettverk er dekkende.

987 **Forslag** 6099

988 **Innsendt av** Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland

989 **Linjer** 125 - 125

990 **Likelydende:** 6053, 6099

991 **Innstilling** Ivaretatt i 6053

992 offentlige nettverk, Bransjen bygger og drifter master og

993 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

994 fjerne: samt for Kabel-TV, da dette snart er på vei ut

995 **Forslag** 6100

996 **Innsendt av** Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland

997 **Linjer** 127 - 127

998 **Likelydende:** 6054, 6100

999 **Innstilling** Tiltres

1000 bør byttes ut med: må ligge til norske selskap.

1001 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1002 bør byttes ut med MÅ

- 1003 **Forslag** 6054
1004 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/Oppland
1005 **Linjer** 127 - 127
1006 **Likelydende:** 6054, 6100
1007 **Innstilling** Ivaretatt i 6100

1008 Ny tekst i linje 127.

1009 127 telekommunikasjon er samfunnskritisk, og kompetansen til å bygge og drifte
1010 nettet bør

1011 Endres til:

1012 127 telekommunikasjon er samfunnskritisk, og kompetansen til å bygge og drifte
1013 nettet skal

1014 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1015 Skal er sterkere ord enn bør

-
- 1016 **Forslag** 6089
1017 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Østfold
1018 **Linjer** 135 - 135
1019 **Likelydende:** 6089, 6090
1020 **Innstilling** Ivaretatt i 6090

1021 EL og IT skal fortsatt kjempe for at EL fagene ikke forvitrer og forenkles, herunder
1022 sørge for at fagene fortsatt holder sammen høye standard, når det gjelder skole og
1023 opplæring i bedriften.

1024 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1025 EL og IT vil fortsatt kjempe med alle nødvendige midler for at forskriftene og
1026 veiledningene skal ivareta fagarbeideren, slik at elektrofagene og kvalifikasjonene
1027 opprettholdes.

1028	Forslag	6090
1029	Innsendt av	Elektroarbeidernes Fagforening Østfold
1030	Linjer	135 - 135
1031	Likelydende:	6089, 6090
1032	Innstilling	Delvis ivaretatt i ny tekst

1033 nytt kulepunkt.

1034 EL og IT skal fortsatt kjempe for at EL & IKT fagene ikke forvitrer og forenkles,
1035 herunder sørge for at fagene fortsatt holder sammen høye standard, når det gjelder
1036 skole og opplæring i bedriften.

1037 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1038 EL og IT vil fortsatt kjempe med alle nødvendige midler for at forskriftene og
1039 veiledningene skal ivareta fagarbeideren, slik at elektrofagene og kvalifikasjonene
1040 oppe

- 1041 **Forslag** 6102
1042 **Innsendt av** Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland
1043 **Linjer** 146 - 146
1044 **Likelydende:** 6101, 6102
1045 **Innstilling** Ivaretatt i ny tekst

1046 Nytt kulepunkt etter linje 146: Det må stilles krav til leverandører og
1047 underleverandører at disse har tariffavtaler og er godkjente opplæringsbedrifter

1048 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1049 et slikt krav må være et minimum

-
- 1050 **Forslag** 6101
1051 **Innsendt av** Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland
1052 **Linjer** 146 - 146
1053 **Likelydende:** 6101, 6102
1054 **Innstilling** Ivaretatt i 6102

1055 Nytt kulepunkt etter linje 146: Arbeide for at det stilles langt større krav til
1056 virksomhetene som benytter seg av underleverandører.

1057 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1058 Viktig mål

- 1059 **Forslag** 6119
1060 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Troms og Svalbard
1061 **Linjer** 139 - 140
1062 **Likelydende:** 6119, 6271
1063 **Innstilling** Tiltres

1064 Linje 139-140 strykes

1065 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1066 Dette er innført?

-
- 1067 **Forslag** 6271
1068 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Finnmark
1069 **Linjer** 139 - 140
1070 **Likelydende:** 6119, 6271
1071 **Innstilling** Ivaretatt i 6119

1072 Linje 139-140 strykes

1073 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1074 Dette er innført

1075 **Installasjonsbransjen**

1076 Forbundet skal være en aktiv medspiller i utviklingen av installasjonsbransjen og
1077 arbeide mot svekkelser og oppdeling av fagene (6060). Forbundet vil være en
1078 pådriver for å ta i bruk ny teknologi og nye energiformer og samtidig jobbe for at
1079 medlemmene skal ha god faglig kompetanse på disse områdene.

1080 Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske
1081 anlegg og elektrisk utstyr (FEK) er en grunnpilar for elektrofagene, kunnskap om
1082 forskriften må styrkes gjennom implementering i forbundets kurs- og
1083 konferansevirksomhet.

1084 EL og IT Forbundet jobber for at elektrofaget er et godt yrke å bli værende i hele
1085 yrkeskarrieren. Behovet for faglært arbeidskraft er større enn tilgangen. Samtidig er
1086 kombinasjon av blant annet høye produktivitetskrav, dårlig personalpolitikk og
1087 slitasjeutfordringer bidrag til å øke motivasjonen til å finne en andre bransjer å
1088 jobbe i. Disse utfordringene må tas tak i for at vi skal kunne nå målsettingene våre
1089 (6013, 6178, 6015, 6180).

1090 Tidspress i byggebransjen både på store og små oppdrag er sterkt urovekkende
1091 som følge av stadig kortere byggetider. Våre medlemmer møter arbeidsplasser hvor
1092 byggetidene er korte og har høyt press for å møte disse korte tidsfristene. Det har
1093 begynt å ødelegge for godt tradisjonelt byggfag. EL og IT Forbundet må sette
1094 byggetider og påvirkningen det har på bemanningsbehov og tilstanden i bransjene
1095 på dagsorden. Forbundet vil også søke samarbeid med andre for å bidra til at
1096 byggeprosjekter gis tilstrekkelige tidsrammer. Staten og kommunene har et
1097 særansvar for at reguleringsplaner tar høyde for disse problemene, samtidig å sette

1098 oppstarts- og overleveringsdato på prosjektene slik at byggebransjen kan møte dem
1099 med egne realistiske prosjekteringsplaner.

1100 EL og IT Forbundet må jobbe for at samfunnet aksepterer at det ikke er fysisk mulig
1101 å bygge alt samtidig. I dagens arbeidssituasjon, hvor det er for dårlig rekruttering til
1102 byggebransjen, har det blitt enda vanskeligere å få tid til gjennomføring av de
1103 allerede urealistiske korte byggeplanene. Ved å sørge for at man får bedre
1104 byggetider vil det bidra til en mer forutsigbar byggeprosess som ivaretar helse miljø
1105 og sikkerhet, færre bemanningstopper, bedre flyt, bedre trivsel, høyere kvalitet og
1106 en mer solid økonomisk gevinst for alle parter (6014, 6179).

1107 **Hovedmål:**

- 1108 • Innleie skal kun skje fra virksomheter med landsomfattende tariffavtale,
1109 godkjente opplæringsbedriften og som omfattes av forskrift om
1110 elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og
1111 elektrisk utstyr (6103).
- 1112 • Fagarbeidere skal ha høy og oppdatert kompetanse.
- 1113 • At kompetanse om energieffektivisering og nye energiformer blir en del av
1114 våre fag.
- 1115 • At installering og montasje av nye elektriske energibærere skal gjøres av
1116 registrerte installasjonsbedrifter.
- 1117 • At elektrofagarbeideren skal være fast ansatt i samme bedrift som den faglig
1118 ansvarlig.
- 1119 • At den faglige forskriften sikrer et høyt kvalifikasjonsnivå for alle
1120 elektrofagfolk og at den inkluderer alt arbeid også innen heisfaget.
- 1121 • Å bevare et offentlig stedlig tilsyn og styrke kontrollen av elektriske anlegg.

- 1122 • Å drøfte bredt i organisasjonen den utviklingen som til enhver tid skjer i
- 1123 bransjen.
- 1124 • Gode arbeidsvilkår for våre medlemmer.
- 1125 • Å opprettholde/øke elektrofagets status.
- 1126 • At fagets innhold ikke skal svekkes eller splittes opp.
- 1127 • Å forsterke kontakten mellom fagforeningene og fagopplæringskontorene og
- 1128 våre folk i prøvenemndene.
- 1129 • At fagarbeidere fra EU som søker DSB-godkjenning, skal gjennomføre
- 1130 obligatorisk egnethetstest før godkjenning gis.
- 1131 • At ny teknologi som f.eks. «smarthus», blir standard i alle nye boliger, og at
- 1132 dette leveres av elektrofagfolk i våre bransjer.
- 1133

1134 **Forslag behandlet under kapittel 3 Installasjonsbransjen**

1135 **Forslag** 6060

1136 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland

1137 **Linjer** 149 - 149

1138 **Innstilling** Tiltres

1139 Dagens tekst:

1140 149 arbeide mot svekkelser eller oppdeling av fagene. Forbundet vil være en

1141 pådriver for å

1142 Endres til:

1143 149 arbeide mot svekkelser og oppdeling av fagene. Forbundet vil være en pådriver

1144 for å

1145 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1146 Bytte ut eller mot og slik at setningen blir mer fast i hva vi mener.

1147 **Forslag** 6012

1148 **Innsendt av** Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus

1149 **Linjer** 154 - 154

1150 **Innstilling** Ivaretatt i Ivaretatt i kapitlene "Utdanning" og "Ungdom"

1151 Forslag til nytt avsnitt, linje 154

1152 EL og IT Forbundet må jobbe for at statusen til bransjen styrkes. Fra utdanningshold

1153 og deler av samfunnet er det ansett som akseptabelt at man utdanner seg til

1154 elektrofagene, men at målsetningen må være en videreutdanning. Med andre ord,

1155 det å være fagutdannet er ikke i seg selv godt nok. EL og IT forbundet vil derfor
1156 jobbe for at det å være fagarbeider blir mer attraktivt.

1157 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1158 Dette er holdninger vi dessverre ser og opplever fra utdanningsinstitusjoner,
1159 inkludert utdanningsetaten i Oslo. Blant annet i et møte hvor utdanningsetaten i
1160 Oslo skulle diskutere hvordan man kunne gjøre elektroutdannelsen mer attraktiv så
1161 var den viktigste løsningen på det å gjøre det lettere å videreutdanne seg.

1162 Samtidig er det gjengs holdning i samfunnet at statusen i håndverkeryrker
1163 dessverre ikke er spesielt høy. Det er jo akademiker alle må bli. Dette påvirker også
1164 rekrutteringen til yrkesfag.

1165	Forslag	6103
1166	Innsendt av	Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland
1167	Linjer	158 - 158
1168	Innstilling	Ivaretatt i ny tekst

1169 Tilleggstekst linje 158:

1170 elektrisk utstyr, og som er godkjent opplæringsbedrifter

1171 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1172 Dette må være et minimumskrav

- 1173 **Forslag** 6013
- 1174 **Innsendt av** **Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus**
- 1175 **Linjer** 154 - 154
- 1176 **Likelydende:** 6013, 6178
- 1177 **Innstilling** Tiltres
- 1178 Forslag til nytt avsnitt, linje 154
- 1179 EL og IT Forbundet jobber for at elektrofaget er et godt yrke å bli værende i hele
- 1180 yrkeskarrieren.
- 1181 Behovet for faglært arbeidskraft er større enn tilgangen. Samtidig er kombinasjon
- 1182 av blant annet høye produktivitetskrav, dårlig personalpolitikk og
- 1183 slitasjeutfordringer bidrag til å øke motivasjonen til å finne en andre bransjer å
- 1184 jobbe i. Disse utfordringene må tas tak i for at vi skal kunne nå målsettingene våre.
- 1185 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 1186 Det er mange av våre kollegaer som etter noen år i faget søker seg over i andre
- 1187 bransjer. Noen frivillig i form av videreutdanning, men det er også flere som søker
- 1188 seg vekk på grunn av arbeidsgiverne eller på grunn av at helsa ikke tåler
- 1189 belastningene vi utsettes for. Arbeidsgiverne kunne, hvis de ville, bidra til at flere blir
- 1190 i faget.
-
- 1191 **Forslag** 6178
- 1192 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Oslo/Akershus**
- 1193 **Linjer** 154 - 154
- 1194 **Likelydende:** 6013, 6178
- 1195 **Innstilling** Ivaretatt i 6013
- 1196 Forslag til nytt avsnitt, linje 154

- 1197 EL og IT Forbundet jobber for at elektrofaget er et godt yrke å bli værende i hele
1198 yrkeskarrieren.
- 1199 Behovet for faglært arbeidskraft er større enn tilgangen. Samtidig er kombinasjon
1200 av blant annet høye produktivetskrav, dårlig personalpolitikk og
1201 slitasjeutfordringer bidrag til å øke motivasjonen til å finne andre bransjer å jobbe i.
1202 Disse utfordringene må tas tak i for at vi skal kunne nå målsettingene våre.
- 1203 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 1204 Det er mange av våre kollegaer som etter noen år i faget søker seg over i andre
1205 bransjer. Noen frivillig i form av videreutdanning, men det er også flere som søker
1206 seg vekk på grunn av arbeidsgiverne eller på grunn av at helsa ikke tåler
1207 belastningene vi utsettes for. Arbeidsgiverne kunne, hvis de ville, bidra til at flere blir
1208 i faget.

1209	Forslag	6014
1210	Innsendt av	Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
1211	Linjer	154 - 154
1212	Likelydende:	6014, 6179
1213	Innstilling	Tiltres

1214 Forslag til nye avsnitt, linje 154

- 1215 Tidspress i byggebransjen både på store og små oppdrag er sterkt urovekkende
1216 som følge av stadig kortere byggetider. Våre medlemmer møter arbeidsplasser hvor
1217 byggetidene er korte og har høyt press for å møte disse korte tidsfristene. Det har
1218 begynt å ødelegge for godt tradisjonelt byggfag. EL og IT Forbundet må sette
1219 byggetider og påvirkningen det har på bemanningsbehov og tilstanden i bransjene

1220 på dagsorden. Forbundet vil også søke samarbeid med andre for å bidra til at
1221 byggeprosjekter gis tilstrekkelige tidsrammer. Staten og kommunene har et
1222 særansvar for at reguleringsplaner tar høyde for disse problemene, samtidig å sette
1223 oppstarts- og overleveringsdato på prosjektene slik at byggebransjen kan møte dem
1224 med egne realistiske prosjekteringsplaner.

1225 EL og IT Forbundet må jobbe for at samfunnet aksepterer at det ikke er fysisk mulig
1226 å bygge alt samtidig. I dagens arbeidssituasjon, hvor det er for dårlig rekruttering til
1227 byggebransjen, har det blitt enda vanskeligere å få tid til gjennomføring av de
1228 allerede urealistiske korte byggeplanene. Ved å sørge for at man får bedre
1229 byggetider vil det bidra til en mer forutsigbar byggeprosess som ivaretar helse miljø
1230 og sikkerhet, færre bemanningstopper, bedre flyt, bedre trivsel, høyere kvalitet og
1231 en mer solid økonomisk gevinst for alle parter.

1232 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1233 Installasjonsbransjen er del av en byggebransje som har blitt økende preget av
1234 kortere byggetider, tidspress, lønnspress og hard linje fra HR som ødelegger godt
1235 tradisjonelt byggfag. Det oppleves at bedriftenes prestasjonspress på de ansatte i
1236 stor grad medvirker til at fagutdannede montører forsvinner fra bransjen for å søke
1237 andre områder å jobbe i. Fokuset i bransjen ligger i å tjene mest mulig penger til
1238 eierne, i stedet for å sørge for stabilitet. Resultatet er at rekrutteringen sliter, at det
1239 legges ned utdanningsløp, samtidig det er i større grad en før mindre godt ansett å
1240 bli håndverker. Særlig da man får dårlig lønn i tillegg til å bli herset med av sjefer
1241 som ikke har erfaring fra gulvet, samt uforståelige beslutninger tatt av eiere som
1242 ikke har nærhet til arbeiderne. Man ser at akkordaksepten er mer eller mindre
1243 borte, men heller bli motarbeidet når man ønsker å jobbe akkord. Bedriftene har
1244 klart i større og større grad skape en seier ved å hindre at akkord ikke lengre er

1245 lønnsdrivende, slik at samholdet i arbeidslaget forverres, arbeidstakere blir satt opp
1246 mot hverandre, og arbeidskraft blir hentet fra bemanningsselskap som ikke har hatt
1247 ansatte med tradisjon for å delta i akkord. Akkorden har hatt en tradisjon for å
1248 skape gode tillitsvalgte, en utviklingsarena for tillitsvalgte. Man møter nå heller frykt
1249 og passivitet i egne rekker når man skal prøve å møte bedriften i forhandlinger om
1250 akkord.

1251 **Forslag** **6179**
1252 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Oslo/Akershus**
1253 **Linjer** **154 - 154**
1254 **Likelydende:** **6014, 6179**
1255 **Innstilling** **Ivaretatt i 6014**

1256 Forslag til nye avsnitt, linje 154

1257 Tidspress i byggebransjen både på store og små oppdrag er sterkt urovekkende
1258 som følge av stadig kortere byggetider. Våre medlemmer møter arbeidsplasser hvor
1259 byggetidene er korte og har høyt press for å møte disse korte tidsfristene. Det har
1260 begynt å ødelegge for godt tradisjonelt byggfag. EL og IT Forbundet må sette
1261 byggetider og påvirkningen det har på bemanningsbehov og tilstanden i bransjene
1262 på dagsorden. Forbundet vil også søke samarbeid med andre for å bidra til at
1263 byggeprosjekter gis tilstrekkelige tidsrammer. Staten og kommunene har et særlig
1264 ansvar for at reguleringsplaner tar høyde for disse problemene, samtidig å sette
1265 oppstarts- og overleveringsdato på prosjektene slik at byggebransjen kan møte dem
1266 med egne realistiske prosjekteringsplaner.

1267 EL og IT Forbundet må jobbe for at samfunnet aksepterer at det ikke er fysisk mulig
1268 å bygge alt samtidig. I dagens arbeidssituasjon, hvor det er for dårlig rekruttering til

1269 byggebransjen, har det blitt enda vanskeligere å få tid til gjennomføring av de
1270 allerede urealistiske korte byggeplanene. Ved å sørge for at man får bedre
1271 byggetider vil det bidra til en mer forutsigbar byggeprosess som ivaretar helse miljø
1272 og sikkerhet, færre bemanningstopper, bedre flyt, bedre trivsel, høyere kvalitet og
1273 en mer solid økonomisk gevinst for alle parter.

1274 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1275 Installasjonsbransjen er del av en byggebransje som har blitt økende preget av
1276 kortere byggetider, tidspress, lønnspress og hard linje fra HR som ødelegger godt
1277 tradisjonelt byggfag. Det oppleves at bedriftenes prestasjonspress på de ansatte i
1278 stor grad medvirker til at fagutdannede montører forsvinner fra bransjen for å søke
1279 andre områder å jobbe i. Fokuset i bransjen ligger i å tjene mest mulig penger til
1280 eierne, i stedet for å sørge for stabilitet. Resultatet er at rekrutteringen sliter, at det
1281 legges ned utdanningsløp, samtidig det er i større grad en før mindre godt ansett å
1282 bli håndverker. Særlig da man får dårlig lønn i tillegg til å bli herset med av sjefer
1283 som ikke har erfaring fra gulvet, samt uforståelige beslutninger tatt av eiere som
1284 ikke har nærhet til arbeiderne. Man ser at akkordaksepten er mer eller mindre
1285 borte, men heller bli motarbeidet når man ønsker å jobbe akkord. Bedriftene har
1286 klart i større og større grad skape en seier ved å hindre at akkord ikke lengre er
1287 lønnsdrivende, slik at samholdet i arbeidslaget forverres, arbeidstakere blir satt opp
1288 mot hverandre, og arbeidskraft blir hentet fra bemanningsselskap som ikke har hatt
1289 ansatte med tradisjon for å delta i akkord. Akkorden har hatt en tradisjon for å
1290 skape gode tillitsvalgte, en utviklingsarena for tillitsvalgte. Man møter nå heller frykt
1291 og passivitet i egne rekker når man skal prøve å møte bedriften i forhandlinger om
1292 akkord.

- 1293 **Forslag** 6015
1294 **Innsendt av** Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
1295 **Linjer** 156 - 156
1296 **Likelydende:** 6015, 6180
1297 **Innstilling** Delvis ivaretatt i 6013

1298 Forslag til nytt kulepunkt linje 156.

1299 EL og IT forbundet skal jobbe for å bedre respekten og anseelsen til bransjen i
1300 samfunnet.

1301 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1302 Statusen i håndverkeryrker dessverre ikke er spesielt høy. Det er jo akademiker alle
1303 må bli. Dette påvirker også rekrutteringen til yrkesfag.

-
- 1304 **Forslag** 6180
1305 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
1306 **Linjer** 156 - 156
1307 **Likelydende:** 6015, 6180
1308 **Innstilling** Delvis ivaretatt i 6015

1309 Forslag til nytt kulepunkt linje 156.

1310 EL og IT forbundet skal jobbe for å bedre respekten og anseelsen til bransjen i
1311 samfunnet.

1312 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1313 Statusen i håndverksyrker dessverre ikke er spesielt høy. Det er jo akademiker alle
1314 må bli. Dette påvirker også rekrutteringen til yrkesfag.

- 1315 **Forslag** 6088
1316 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Østfold
1317 **Linjer** 173 - 173
1318 **Likelydende:** 6088, 6276
1319 **Innstilling** Tiltres ikke
- 1320 Nytt punkt. som gjelder alle bransjer.
- 1321 EL og IT skal fortsatt kjempe for at EL og IKT fagene ikke forvitrer og forenkles,
1322 herunder sørge for at fagene fortsatt holder sammen høye standard, når det gjelder
1323 skole og opplæring i bedriften.
- 1324 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 1325 EL og IT vil fortsatt kjempe med alle nødvendige midler for at forskriftene og
1326 veiledningene skal ivareta fagarbeideren, slik at elektrofagene og kvalifikasjonene
1327 opprettholdes.
- 1328 Ivaretagelse av alle fagområder innen EL og IKT, samt styrke disse.
-
- 1329 **Forslag** 6276
1330 **Innsendt av** Elektroarbeidernes Fagforening Østfold
1331 **Linjer** 173 - 173
1332 **Likelydende:** 6088, 6276
1333 **Innstilling** Tiltres ikke
- 1334 nytt kulepunkt.
- 1335 EL og IT skal fortsatt kjempe for at EL & IKT fagene ikke forvitrer og forenkles,
1336 herunder sørge for at fagene fortsatt holder sammen høye standard, når det gjelder
1337 skole og opplæring i bedriften.

1338 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1339 EL og IT vil fortsatt kjempe med alle nødvendige midler for at forskriftene og
1340 veiledningene skal ivareta fagarbeideren, slik at elektrofagene og kvalifikasjonene
1341 oppe

1342 **Forslag** 6120
1343 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Troms og Svalbard
1344 **Linjer** 169 - 169
1345 **Likelydende:** 6120, 6272
1346 **Innstilling** Delvis ivaretatt i flytting til "Lønns- og arbeidsvilkår"
1347 linje 169 strykes

1348 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1349 Bør flyttes til kapitlet om Lønns- og arbeidsvilkår da dette kravet bør være lik for alle
1350 tillitsvalgte, uansett bransje

1351 **Forslag** 6272
1352 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Finnmark
1353 **Linjer** 169 - 169
1354 **Likelydende:** 6120, 6272
1355 **Innstilling** Ivaretatt i 6120
1356 linje 169 strykes

1357 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1358 Bør flyttes til kapitlet om Lønns- og arbeidsvilkår da dette kravet bør være lik for alle
1359 tillitsvalgte, uansett bransje

1360 **Energibransjen**

1361 EL og IT Forbundet er den dominerende arbeidstakerorganisasjonen i
1362 energibransjen og har medlemmer innen fornybar produksjon og distribusjon.
1363 Forbundet skal ivareta våre interesser som arbeidstakerorganisasjon og som
1364 energipolitisk aktør.

1365 Energiproduksjon og elforsyning er en del av den kritiske infrastrukturen, bidrar til å
1366 sikre lokal industri- og næringsutvikling i hele landet, og har en nøkkelrolle i
1367 omstillingen til et fossilfritt samfunn.

1368 EL og IT Forbundet er opptatt av at de verdier som skapes innenfor norsk
1369 energiproduksjon og distribusjon skal komme folket til gode. Energipolitikken må
1370 legge til rette for stabile, rimelige og forutsigbare priser til forbrukerne, industri og
1371 næringsliv og utslippsreduksjoner som sørger for at vi når våre klimamål.

1372 Elektrifisering av samfunnet, avkarbonisering av eksisterende industri og etablering
1373 av ny industri og næring gir behov for en rask økning i tilgangen på fornybar kraft.
1374 Produksjonen i Norge må derfor økes fra vann, landvind, havvind, solkraft og
1375 alternative fornybare energikilder. I tillegg er det nødvendig med en tydelig offentlig
1376 satsing på energieffektivisering, med statlig støtteordninger som gjør det lønnsomt
1377 å investere i egenprodusert fornybar energi, samt ordninger som bidrar mer effektiv
1378 bruk av strøm i bygg. EL og IT Forbundet ønsker ikke etablering av kjernekraft i
1379 Norge.

1380 Omstilling til framtidens arbeidsplasser har ført til større etterspørsel etter kraft enn
1381 dagens strømnnett har kapasitet til å levere. Det må derfor investeres massivt i
1382 sentral-, regional- og distribusjonsnettet i form av både nybygging og vedlikehold for

1383 å møte behovet for kraft, redusere prisforskjeller mellom prisområdene og styrke
1384 forsyningssikkerheten. Det må også etableres kraftinfrastruktur offshore som gjør
1385 satsing på havvind lønnsomt uten å presse opp norske kraftpriser. Et kraftnett
1386 offshore må også bidra til elektrifisering av norsk olje- og gassvirksomhet. Videre vil
1387 nettutbygging og oppgraderinger bidra til nødvendige forsterkninger for innfasing
1388 av ny fornybar energi fra flere kilder som f.eks. småkraft, solkraft og vind. EL og IT
1389 Forbundet mener at konsesjonsmyndigheter og nettselskaper må gis verktøy og
1390 ressurser til å ligge i forkant av utviklingen for å redusere ledetiden i
1391 konsesjonsbehandlingen *(6141, 6104, 6065, 6115, 6018)*.

1392 EL og IT Forbundet vil arbeide for at utbygging av kraftproduksjon og infrastruktur
1393 ivaretar miljømessige forhold i størst mulig grad, også i forhold til synlige inngrep i
1394 naturen. Vi vil også arbeide for at lokalsamfunn og kommuner som avgir arealer og
1395 natur til kraftverk og kraftlinjer får en vesentlig del av verdiskapingen fra disse *(6246,*
1396 *6211, 6254, 6151, 6152)*. Kommunene må også kunne si nei til vindkraftprosjekter.

1397 EL og IT Forbundet mener at produksjon og distribusjon av kraft er et offentlig
1398 ansvar og må derfor i all hovedsak være offentlig heleid og underlagt politisk styring
1399 *(6062)*. Hjemfallsretten er en grunnpillars i norsk energipolitikk. Denne må forsvares
1400 og utvides til større landvind, havvind og solkraft *(6232, 6233, 6256)*.

1401 Lokale og regionale energiselskaper skaper langsiktige og lønnsomme
1402 arbeidsplasser, og bidrar til lokal verdiskaping. EL og IT Forbundet vil arbeide for at
1403 disse selskapene fortsatt skal være heleide offentlige selskap.

1404 Selskapene Statkraft AS og Statnett SF er viktige energi-, miljø- og industripolitiske
1405 virkemidler for staten. EL og IT Forbundet mener at disse skal være 100 prosent
1406 statlig eid og underlagt politisk styring.

- 1407 Det vil være avgjørende for å sikre norsk forsyningssikkerhet, energisikkerheten i
1408 Europa og overgangen til en fossilfri økonomi, at det er tett samarbeid på tvers av
1409 landegrensene. EL og IT Forbundet er imot suverenitetsavståelse innen
1410 energiområdet og vil arbeide for norsk suverenitet, og at norsk lov skal ha forrang
1411 foran EØS-avtalen (6234, 6214, 6258). Fremtidige reformer av det europeiske
1412 kraftmarkedet må være gjenstand for forhandlinger der Norges interesser som
1413 vannkraftnasjon ivaretas på en god måte.
- 1414 Kraftutveksling er en viktig og nødvendig del av forsyningssikkerheten i Norge.
1415 Utvekslingskapasitet til utlandet er en viktig del av framtidens energisystem, hvor
1416 andelen fornybar energi øker, og bidrar til reduserte klimagassutslipp.
- 1417 Overføringslinjer og kabler til utlandet skal eies og driftes av Statnett SF. Med de
1418 siste kablene til Tyskland og Storbritannia, anses forsyningssikkerheten som
1419 ivaretatt med mindre det oppstår regionale/lokale utfordringer som krever
1420 forsterkninger/utbygging av nett også til naboland. Med bakgrunn i usikkerhet
1421 knyttet til prisvirkningen de to kablene vil ha på norske husstander og
1422 industri/næringsliv, må det ikke gis konsesjon for flere kraftforbindelser før det er
1423 høstet tilstrekkelig erfaring med dagens utvekslingskapasitet (6107).
- 1424 EL og IT Forbundet vil jobbe for fortsatt gode rammevilkår for kraftavtaler mellom
1425 industrien og produsenter, og at øvrig næringsliv og private husholdninger får
1426 tilgang på langsiktige fastprisavtaler med gunstige vilkår (6063).
- 1427 Det er viktig at det sikres nasjonal kompetanse for bygging, drift, utvikling og
1428 beredskap i både produksjon og distribusjon av kraft. EL og IT Forbundet vil jobbe
1429 mot outsourcing, krav om effektivitet og innsparinger som utfordrer
1430 energiselskapenes mulighet til å sikre forsynings- og samfunnssikkerheten gjennom

- 1431 en god og stabil beredskap ved faste vaktordninger basert på lokal kompetanse.
- 1432 Rammeverket må sikre både store og små energiselskap gode vilkår for effektivitet
- 1433 og utvikling.
- 1434 EL og IT Forbundet vil arbeide for at endringer i energibransjen ikke skal føre til et
- 1435 press på arbeidsplassene samt arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår (6218).
- 1436 EL og IT Forbundet vil arbeide for fortsatt lokalt offentlig eierskap, for
- 1437 kompetansearbeidsplasser i selskapene, og for en forsvarlig bemanning på landets
- 1438 viktigste infrastruktur.
- 1439 **Hovedmål:**
- 1440 • Bevare hjemfall og videreutvikle offentlig eierskap til naturressursene, samt
 - 1441 produksjon og distribusjon av energi.
 - 1442 • Arbeide for at bygging, beredskap, drift og vedlikehold i nettet skal utføres av
 - 1443 nettselskapets egne ansatte ved å gjeninnføre Forskrift om krav til
 - 1444 kompetanse mv. hos anleggs- og områdekonsesjonærer
 - 1445 (Kompetanseforskriften) (6274, 6250, 6065).
 - 1446 • Erstatte innenlands bruk av fossil energi med fornybar energi i tråd med
 - 1447 internasjonale avtaler. Dette må skje blant annet gjennom økt satsing på
 - 1448 vannkraft, havvind, solkraft og vindkraft på land (6274).
 - 1449 • Jobbe for gode rammevilkår som sikrer oppgradering og optimalisering av
 - 1450 eksisterende vannkraftverk med formål om både økt effekt og
 - 1451 kraftproduksjon, og bygging av småkraftverk (6236, 6237).
 - 1452 • Øke andelen fornybar energi i tråd med internasjonale avtaler, blant annet
 - 1453 gjennom økt satsing på havvind, solkraft og vindkraft på land (6114).

- 1454 • EL og IT skal jobbe for å øke støtten til miljøvennlige energibesparende og
- 1455 energiproduserende tiltak i private hjem. Støtte til private husholdninger må
- 1456 forskutteres og økes slik at alle har muligheten til å benytte seg av ordningen
- 1457 *(6240, 6083)*.
- 1458 Øke reinvesteringene i nettet, fornye og forsterke eksisterende
- 1459 overføringsnett.
- 1460 • Regulere kraftmarkedet og flerårsmagasinene på en måte som ivaretar
- 1461 forsyningssikkerheten.
- 1462 • Energiverkenes nedstrømsaktivitet (eks. bredbånd) skal bidra til lokal og
- 1463 regional utvikling.
- 1464 • Jobbe for at kraftproduksjon fra vann og vind likestilles med hensyn til
- 1465 offentlig eierskap, skatt, og lokal kompensasjon.
- 1466 • Beredskap innen strømforsyning og fiber skal ivaretas gjennom faste
- 1467 vaktordninger.
- 1468 • Jobbe for utjevning av nettleien.
- 1469 • Avvikle opprinnelsesgarantiordningen og endre NVEs varedeklarasjon til å
- 1470 gjenspeile Norges reelle energimiks *(6066)*.
- 1471 • Forskning og utvikling innen teknologi, produksjon og bruk av fornybar energi
- 1472 økes.
- 1473 • Fremme digitalisering og andre smarte løsninger som både reduserer
- 1474 energibruk og reduserer forbrukstopper for å unngå unødige,
- 1475 kostnadskrevenende investeringer i nettet.
- 1476 • Arbeide for at energi-/nettselskapene benytter seg av anbudskriterier som
- 1477 bidrar til at norsk entreprenørselskaper blir konkurransedyktige og at kritisk
- 1478 norsk linjebyggkompetanse opprettholdes og utvikles.

1479 **Forslag behandlet under kapittel 4 Energibransjen**

1480	Forslag	6235
1481	Innsendt av	EL og IT Forbundet Trøndelag
1482	Linjer	181 - 181
1483	Innstilling	Tiltres ikke

1484 Forslag til nytt avsnitt (Side 13, Linje 241):

1485 Når det oppstår økte kraftpriser i Norge, slik som man opplevde i 2022 vil det være
1486 nødvendig på kort sikt å innføre en makspris som gir rimelig kraft og forutsigbarhet
1487 til husholdningene. EL og IT Forbundet mener at man i tillegg til å innføre en
1488 makspris som sikrer husholdningene når prisene er urimelig høye, må man også
1489 etablere en minimumspris som gir forutsigbarhet til kraftprodusentene i perioder
1490 når kraftprisene er urimelig lav.

1491 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1492 Vi er positive til å innføre makspriser, men ser ikke på dette som noen varig god
1493 løsning, men et midlertidig virkemiddel som avlaster forbruker mens man
1494 utarbeider mer varige løsninger politisk. Vi mener at Markedssvingningene også i
1495 perioder skaper uforutsigbarhet hos kraftselskapene som gir lav fortjeneste og
1496 usikkerhet i forhold til investeringer. Her må vi være villig til å også sette en
1497 minimumspris hvis man ser at kraftselskap blir skadelidende over tid.

1498	Forslag	6242
1499	Innsendt av	EL og IT Forbundet Trøndelag
1500	Linjer	181 - 181
1501	Innstilling	Tiltres ikke

1502 Forslag til nytt avsnitt:

1503 EL og IT Forbundet mener det må legges til rette for offentlig støtteordninger ved
1504 utbygging av pumpekraftverk der dette er hensiktsmessig. Dette vil gjøre det mulig å
1505 pumpe vannet tilbake i øvre magasin i perioder når kraftforbruket er lavt, slik at
1506 man har tilgang til vannreserver ved høyt forbruk.

1507 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1508 Etter utbyggingen av vindkraft på land har man nå en andel uregulerbar
1509 kraftproduksjon. Denne uregulerbare kraftproduksjonen kan bidra til å pumpe vann
1510 tilbake i vannmagasiner der hvor man har pumpekraftverk.

1511	Forslag	6243
1512	Innsendt av	EL og IT Forbundet Trøndelag
1513	Linjer	181 - 181
1514	Innstilling	Tiltres ikke

1515 Forslag til ny tekst:

1516 EL og IT Forbundet mener salg av kraft skal være forbeholdt kraftprodusenter, med
1517 et formål å selge egenprodusert kraft.

1518 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1519 I dagens ordning kan hvem som helst opprettet et selskap og bedrive kjøp og salg av
1520 strøm. Dette har ført til en rekke selskaper som selger strøm med alle slags kreative
1521 navn og innretninger. Disse selskapene har ingen samfunnsverdi, og fungerer kun
1522 som et fordyrende mellomledd som skaper forvirring hos forbrukerne. Vi ønsker et
1523 forbud mot slike selskaper, og at man kun får selge kraften man produserer selv.

- 1524 **Forslag** **6141**
1525 **Innsendt av** **Elektroarbeidernes Fagforening Vestland**
1526 **Linjer** **186 - 186**
1527 **Innstilling** **Ivaretatt i ny tekst**

1528 Etter setningen som slutter med «omstillingen til en bærekraftig økonomi.».

1529 Omstillingen til fremtidens arbeidsplasser har ført til større etterspørsel etter kraft

1530 enn en greier å levere med dagens linjekapasitet. Det er derfor viktig å ha større

1531 fokus på å bygge ut infrastrukturen for å møte behovet.

1532 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1533 Blant annet på Vestlandet har en store utfordringer med at linjekapasiteten er for

1534 dårlig. Etterspørselen etter kraft har blitt betydelig høyere enn en har forutsette.

1535 Dette skyldes i stor grad omstillingen som foregår med å skape arbeidsplasser for

1536 fremtiden. For å greie denne omstillingen vil det være en forutsetning av en greier å

1537 legge forholdene til rette med å få kraften frem.

-
- 1538 **Forslag** **6135**
1539 **Innsendt av** **Elektroarbeidernes Fagforening Vestland**
1540 **Linjer** **188 - 188**
1541 **Innstilling** **Tiltres ikke**

1542 Ny setning etter setningen som slutter med «skal komme folket til gode.»

1543 EL og IT Forbundet mener også at strømmettet må bygges ut slik at en har et

1544 prisområde i hele landet.

1545 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1546 På lik linje som at vi er for utjevning av nettleien er det naturlig at vi er for lik
1547 strømpris i hele landet. Det er og en naturlig del når vi mener at den skal komme
1548 hele folket til gode.

1549 **Forslag** **6246**
1550 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Trøndelag**
1551 **Linjer** **188 - 188**
1552 **Innstilling** **Tiltres**

1553 Forslag til tillegg i tekst side 11 linje 188:

1554 skal komme folket til gode,

1555 Ny tekst:

1556 og at en vesentlig del av verdiskapningen tilbakeføres til kommunene som forvalter
1557 naturressursene

1558 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1559 Kommunene som forvalter naturressursene, må få noe igjen for dette.

1560 **Forslag** **6016**
1561 **Innsendt av** **Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus**
1562 **Linjer** **190 - 192**
1563 **Innstilling** **Tiltres ikke**

1564 Forslag til endring av setning linje 190 – 192.

1565 Endres til: EL og IT Forbundet mener derfor at produksjon og distribusjon av energi,
1566 med unntak for småskala privat energiproduksjon, skal være 100 % offentlig eid og
1567 at energipolitikken skal være underlagt nasjonal politisk styring.

1568 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1569 Strøm er en samfunnskritisk vare, distribusjon og produksjon er et ansvar offentlige
1570 må være i førersetet slik at riktige beslutninger blir tatt, i stedet for at avkastning og
1571 profitt vil vinne over fornuft og nødvendighet. Ved å eie 100% vil man ikke lide for at
1572 deleiere kan påvirke resten av bedriften til å ta avgjørelser som er kritiske for
1573 forsyningen til samfunnet.

1574	Forslag	6040
1575	Innsendt av	EL og IT Forbundet Nordland
1576	Linjer	190 - 192
1577	Innstilling	Tiltres ikke

1578 EL og IT Forbundet mener derfor at produksjon og distribusjon av energi, med
1579 unntak for småskala privat energiproduksjon, skal være 100 % offentlig eid og at
1580 energipolitikken skal være underlagt nasjonal politisk styring.

1581 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1582 Strøm er en samfunnskritisk vare, distribusjon og produksjon er et ansvar offentlige
1583 må være i førersetet slik at riktige beslutninger blir tatt, i stedet for at avkastning og
1584 profitt vil vinne over fornuft og nødvendighet. Ved å eie 100% vil man ikke lide for at
1585 deleiere kan påvirke resten av bedriften til å ta avgjørelser som er kritiske for
1586 forsyningen til samfunnet.

1587 **Forslag** **6181**
1588 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Oslo/Akershus**
1589 **Linjer** **190 - 192**
1590 **Innstilling** **Tiltres ikke**

1591 Forslag til endring av setning linje 190 – 192.

1592 Endres til: EL og IT Forbundet mener derfor at produksjon og distribusjon av energi,
1593 med unntak for småskala privat energiproduksjon, skal være 100 % offentlig eid og
1594 at energipolitikken skal være underlagt nasjonal politisk styring.

1595 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1596 Strøm er en samfunnskritisk vare, distribusjon og produksjon er et ansvar offentlige
1597 må være i førersetet slik at riktige beslutninger blir tatt, i stedet for at avkastning og
1598 profitt vil vinne over fornuft og nødvendighet. Ved å eie 100% vil man ikke lide for at
1599 deleiere kan påvirke resten av bedriften til å ta avgjørelser som er kritiske for
1600 forsyningen til samfunnet.

1601 **Forslag** **6061**
1602 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Hedmark/Oppland**
1603 **Linjer** **191 - 191**
1604 **Innstilling** **Tiltres ikke**

1605 Dagens tekst:

1606 191 distribusjon av energi i all hovedsak skal være norsk offentlig eid og at
1607 energipolitikken

1608 Endres til:

1609 191 distribusjon av energi skal være norsk offentlig eid og at energipolitikken

1610 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1611 Ta ut ordet i all hovedsak. Vi mener at distribusjon av energi skal være norsk og
1612 offentlig eid.

1613	Forslag	6212
1614	Innsendt av	EL og IT Forbundet Rogaland
1615	Linjer	192 - 193
1616	Innstilling	Tiltres ikke

1617 Setningen: Hjemfallsretten forsvares og opprettholdes. Endres til:

1618 Hjemfallsretten forsvares, opprettholdes og utvides til å omfatte vindkraft, havvind,
1619 solcelleparker.

1620 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1621 Produksjonsanleggene blir etablert på vårt felles eie. Det er da ikke annet en rimelig
1622 at det knyttes hjemfall til disse verdiene.

1623	Forslag	6256
1624	Innsendt av	Rogaland Elektromontørforening
1625	Linjer	192 - 193
1626	Innstilling	Delvis ivaretatt i ny tekst

1627 Setningen: Hjemfallsretten forsvares og opprettholdes. Endres til:

1628 Hjemfallsretten forsvares, opprettholdes og utvides til å omfatte vindkraft, havvind,
1629 solcelleparker.

1630 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1631 Setningen: Hjemfallsretten forsvares og opprettholdes. Endres til:

1632 Hjemfallsretten forsvares, opprettholdes og utvides til å omfatte vindkraft, hawind,

1633 solcelleparker.

1634 **Forslag** 6150

1635 **Innsendt av** Ikt Bransjens Fagforening

1636 **Linjer** 193 - 193

1637 **Innstilling** Tiltres ikke

1638 Vindkraftutbygging skal ha minst 51 % norsk eierskap og det må etableres

1639 hjemfallsrett for vinden.

1640 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1641 Norsk eierskap og politisk demokratisk behandlet, og at lønnsomheten kommer det

1642 norske samfunnet til gode.

1643 **Forslag** 6151

1644 **Innsendt av** Ikt Bransjens Fagforening

1645 **Linjer** 194 - 194

1646 **Innstilling** Ivaretatt i ny tekst

1647 EL og IT Forbundet vil jobbe for demokratiske beslutningsprosesser som sikrer

1648 lokaldemokratiet beslutningsmyndighet for utbygging av vindkraft i kommunene.

1649 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1650 I forslag til endringer i fornybardirektivet, energieffektiviserings-direktivet og
1651 bygningsenergidirektivet er det forslag på at kommunene får 14 dager, og at
1652 staten/regjering kan overprøve og bestemme.

1653 **Forslag** **6152**
1654 **Innsendt av** **Ikt Bransjens Fagforening**
1655 **Linjer** **195 - 195**
1656 **Innstilling** **Ivaretatt i ny tekst**

1657 Vann- og vindenergi må likestilles skattemessig og kompensasjonsmessig til
1658 vertskapskommunene.

1659 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1660 Vi må sikre at kommunene får betalt for bruken av naturressurser og arealet på
1661 samme måte som ved vannkraft.

1662 **Forslag** **6017**
1663 **Innsendt av** **Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus**
1664 **Linjer** **201 - 206**
1665 **Innstilling** **Tiltres ikke**

1666 Forslag til endring av avsnitt linje 201 – 206.

1667 Endres til: Det er viktig å sikre et godt samarbeid med landene i Europa, blant annet
1668 for sikre god forsyningssikkerhet. Det er samtidig viktig at konkurransefortrinnet
1669 som næringslivet i Norge har med produksjon basert på nær 100 % fornybar kraft til
1670 en lav produksjonskostnad ivaretas. EL og IT Forbundet er imot

1671 suverenitetsavståelse, eller andre avtaler hvor Norge mister
1672 kontrollen/styringsretten, også innenfor energiområdet, og vil derfor ikke akseptere
1673 at EØS-avtalen utfordrer norsk suverenitet over energipolitikken.

1674 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1675 Utveksling av energi mellom land er viktig slik at ved kriser, har alle tilgang på
1676 livskritisk energi. Samtidig må man benytte seg av mulighetene lokal
1677 strømproduksjon har, slik at industri og jobber kan sikres lokalt med gode
1678 forutsetninger til stabil billig kraft. Mye av arbeidsmarkedet er avhengig at dette
1679 sikres med gode politiske føringer.

1680 **Forslag** **6182**
1681 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Oslo/Akershus**
1682 **Linjer** **201 - 206**
1683 **Innstilling** **Tiltres ikke**

1684 Forslag til endring av avsnitt linje 201 – 206.

1685 Endres til: Det er viktig å sikre et godt samarbeid med landene i Europa, blant annet
1686 for sikre god forsyningssikkerhet. Det er samtidig viktig at konkurransefortrinnet
1687 som næringslivet i Norge har med produksjon basert på nær 100 % fornybar kraft til
1688 en lav produksjonskostnad ivaretas. ELog IT Forbundet er imot
1689 suverenitetsavståelse, eller andre avtaler hvor Norge mister
1690 kontrollen/styringsretten, også innenfor energiområdet, og vil derfor ikke akseptere
1691 at EØS-avtalen utfordrer norsk suverenitet over energipolitikken.

1692 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1693 Utveksling av energi mellom land er viktig slik at ved kriser, har alle tilgang på
1694 livskritisk energi. Samtidig må man benytte seg av mulighetene lokal
1695 strømproduksjon har, slik at industri og jobber kan sikres lokalt med gode
1696 forutsetninger til stabil billig kraft. Mye av arbeidsmarkedet er avhengig at dette
1697 sikres med gode politiske føringer.

1698 **Forslag** **6122**
1699 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Møre og Romsdal**
1700 **Linjer** **207 - 208**
1701 **Innstilling** **Ivaretatt i ny tekst**

1702 Stryke ord i linje 207-208 Stryk: gjennom vannkraftproduksjon.

1703 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1704 Vi har meir enn berre vannkraftproduksjon så vi meiner teksten blir bedre om vi
1705 stryker dette.

1706 **Forslag** **6238**
1707 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Trøndelag**
1708 **Linjer** **209 - 210**
1709 **Innstilling** **Tiltres ikke**

1710 Forslag til endring i tekst side 12 linje 209 og 210:

1711 Dagens tekst (Side 12, Linje 209, 210)

1712 EL og IT Forbundet vil arbeide for statlige støtteordninger som gjør det lønnsomt å

1713 investere i ny fornybar energi, samt støtteordninger som bidrar til
1714 energieffektivisering.

1715 Forslag til ny tekst:

1716 EL og IT Forbundet vil arbeide for statlige støtteordninger som i tillegg til å gjøre
1717 investeringer i ny fornybar kraft lønnsomt, også gjør oppgradering og optimalisering
1718 av eksisterende vannkraftverk lønnsomt. I tillegg vil EL og IT Forbundet arbeide for
1719 støtteordninger som bidrar til energieffektivisering.

1720 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1721 0

1722	Forslag	6215
1723	Innsendt av	EL og IT Forbundet Rogaland
1724	Linjer	221 - 221
1725	Innstilling	Tiltres ikke

1726 sett inn etter forsyningssikkerheten.

1727 EL og IT forbundet vil arbeide for at investeringen som er planlagt de nærmeste 15
1728 årene finansieres av staten og at bare en mindre andel blir finansiert over nettleien.

1729 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1730 Staten må ta mestepartene av investeringskostnadene i forhold til disse planene.
1731 Staten har hatt høye inntekter som følge av både høy strømpris og høy gasspris. I
1732 tillegg har vi over tid bygget opp en stor egenkapital som følge av olje og
1733 gassinntektene som vi også kan benytte deler av. Nettleien er høy nok for både
1734 husholdninger og næringsliv.

1735	Forslag	6259
1736	Innsendt av	Rogaland Elektromontørforening
1737	Linjer	221 - 221
1738	Innstilling	Tiltres ikke

1739 Linje 221 sett inn etter forsyningsikkerheten.

1740 EL og IT forbundet vil arbeide for at investeringen som er planlagt de nærmeste 15
1741 årene finansieres av staten og at bare en mindre andel blir finansiert over nettleien.

1742 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1743 Staten må ta mestepartene av investeringskostnadene i forhold til disse planene.

1744 Staten har hatt høye inntekter som følge av både høy strømpris og høy gasspris. I

1745 tillegg så har vi overtid bygget opp en stor egenkapital som følge av olje og gass

1746 inntektene som vi også kan benytte deler av. Nettleien er høy nok for både

1747 husholdninger og næringsliv.

1748	Forslag	6104
1749	Innsendt av	Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland
1750	Linjer	225 - 225
1751	Innstilling	Tiltres

1752 Tilleggstekst linje 225:

1753 energi fra flere kilder som f.eks. småkraft, solkraft og vind.

1754 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1755 Solkraftanlegg er på full fart inn i Norge

1756	Forslag	6019
1757	Innsendt av	Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
1758	Linjer	231 - 237
1759	Innstilling	Tiltres ikke

1760 Forslag endring av avsnitt, linje 231-237

1761 Overføringslinjer og kabler til utlandet skal eies og driftes av Statnett SF. Vi ser nå
1762 konsekvensene av overføringskablene til Tyskland og Storbritannia. Disse var ikke
1763 vanskelig å forutse og advarslene fra mange hold var tydelige og ikke til å misforstå.
1764 Utenlandskabler i kombinasjon med marked er nødt til å gi europeiske strømpriser i
1765 Norge. I tillegg mister vi også kontrollen med krafta vår. Politikerne valgte allikevel å
1766 ignorere advarslene.

1767 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1768 Nå vet vi konsekvensene av politikken som er ført, og overføringskablene til
1769 Tyskland og Storbritannia. Vi mener det er riktig at handlingsprogrammet sier noe
1770 om dette og det henger sammen med det kommende avsnittet.

1771	Forslag	6062
1772	Innsendt av	EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
1773	Linjer	231 - 237
1774	Innstilling	Ivaretatt i ny tekst

1775 Dagens tekst:

1776 231 Overføringslinjer og kabler til utlandet skal eies og driftes av Statnett SF. Når de
1777 to

- 1778 232 påbegynte kablene til henholdsvis Tyskland og Storbritannia settes i drift, anses
- 1779 233 forsyningssikkerheten ivaretatt med mindre det oppstår regionale/lokale
- 1780 utfordringer
- 1781 234 som krever forsterkninger/utbygging av nett også til naboland. Med bakgrunn i
- 1782 235 usikkerhet knyttet til prisvirkningen de to kablene vil ha på norske husstander
- 1783 og
- 1784 236 industri/næringsliv, må det ikke gis konsesjon for flere kraftforbindelser før det
- 1785 er
- 1786 237 høstet tilstrekkelig erfaring med de to. EL og IT Forbundet sier nei til
- 1787 NorthConnect.
- 1788 Ny tekst:
- 1789 Endres til:
- 1790 Mellomlandsforbindelser og overføringskapasitet mellom land i Europa og Norge, er
- 1791 en nødvendighet for den norske energisikkerheten. EL og IT forbundet vil jobbe for
- 1792 at disse mellomlandsforbindelser er heleid av den norske stat innenfor Norges
- 1793 grenser. EL og IT forbundet skal samtidig jobbe for gode rammevilkår for
- 1794 kraftbransjen og den kraftintensive industrien.
- 1795 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 1796 Teksten dekker mer opp til dagens situasjon

- 1797 **Forslag** 6107
1798 **Innsendt av** Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland
1799 **Linjer** 231 - 237
1800 **Innstilling** Ivaretatt i ny tekst

1801 Ny tekst linje 231 til 237:

1802 Overføringslinjer og kabler til utlandet skal eies og driftes av Statnett SF. Det må
1803 ikke gis konsesjon for flere kraftforbindelser før det er høstet tilstrekkelig erfaring
1804 med de kabler til utlandet som finnes per i dag

1805 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1806 Oppdatere tekst til dagens situasjon

-
- 1807 **Forslag** 6184
1808 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
1809 **Linjer** 231 - 237
1810 **Innstilling** Tiltres ikke

1811 Forslag endring av avsnitt, linje 231-237

1812 Overføringslinjer og kabler til utlandet skal eies og driftes av Statnett SF. Vi ser nå
1813 konsekvensene av overføringskablene til Tyskland og Storbritannia. Disse var ikke
1814 vanskelig å forutse og advarslene fra mange hold var tydelige og ikke til å misforstå.
1815 Utenlandskabler i kombinasjon med marked er nødt til å gi europeiske strømpriser i
1816 Norge. I tillegg mister vi også kontrollen over krafta vår. Politikerne valgte allikevel å
1817 ignorere advarslene.

1818 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1819 Nå vet vi konsekvensene av politikken som er ført, og overføringskablene til
1820 Tyskland og Storbritannia. Vi mener det er riktig at handlingsprogrammet sier noe
1821 om dette og det henger sammen med det kommende avsnittet.

1822 **Forslag** **6216**
1823 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Rogaland**
1824 **Linjer** **231 - 237**
1825 **Innstilling** **Tiltres ikke**

1826 Linje 231 til 237 erstattes med:

1827 Overføringslinjer og kabler til utlandet skal eies og driftes av Statnett SF. Med de
1828 kablene som nå er i drift er forsyningssikkerheten ivaretatt. Forbundet må arbeide
1829 for at Norge selv til enhver tid kan regulere hvor mye kraft vi skal selge til utlandet og
1830 til hvilken pris. EL og IT forbundet vil arbeide for at det ikke skal gis flere konsesjoner
1831 for kraftforbindelser til utlandet. Forbundet er også imot såkalte hybridkabler som
1832 går fra en havvindpark til Norge og samtidig fra havvindparken til andre land. Eierne
1833 av havvindparkene må i konsesjonene få krav om at krafta som produseres skal
1834 leveres isolert til en enkelt nasjon.

1835 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1836 Med den overføringskapasiteten vi nå har med utlandet, har vi også sett at
1837 konsekvensen i sør-Norge har vært europeiske strømpriser. Det er derfor viktig at
1838 Norge alene bestemmer hvor mye vi skal selge og til hvilken pris. En havvindpark
1839 som både kan levere til Norge og til utlandet vil være det samme som å gi

1840 konsesjoner til flere utenlanskabler. Vi er derfor i mot at havvindparkene skal ha
1841 anledning til å levere krafta både til Norge og til utlandet. (Hybrid)

1842 **Forslag** 6260
1843 **Innsendt av** Rogaland Elektromontørforening
1844 **Linjer** 231 - 237
1845 **Innstilling** Tiltres ikke

1846 Linje 231 til 237 erstattes med:

1847 Overføringslinjer og kabler til utlandet skal eies og driftes av Statnett SF. Med de
1848 kablene som nå er i drift er forsyningssikkerheten ivaretatt. Forbundet må arbeide
1849 for at Norge til enhver tid selv kan reguler hvor mye kraft vi skal selge til utlandet og
1850 til hvilken pris. EL og IT forbundet vil arbeide for at det ikke skal gis flere konsesjoner
1851 for kraftforbindelser til utlandet. Forbundet er også imot såkalte hybridkabler som
1852 går fra en havvindpark til Norge og samtidig fra havvindparken til andre land. Eierne
1853 av havvindparkene må i konsesjonene få krav om krafta som produseres skal levers
1854 til Norge eller til andre land i Europa. Uavhengig av hvor krafta blir levert kan
1855 havvindparkene i tillegg levere kraft til installasjonene i offshore.

1856 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1857 Med den overføringskapasiteten vi nå har med utlandet, har vi også sett at
1858 konsekvensen i Sør-Norge har vært europeiske strømpriser. Det er derfor viktig at
1859 Norge alene bestemmer hvor mye vi skal selge og til hvilken pris. En havvindpark
1860 som både kan levere til Norge og til utlandet vil være det samme som å gi
1861 konsesjoner til flere utenlanskabler. Vi er derfor imot at havvind parkene skal ha
1862 anledning til å levere krafta både til Norge og til utlandet. Hvis en havvindpark

- 1863 leverer til utlandet og samtidig til en offshoreinstallasjon betyr det at installasjonen
1864 offshore må kjøpe kraft fra utlandet når havvindparken ikke kan levere.

1865	Forslag	6239
1866	Innsendt av	EL og IT Forbundet Trøndelag
1867	Linjer	234 - 237
1868	Innstilling	Tiltres ikke

1869 Forslag til endring i tekst side 13 linje 234, 235, 236 og 237:

1870 Dagens tekst (Side 13, Linje 234, 235, 236 og 237)

- 1871 Med bakgrunn i usikkerhet knyttet til prisvirkningen de to kablene vil ha på norske
1872 husstander og industri/næringsliv, må det ikke gis konsesjon for flere
1873 kraftforbindelser før det er høstet tilstrekkelig erfaring med de to. EL og IT
1874 Forbundet sier nei til NorthConnect.

1875 Forslag til ny tekst:

- 1876 Med bakgrunn i usikkerhet knyttet til prisvirkningen de to kablene har på norske
1877 husstander og industri/næringsliv, må det ikke gis konsesjon for flere
1878 kraftforbindelser før det er høstet tilstrekkelig erfaring med de to. Med
1879 kraftforbindelser menes også hybridkabler.

1880 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

- 1881 Siden de to kablene nå er bygd vil det være naturlig å bytte ut «vil ha» med «har».
1882 Hybridkabler skiller seg i liten grad fra ordinære utenlandskabler når det gjelder
1883 effekten de vil ha når det gjelder prissmitte. North Connect er en kraftforbindelse,

1884 og er dermed dekket av teksten over, og med at vi i handlingsprogrammet
1885 stadfester at vi mener kraftforbindelser skal eies og driftes av Statnett SF.

1886 **Forslag** **6020**
1887 **Innsendt av** **Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus**
1888 **Linjer** **239 - 239**
1889 **Innstilling** **Tiltres ikke**

1890 Forslag til nye setninger, linje 239

1891 Politikere i Norge har siden 1990 ført en energipolitikk hvor strømproduksjon har
1892 endret karakter fra å være en samfunnskritisk tjeneste, til å bli en vare på som skal
1893 omsettes i et marked. Resultatet av dette har vi fått merke spesielt godt den senere
1894 tid hvor markedet har skapt ekstremt høye strømpriser. Norske industribedrifter,
1895 næringslivet og husstander har måttet betale prisen for et politisk ønske om å skape
1896 kapitalistisk profitt.

1897 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1898 Politikere på både høyre og venstre siden har vært med på å endre hva strøm er.
1899 Det er forskjell på noe som er en kritisk samfunnstjeneste og noe som er en vare
1900 som omsettes i et marked. Blant annet gjelder dette prisfastsetting. En
1901 samfunnskritisk tjeneste har priser satt av myndighetene med utgangpunkt i
1902 produksjons- og distribusjonskostnadene. Vann og kloakk er en annen
1903 samfunnskritisk tjeneste, som heldigvis ikke er styrt av marked og profitt.
1904 Konsekvensene av at også dette skulle blitt markedsstyrt ville også vært store.
1905 Strøm må tas ut fra markedet og på nytt bli det som det faktisk er, en
1906 samfunnskritisk tjeneste med priser basert på produksjonskostnader.

1907	Forslag	6185
1908	Innsendt av	EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
1909	Linjer	239 - 239
1910	Innstilling	Tiltres ikke

1911 Forslag til nye setninger, linje 239

1912 Politikere i Norge har siden 1990 ført en energipolitikk hvor strømproduksjon har
1913 endret karakter fra å være en samfunnskritisk tjeneste, til å bli en vare på som skal
1914 omsettes i et marked. Resultatet av dette har vi fått merke spesielt godt den senere
1915 tid hvor markedet har skapt ekstremt høye strømpriser. Norske industribedrifter,
1916 næringslivet og husstander har måttet betale prisen for et politisk ønske om å skape
1917 kapitalistisk profitt.

1918 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1919 Politikere på både høyre- og venstresiden har vært med på å endre hva strøm er.
1920 Det er forskjell på noe som er en kritisk samfunnstjeneste og noe som er en vare
1921 som omsettes i et marked. Blant annet gjelder dette prisfastsetting. En
1922 samfunnskritisk tjeneste har priser satt av myndighetene med utgangspunkt i
1923 produksjons- og distribusjonskostnadene. Vann og kloakk er en annen
1924 samfunnskritisk tjeneste, som heldigvis ikke er styrt av marked og profitt.
1925 Konsekvensene av at også dette skulle blitt markedsstyrt ville også vært store.
1926 Strøm må tas ut fra markedet og på nytt bli det som det faktisk er, en
1927 samfunnskritisk tjeneste med priser basert på produksjonskostnader.

- 1928 **Forslag** 6217
- 1929 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Rogaland
- 1930 **Linjer** 239 - 239
- 1931 **Innstilling** Tiltres ikke
- 1932 Settes inn etter: kraftmangel eller ekstremt høye priser.
- 1933 Som følge av dette vil EL og IT forbundet arbeide for at all prissetning på kraft til
- 1934 næring, industri og forbrukere innenlands skal vedtas politisk. Denne prissettingen
- 1935 skal ikke være en del av markedet.
- 1936 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 1937 Dagens prissetting via markedet er ikke lengre en metode som vi kan benytte. Slik
- 1938 dette systemet har utviklet seg har vi liten eller ingen kontroll med prisene. Billig
- 1939 kraft til næring, industri og husholdninger har vært et fortrinn i Norge og slik skal
- 1940 det fortsatt være. Da må vi ta prisingen av kraft brukt innenlands ut av markedet.
-
- 1941 **Forslag** 6261
- 1942 **Innsendt av** Rogaland Elektromontørforening
- 1943 **Linjer** 239 - 239
- 1944 **Innstilling** Tiltres ikke
- 1945 Settes inn etter: kraftmangel eller ekstremt høye priser.
- 1946 Som følge av dette vil EL og IT forbundet arbeidet for at all prissetning på kraft til
- 1947 næring, industri og forbrukere innenlands skal vedtas politisk. Denne prissettingen
- 1948 skal ikke være en del av markedet.

1949 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1950 Dagens prissetting via markedet er ikke lengre en metode som vi kan benytte. Slik
1951 dette systemet har utviklet seg har vi liten eller ingen kontroll med prisene. Billig
1952 kraft til næring, industri og husholdninger har vært ett fortrinn i Norge og slik skal
1953 det fortsatt være. Da må vi ta prising av kraft, som brukes innenlands, ut av
1954 markedet.

1955	Forslag	6063
1956	Innsendt av	EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
1957	Linjer	241 - 241
1958	Innstilling	Ivaretatt i ny tekst

1959 EL og IT forbundet skal jobbe for at private får tilgang på langtidskontrakter, på lik
1960 linje som industrien.

1961 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

1962 Det må jobbes for at private også skal ha en forutsigbar pris på strøm

1963	Forslag	6230
1964	Innsendt av	EL og IT Forbundet Trøndelag
1965	Linjer	247 - 249
1966	Innstilling	Tiltres ikke

1967 Forslag til endring i tekst side 13 linje 247, 248 og 249:

1968 Dagens tekst:

- 1969 EL og IT Forbundet vil arbeide for fortsatt lokalt offentlig eierskap, for
1970 kompetansearbeidsplasser i selskapene, og for en forsvarlig bemanning på landets
1971 viktigste infrastruktur.
- 1972 Forslag til ny tekst:
- 1973 EL og IT Forbundet vil arbeide for heleid lokalt offentlig eierskap på all
1974 energiproduksjon over 1 MW, samt for kompetansearbeidsplasser i selskapene, og
1975 for en forsvarlig egenbemanning på landets viktigste infrastruktur.
- 1976 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 1977 Vi ønsker å presisere at det her er snakk om heleid offentlig eierskap. I tillegg mener
1978 vi at produksjon over 1MW skal være forbeholdt det offentlige. Dagens ordning som
1979 definerer 10MW som skille mellom småkraftverk og ikke småkraftverk er for høy. All
1980 større kraftproduksjon skal skje i offentlig regi.
-
- 1981 **Forslag** **6064**
- 1982 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Hedmark/oppland**
- 1983 **Linjer** **249 - 249**
- 1984 **Innstilling** **Tiltres ikke**
- 1985 I dag er innslagspunktet på grunnrenteskatt 10MVA produksjon i vannkraftanlegg.
1986 Dette vil virke negativt på vannkraft produsenter som ønsker å investere i og øke
1987 produksjonen på slike anlegg. Derfor vil EL og IT forbundet jobbe for å få en endret
1988 grunnrentebeskatning slik at denne effekten begrenses.
- 1989 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 1990 Endre grunnrenteskatten slik at det er lønnsomt å investere

-
- 1991 **Forslag** **6231**
- 1992 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Trøndelag**
- 1993 **Linjer** **250 - 250**
- 1994 **Innstilling** **Tiltres ikke**
- 1995 Forslag til nytt kulepunkt siden 15:
- 1996 • EL og IT Forbundet vil jobbe for at all energiproduksjon over 1MW krever
- 1997 100% offentlig eierskap.
- 1998 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 1999 Kraft er infrastruktur, og skal ligge hos det offentlige. Private aktører i denne
- 2000 sektoren bidrar til profittjag og markedstankegang. Dette er ikke samfunnet tjent
- 2001 med. Dagens regelverk definerer kraftverk helt opp til 10MW som småkraftverk. Vi
- 2002 mener at kraftverk over 1MW er av en slik størrelse at det skal driftes og eies av det
- 2003 offentlige.
-
- 2004 **Forslag** **6240**
- 2005 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Trøndelag**
- 2006 **Linjer** **250 - 250**
- 2007 **Innstilling** **Ivaretatt i ny tekst**
- 2008 Nytt Kulepunkt (Side 15):
- 2009 • EL og IT Forbundet vil jobbe for økte midler og satsning på
- 2010 energiøkonomisering, som gjør det attraktivt å gjøre tiltak i eget hjem for å redusere
- 2011 energiforbruket, samt produsere egen strøm ved hjelp av for eksempel solceller.

2012 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2013 0

2014 **Forslag** 6245

2015 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Trøndelag

2016 **Linjer** 250 - 250

2017 **Innstilling** Tiltres ikke

2018 Nytt kulepunkt:

2019 EL og IT Forbundet mener at 100% offentlig eierskap må være forankret i

2020 konsesjonene ved konsesjonstildeling.

2021 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2022 Vi ønsker offentlig eierskap ved kraftproduksjon og kraftdistribusjon. Da må alle hull

2023 tettes som gir en åpning for at konsesjoner kan selges til private, eller at private kan

2024 få innpass gjennom offentlig eide selskaper.

2025 **Forslag** 6274

2026 **Innsendt av** E-Verkenes Fagforening Vestlandet

2027 **Linjer** 251 - 284

2028 **Innstilling** Delvis ivaretatt i ny tekst

2029 Hovedmål:

2030 • Bevare hjemfall og videreutvikle offentlig eierskap til naturressursene, samt

2031 produksjon og distribusjon av energi.

2032 • Arbeide for at beredskap, drift og vedlikehold av norsk energiforsyning skal utføres
2033 av egne ansatte.

2034 • Erstatte bruk av fossilt brensel med fornybar energi ved økt satsing på utbygging
2035 av ny fornybar energi, opprusting av eksisterende kraftverk, øke investeringene i
2036 nettet og fornye og forsterke eksisterende overføringsnett.

2037 • Regulere kraftmarkedet og flerårsmagasinerne på en slik måte at norsk industri og
2038 alminnelig forbruk ikke blir skadelidende.

2039 • EL og IT Forbundet vil jobbe for økt faglig kompetanse og bedre tilgang til ansatte
2040 med IKT-kunnskap for å redusere sårbarheten i energisektoren.

2041 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2042 Over tid har handlingsprogrammet utviklet seg på en måte som gjør at det er for
2043 mange hovedpunkter under Energibransjen, der flere av hovedpunktene omhandler
2044 samme tema. Nytt handlingsprogram må oppbygges med færre hovedpunkt og
2045 med en bedre utfyllende tekst innen hvert område.

2046 **Forslag** **6250**
2047 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Rogaland**
2048 **Linjer** **253 - 254**
2049 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i ny tekst**

2050 Endre teksten i kulepunktet på linje 253 og 254 til:

2051 - Arbeide for at beredskap, drift og vedlikehold i nettet fortsatt skal utføres av
2052 nettselskapets egne ansatte ved å gjeninnføre og forsterke Forskrift om krav til
2053 kompetanse mv. hos anleggs- og områdekonsesjonærer. (Kompetanseforskriften).

2054 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2055 Grunnbemanningen i landets nettselskaper blir dårligere. Dette vil få store
2056 konsekvenser for beredskapen og forsyningssikkerheten fremover.

2057 I tillegg skal det bygges store mengder nett over hele landet de neste 30 årene.

2058 Derfor er det både fornuftig og strategisk lurt at kompetanseforskriften gjeninnføres
2059 og forsterkes slik at nettselskapene er pålagt å ha de som utfører dette arbeidet fast
2060 ansatt. Lokal tilhørighet og lokal kjennskap er også en vesentlig del av den generelle
2061 beredskapen.

2062	Forslag	6221
2063	Innsendt av	EL og IT Forbundet Rogaland
2064	Linjer	258 - 258
2065	Innstilling	Tiltres ikke

2066 Linje 258 deles, første kulepunkt:

2067 • Elektrifisere med ren fornybar energi på sokkelen under forutsetning at det er
2068 nok tilgang på fornybar kraft og at inngrepene som må gjøres i naturen står i
2069 forhold til gevinsten.

2070 Andre kulepunkt:

2071 • Elektrifisere med ren fornybar energi i samferdselssektoren.

2072 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2073 I forhold til elektrifisering av de enkelte installasjonene skal det gjøres en grundig
2074 konsekvensanalyse om det er formålstjenlig for Norge å elektrifisere.

2075	Forslag	6265
2076	Innsendt av	Rogaland Elektromontørforening
2077	Linjer	258 - 258
2078	Innstilling	Tiltres ikke

2079 Linje 258 deles, første kulepunkt:

2080 • Elektrifisere med ren fornybar energi på sokkelen under forutsetning at det er
2081 nok tilgang på fornybar kraft og at inngrepene som må gjøres i naturen står i
2082 forhold til gevinsten.

2083 Andre kulepunkt:

2084 • Elektrifisere med ren fornybar energi i samferdselssektoren.

2085 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2086 I forhold til elektrifisering av de enkelte installasjonene skal det gjøres en grundig
2087 konsekvensanalyse om det er formålstjenlig for Norge å elektrifisere.

2088	Forslag	6236
2089	Innsendt av	EL og IT Forbundet Trøndelag
2090	Linjer	259 - 259
2091	Innstilling	Ivaretatt i ny tekst

2092 Forslag til endring i tekst side 14 linje 259:

2093 Dagens tekst (Side 14, Linje 259)

2094 Satsing på opprusting av eksisterende kraftverk og bygging av småkraftverk.

2095 Forslag til ny tekst:

2096 Satsing på oppgradering og optimalisering av eksisterende vannkraftverk med
2097 formål om økt produksjon, og bygging av småkraftverk.

2098 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2099 Vi ønsker en presisering på at en oppgradering må ha som mål å øke
2100 kraftproduksjonen i de eksisterende vannkraftverkene.

2101	Forslag	6114
2102	Innsendt av	Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland
2103	Linjer	261 - 261
2104	Innstilling	Tiltres

2105 Ny tekst linje 261:

2106 gjennom økt satsing på offshore vindkraft og solkraftverksanlegg.

2107 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2108 Solkraftverker på full fart inn i Norge, utbygging er i gang

2109	Forslag	6083
2110	Innsendt av	EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
2111	Linjer	262 - 262
2112	Innstilling	Ivaretatt i ny tekst

2113 EL og IT skal jobbe for å øke Enova støtte til miljøvennlige energibesparende og
2114 energiproduserende tiltak i private hjem.

2115 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2116 For at private skal ha mulighet til å gjøre store investeringer i private hjem, må den
2117 økonomiske støtten økes.

2118 **Forslag** **6237**
2119 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Trøndelag**
2120 **Linjer** **276 - 277**
2121 **Innstilling** **Tiltres**

2122 Forslag til endring i tekst side 14 linje 276 og 277:

2123 Dagens tekst (Side 14, Linje 276 og 277)

2124 Jobbe for gode rammevilkår som sikre opprusting av eksisterende kraftverk og
2125 bygging av småkraftverk.

2126 Forslag til ny tekst:

2127 Jobbe for gode rammevilkår som sikrer oppgradering og optimalisering av
2128 eksisterende vannkraftverk med formål om økt produksjon, og bygging av
2129 småkraftverk.

2130 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2131 Vi ønsker en presisering på at en oppgradering må ha som mål å øke
2132 kraftproduksjonen i de eksisterende vannkraftverkene.

- 2133 **Forslag** 6223
2134 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Rogaland
2135 **Linjer** 282 - 282
2136 **Innstilling** Tiltres ikke

2137 Linje 282 endres til:

2138 Jobbe for utjevning og reduksjon av nettleien.

2139 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2140 Vi har foreslått en annen finansieringsmodell for nettet, der staten tar en større
2141 andel av nettleien, derfor foreslås også reduksjon.

-
- 2142 **Forslag** 6266
2143 **Innsendt av** Rogaland Elektromontørforening
2144 **Linjer** 282 - 282
2145 **Innstilling** Tiltres ikke

2146 Linje 282 endres til:

2147 Jobbe for utjevning og reduksjon av nettleien.

2148 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2149 Vi har foreslått en annen finansiering modell for nettet der staten tar en større
2150 andel av nettleien, derfor foreslås også reduksjon.

- 2151 **Forslag** 6066
- 2152 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
- 2153 **Linjer** 283 - 283
- 2154 **Innstilling** Tiltres
- 2155 Mangler en i
- 2156 283 • Avvikle opprinnelsesgarantiordningen og endre NVEs varedeklarasjon til å
- 2157 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 2158 Skrivefeil i teksten, Mangler en i
-
- 2159 **Forslag** 6145
- 2160 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Rogaland
- 2161 **Linjer** 284 - 285
- 2162 **Innstilling** Tiltres ikke
- 2163 Som et nytt kulepunkt under Hovedmål:
- 2164 - Ved gjennomsnittlig fyllingsgrad i norske flerårsmagasiner under 75% strupes
- 2165 eksport av elektrisk energi frem til fyllingsgraden er over det fastsatte
- 2166 minimumsnivået på 75%.
- 2167 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 2168 Energisituasjonen i Norge og Europa har de siste årene vist at kraftutvekslingen
- 2169 mellom Norge og andre land har fallgruver. Prisutviklingen på energi har vært
- 2170 galopperende og bekymringen for rasjonering av strøm har hengt over oss. For å
- 2171 unngå å havne i noen av disse fallgruvene i fremtiden og samtidig ivareta tidligere
- 2172 uttalte mål om å sikre norsk industri og alminnelig forbruk mot kraftmangel eller
- 2173 ekstremt høye priser må norske kraftreserver i form av flerårsmagasiner reguleres

2174 slik at det ved en eventuell fyllingsgrad på under 75% strupes for eksport av
2175 elektrisk energi frem til fyllingsgraden er over minimumsnivået på 75%.

2176 **Forslag** **6018**
2177 **Innsendt av** **Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus**
2178 **Linjer** **224 - 225**
2179 **Likelydende:** **6018, 6183**
2180 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i ny tekst**

2181 Forslag til endring av avsnitt linje 224 – 225.

2182 Nytt avsnitt blir:

2183 Videre vil en slik utbygging bidra til nødvendige forsterkninger for innfasingen av
2184 fornybar energi fra flere kilder som for eksempel småkraft, vind, sol og grunnvarme
2185 etc. I tillegg må både utbygging og optimalisering av vannkraft satses på. EL og IT
2186 forbundet må gå foran for å fremme forskning, utvikling og utbygging. Staten må ha
2187 en plan for å sikre ren miljøvennlig og billig kraft for norske bedrifter og
2188 husholdninger. Satsningen på fremtidens energiproduksjon må styrkes og vi må
2189 hindre at strøm er en dyr uforutsigbar handelsvare.

2190 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2191 Energiproduksjon er noe som alltid er under utvikling, produksjonsmetodene vil
2192 naturlig variere, og det er også en nødvendighet for å sikre produksjon på
2193 forskjellige måter. Dette skaper en sikrere og jevnere produksjon. Man må sørge for
2194 at satsningen er høy hvis man ønsker å stå i fronten under utviklingen av grønne,
2195 miljømessige energikilder.

2196	Forslag	6183
2197	Innsendt av	EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
2198	Linjer	224 - 225
2199	Likelydende:	6018, 6183
2200	Innstilling	Delvis ivaretatt i 6018

2201 Forslag til endring av avsnitt linje 224 – 225.

2202 Nytt avsnitt blir:

2203 Videre vil en slik utbygging bidra til nødvendige forsterkninger for innfasingen av
2204 fornybar energi fra flere kilder som for eksempel småkraft, vind, sol og grunnvarme
2205 m.m. I tillegg må både utbygging og optimalisering av vannkraft satses på. EL og IT
2206 forbundet må gå foran for å fremme forskning, utvikling og utbygging. Staten må ha
2207 en plan for å sikre ren, miljøvennlig og billig kraft for norske bedrifter og
2208 husholdninger. Satsingen på fremtidens energiproduksjon må styrkes og vi må
2209 hindre at strøm er en dyr og uforutsigbar handelsvare.

2210 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2211 Energiproduksjon er noe som alltid er under utvikling, produksjonsmetodene vil
2212 naturlig variere, og det er også en nødvendighet for å sikre produksjon på
2213 forskjellige måter. Dette skaper en sikrere og jevnere produksjon. Man må sørge for
2214 at satsningen er høy hvis man ønsker å stå i fronten under utviklingen av grønne,
2215 miljømessige energikilder.

- 2216 **Forslag** 6065
2217 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
2218 **Linjer** 264 - 265
2219 **Likelydende:** 6065, 6115
2220 **Innstilling** Delvis ivaretatt i ny tekst

2221 EL og IT forbundet må jobbe for å øke tempoet i bygging av transmisjonsnett
2222 mellom nord og sør i Norge. EL og IT forbundet må også jobbe for å styrke
2223 kompetanse på transmisjonsnett i Norge, samtidig styrke rekrutteringen og at
2224 miljøet opprettholdes i Norge.

2225 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2226 Viktig å bygge ut transmisjonsnett og jobbe for å ha kompetanse på nettet.

-
- 2227 **Forslag** 6115
2228 **Innsendt av** Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland
2229 **Linjer** 264 - 264
2230 **Likelydende:** 6065, 6115
2231 **Innstilling** Ivaretatt i 6065

2232 Nytt kulepkt inn etter linje 264:

2233 EL og IT forbundet må jobbe for å øke tempoet i bygging av transmisjonsnett
2234 mellom nord og sør i Norge.

2235 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2236 I 2002 ser vi svakhetene med at sør og nord er delt med manglende
2237 overføringsmuligheter

- 2238 **Forslag** 6211
2239 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Rogaland
2240 **Linjer** 192 - 192
2241 **Likelydende:** 6211, 6254
2242 **Innstilling** Delvis ivaretatt i ny tekst
- 2243 Linje 192
- 2244 Settes inn etter setningen som slutter på «nasjonal politisk styring.»
- 2245 EL og IT forbundet skal arbeide for at private eier og/eller selskap har ikke anledning
2246 til å eie flere småkraftverk med en samla produksjonskapasitet på 20 MW.
- 2247 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 2248 Vi ser en utvikling der det er større private aktører som kjøper opp småkraftverk.
2249 Grensen for hva som kalles småkraftverk er satt til 10 MW. Vi mener at med å doble
2250 denne grensen for hva et privat selskap og eller privatpersoner kan eie så vil det
2251 ivareta intensjonen i forhold til småkraft utbygging. Med en grense på 20 MW i
2252 forhold til eierskap så vil vi sørge for at disse småkraftverkene ikke blir solgt ut til
2253 private selskap, gjerne internasjonale.
-
- 2254 **Forslag** 6254
2255 **Innsendt av** Rogaland Elektromontørforening
2256 **Linjer** 192 - 192
2257 **Likelydende:** 6211, 6254
2258 **Innstilling** Delvis ivaretatt i 6211
- 2259 Settes inn etter setningen som slutter på «nasjonal politisk styring.»

2260 EL og IT forbundet skal arbeide for at private eier og/eller selskap ikke har anledning
2261 til å eie flere småkraftverk med en samla produksjonskapasitet på over 20 MW.

2262 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2263 Vi ser en utvikling der det er større private aktører som kjøper opp småkraftverk.
2264 Grensen for hva som kalles småkraftverk er satt til 10 MW. Vi mener at med å doble
2265 denne grense for hva et privat selskap og eller privatpersoner kan eie så vil det
2266 ivareta intensjonen i forhold til småkraft utbygging. Med en grense på 20 MW i
2267 forhold til eierskap så vil vi sørge for at disse småkraftverkene ikke blir solgt ut til
2268 private selskap gjerne internasjonale.

2269	Forslag	6213
2270	Innsendt av	EL og IT Forbundet Rogaland
2271	Linjer	199 - 199
2272	Likelydende:	6213, 6257
2273	Innstilling	Tiltres ikke

2274 ny setning settes inn etter: underlagt politisk styring.

2275 EL og IT forbundet vil arbeide for at disse selskapene, i regjeringens
2276 eierskapsmelding, alltid skal plasseres sammen med de selskaper regjeringen
2277 mener har et samfunnsoppdrag.

2278 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2279 Det er viktig å få frem at disse selskapene først og fremst har et samfunnsoppdrag
2280 og at målet om mest mulig overskudd ikke blir hovedmålet.

2281	Forslag	6257
2282	Innsendt av	Rogaland Elektromontørforening
2283	Linjer	199 - 199
2284	Likelydende:	6213, 6257
2285	Innstilling	Tiltres ikke

2286 Linje 199 ny setning settes inn etter: underlagt politisk styring:

2287 EL og IT forbundet vil arbeidet for at disse selskapene, i regjeringens
2288 eierskapsmelding, alltid skal plasseres sammen med de selskaper regjeringen
2289 mener har ett viktig samfunnsoppdrag, der samfunnsoppdraget settes foran målet
2290 om størst mulig overskudd.

2291 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2292 Det er viktig å få frem at disse selskapene først og fremst har ett samfunnsoppdrag
2293 og at målet om mest mulig overskudd ikke blir hovedmålet.

2294	Forslag	6234
2295	Innsendt av	EL og IT Forbundet Trøndelag
2296	Linjer	205 - 206
2297	Likelydende:	6214, 6258, 6234
2298	Innstilling	Tiltres

2299 Dagens tekst (Side 12, Linje 205 og 206):

2300 Forbundet er imot suverenitetsavståelse innen energiområdet og vil arbeide for å
2301 hindre at EØS-avtalen utfordrer norsk suverenitet over energipolitikken.

2302 Forslag til ny tekst:

2303 Forbundet er imot suverenitetsavståelse innen energiområdet og vil arbeide for
2304 norsk suverenitet, og at norsk lov skal ha forrang foran EØS-avtalen på
2305 energiområdet.

2306 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2307 Hva som ligger i å gi fra seg norsk suverenitet, kan til tider fremstå uklart. Som man
2308 ser i Stortinget har man ved å innføre energipolitikken til EU pakke for pakke kunne
2309 hevde at suverenitetsavståelsen i hver enkelt energipakke er av en så liten
2310 betydning at det er uproblematisk. Her vil det være mer treffende, og gi mindre rom
2311 for tolkning om man sier at norsk lov skal ha forrang foran EØS-avtalen på dette
2312 området.

2313 **Forslag** **6214**
2314 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Rogaland**
2315 **Linjer** **201 - 206**
2316 **Likelydende:** **6214, 6258, 6234**
2317 **Innstilling** **Ivaretatt i 6234**

2318 Det vil være viktig med et godt samarbeid på tvers av landene i Europa for å sikre
2319 god forsyningssikkerhet ved overgangen til en fossilfri økonomi.

2320 Konkurransefortrinnet som industrien og annet næringsliv har i Norge med å
2321 produsere med tilnærmet 100 prosent fornybar energi til en lav pris må ivaretas.

2322 Det er stor usikkerhet knyttet til utviklingen av EUs indre energimarked og dette kan
2323 få store negative konsekvenser for norsk energipolitikk.

2324 Forbundet er imot suverenitetsavståelse innen energiområdet og vil derfor ikke
2325 akseptere at EØS-avtalen griper inn i norsk energipolitikk. Norge skal ha full
2326 suverenitet over energipolitikken.

2327 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2328 Det er viktig å sørge for at vi har handlefrihet over egen energipolitikk samtidig som
2329 vi også må sørge for at industrien og næringslivet beholder det
2330 konkurransefortrinnet de har, hvis vi ser vekk fra den siste tida med svært høye
2331 priser.

2332 **Forslag** **6258**
2333 **Innsendt av** **Rogaland Elektromontørforening**
2334 **Linjer** **201 - 206**
2335 **Likelydende:** **6214, 6258, 6234**
2336 **Innstilling** **Ivaretatt i 6234**

2337 Linje 201 til 206 erstattes med:

2338 Det vil være viktig med ett godt samarbeid på tvers av landene i Europa for å sikre
2339 god forsyningssikkerhet ved overgangen til en fossilfri økonomi.
2340 Konkurransefortrinnet som industrien og annet næringsliv har i Norge med å
2341 produsere med tilnærmet 100 prosent fornybar energi til en lav pris må ivaretas.
2342 Det er stor usikkerhet knyttet til utviklingen av EUs indre energimarked og dette kan
2343 få store negative konsekvenser for norsk energipolitikk.

2344 Forbundet er imot suverenitetsavståelse innen energiområdet og vil derfor ikke
2345 akseptere at EØS-avtalen griper inn i Norsk energipolitikk. Norge skal ha full
2346 suverenitet over energipolitikken.

2347 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2348 Det er viktig å sørge for at vi har handlefrihet over egen energipolitikk samtidig som
2349 vi også må sørge for at industrien og næringslivet beholder det

2350 konkurransefortrinnet de har, hvis vi ser vekk fra den siste tida med svært høye
2351 priser.

2352 **Forslag** 6218
2353 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Rogaland
2354 **Linjer** 249 - 249
2355 **Likelydende:** 6218, 6263
2356 **Innstilling** Ivaretatt i ny tekst

2357 sett inn etter: viktigste infrastruktur.

2358 El og It forbundet vil arbeide for at endringene i energipolitikken ikke skal føre til et
2359 press på arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår. Endringene i bransjen må
2360 innrettes slik at lønns- og arbeidsvilkårene til arbeidstakerne kan videreutvikles i en
2361 positiv retning.

2362 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2363 Det er viktig at vi sørger for at endringer vi ønsker i energibransjen ikke skal gå på
2364 bekostning av arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår.

2365 **Forslag** 6263
2366 **Innsendt av** Rogaland Elektromontørforening
2367 **Linjer** 249 - 249
2368 **Likelydende:** 6218, 6263
2369 **Innstilling** Ivaretatt i 6218

2370 Linje 249 sett inn etter: viktigste infrastruktur.

2371 EL og IT forbundet vil arbeide for at endringene i energipolitikken ikke skal føre til et
2372 press på arbeidsplassene samt arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår. Endringene
2373 inne bransjen må innrettes slik at arbeidsplassene, lønns- og arbeidsvilkårene til
2374 arbeidstakerne kan videreutvikles i en positiv retning.

2375 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2376 Det er viktig at vi sørger for at endringer vi ønsker innen denne bransjen ikke skal gå
2377 på bekostning av arbeidsplasser samt arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår.

2378 **Forslag** 6232
2379 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Trøndelag
2380 **Linjer** 190 - 193
2381 **Likelydende:** 6232, 6233
2382 **Innstilling** Tiltres

2383 Forslag til endring i tekst side 11 linje 190, 191, 192 og 193:

2384 Dagens tekst (Side 11, Linje 190, 191, 192 og 193):

2385 EL og IT Forbundet mener derfor at produksjon og distribusjon av energi i all
2386 hovedsak skal være norsk offentlig eid og at energipolitikken skal være underlagt
2387 nasjonal politisk styring. Hjemfallsretten forsvares og opprettholdes.

2388 Forslag til ny tekst:

2389 EL og IT Forbundet mener derfor at produksjon og distribusjon av energi i all
2390 hovedsak skal være norsk offentlig heleid og at man i tillegg til en nasjonal politisk
2391 styring av energipolitikken også skal ha aktiv politisk styring i selskapene.
2392 Hjemfallsretten forsvares og opprettholdes.

2393 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2394 Vi ønsker å presisere at produksjon og distribusjon skal være HELEID, og i tillegg
2395 mener vi at offentlig eiere må gå fra en passiv eierrolle over til aktiv styring av
2396 selskapene. Det er først da du får gjort noe med markedstankegangen som i dag
2397 preger bransjen i alt for stor grad.

2398 **Forslag** 6233
2399 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Trøndelag
2400 **Linjer** 181 - 181
2401 **Likelydende:** 6232, 6233
2402 **Innstilling** Ivaretatt i 6232

2403 Forslag til nytt kulepunkt siden 15:

2404 • EL og IT Forbundet vil jobbe for at man i tillegg til nasjonal politisk styring av
2405 energipolitikken også skal ha aktiv politisk styring i selskapene.

2406 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2407 0

2408 **Forslag** 6255
2409 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Rogaland
2410 **Linjer** 256 - 256
2411 **Likelydende:** 6255, 6264
2412 **Innstilling** Tiltres

2413 Linje 256

2414 Dette kulepunktet tas ut.

2415 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2416 Direkte bruk av gass der denne erstatter mer forurensende energibærere har

2417 liten/ingen relevans i Norge, da dette i all hovedsak er et virkemiddel for nedbygging

2418 av kullkraft og lignende. Derfor kan dette punktet tas bort.

2419 **Forslag** **6264**

2420 **Innsendt av** **Rogaland Elektromontørforening**

2421 **Linjer** **256 - 256**

2422 **Likelydende:** **6255, 6264**

2423 **Innstilling** **Ivaretatt i 6255**

2424 Dette kulepunktet tas ut.

2425 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2426 Når nasjonen nå er igang med omleggingen fra fossile energibærere til fornybare, er

2427 det ikke hensiktsmessig å bygge ut gass for direkte bruk i Norge.

2428 **IKT-bransjen**

2429 EL og IT Forbundet skal være en tydelig aktør og debattant på IKT-området og være
2430 en pådriver for at teknologisk utvikling skal være til fellesskapets beste. Den
2431 overordnede målsettingen om at alle deler av befolkningen, uavhengig av bosted,
2432 alder, kjønn eller sosial tilhørighet, skal ha tilgang på bredbånd og de digitale
2433 tjenestene, må stå fast. Nye interaktive tjenester gjør det mulig for eldre å bo
2434 hjemme lenger enn i dag. Det er en forutsetning for slike tjenester at
2435 kommunikasjonen er beskyttet og gir brukere trygghet mot utfall og overvåking. Et
2436 avgjørende moment for både befolkning og næringsliv er at kapasiteten på
2437 båndbredden økes og driftssikkerheten styrkes.

2438 Privatisering av statlige telemonopoler og deregulering av IKT-sektoren har redusert
2439 mulighetene for politisk styring av teknologiutvikling, utbygging av infrastruktur og
2440 tjenestetilbud, samt utviklingen av nasjonale FoU- program. Digitaliserte løsninger,
2441 utstyr og verktøy har ført til at personvernet er satt under sterkt press. Informasjon
2442 om enkeltindividet samles og lagres i større utstrekning enn noen gang. Dette åpner
2443 for uante muligheter for krysskoblinger, uthenting og uønsket bruk av informasjon
2444 om det enkelte individ.

2445 Forbundet vil arbeide for et lovverk som bedre ivaretar integriteten til
2446 enkeltmennesker når det gjelder internettopplysninger (digital informasjon) og
2447 sosiale medier. Dette inkluderer også bevisstgjøring av medlemmene vedrørende
2448 bruk av sosiale medier.

2449 Dagens reguleringer av EKOM-nettene løser ikke framtidens behov på en optimal
2450 måte. EL og IT Forbundet vil arbeide for å etablere et offentlig eid digitalt stamnett.

2451 Tjenesteleverandører skal ha tilgang til nettet på like vilkår (6067).

2452 Bruk av åpen kildekode i både offentlig og privat sektor er et viktig prinsipp. EL og IT

2453 Forbundet vil jobbe for at flere, i både offentlig og privat sektor, leverer sine

2454 tjenester som åpen kildekode.

2455 **Hovedmål:**

2456 ● Utbygging av bredbånd skal skje, i områder der det ikke er mulig å drive
2457 kommersielt lønnsomt, med statlig støtte selv om det finnes alternativer som
2458 mobilt bredbånd (6149).

2459 ● Arbeide for at kapasiteten i bredbåndet økes.

2460 ● Arbeide for en styrket offentlig kontroll gjennom Norsk

2461 kommunikasjonsmyndighet med all eter- og EKOM-basert infrastruktur.

2462 ● Arbeide for at et sterkt personvern i den digitale hverdagen sikres for hver
2463 enkelt.

2464 ● Følge med på om personvernreglene (GDPR) er gode nok, og eventuelt jobbe
2465 for forbedringer hvis det viser seg at regelverket har svakheter (6068).

2466 ● Bygge opp internasjonale nettverk for å hjelpe fram faglig organisering og for
2467 å samordne faglige aksjoner.

2468 ● Samarbeide med andre forbund om arbeid på tvers for å styrke
2469 organiseringen av IKT-sektoren.

2470 ● Det utdannes flere med fagkompetanse og høyere utdanning innen IKT-
2471 fagkretsen.

2472 ● Arbeide for at flere bruker åpen kildekode i kommersielle og offentlige
2473 tjenester og produkter.

- 2474 • Arbeide for lov/forskrift som sikrer at drifts- og sikkerhetskritiske oppgaver
- 2475 beholdes i Norge for å sikre arbeidsplasser og nasjonal kompetanse.
- 2476 • Motarbeide den økende bruken av «offshoring» for å sikre arbeidsplasser i
- 2477 Norge og nasjonal kompetanse.
- 2478 • Arbeide for at staten gjennom aktivt eierskap sørger for gode vilkår for
- 2479 forskning og utvikling av IKT.
- 2480 • Arbeide for at internett skal være fritt. Leverandører skal ikke kunne prioritere
- 2481 trafikk etter betalingsvilje eller politiske hensyn.
- 2482 • EL og IT Forbundets nettsider, medlemshåndtering og digitale verktøy skal
- 2483 gjenspeile av vi er et IT-forbund.
- 2484 • Bransjens fagforeninger og distriktskontorene må budsjettere tiltak for IKT-
- 2485 sektoren samt forpliktes til å gjennomføre oppsøkende virksomhet på
- 2486 arbeidsplass og i klubber.

2487 **Forslag behandlet under kapittel 5 IKT-bransjen**

2488 **Forslag** 6144

2489 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/Oppland

2490 **Linjer** 299 - 305

2491 **Innstilling** Tiltres ikke

2492 299 Privatisering av statlige telemonopoler og deregulering av IKT-sektoren har
2493 redusert

2494 300 mulighetene for politisk styring av teknologiutvikling, utbygging av infrastruktur
2495 og

2496 301 tjenestetilbud, samt utviklingen av nasjonale FoU- program. Digitaliserte
2497 løsninger,

2498 302 utstyr og verktøy har ført til at personvernet er satt under sterkt press.
2499 Informasjon om

2500 303 enkeltindividet samles og lagres i større utstrekning enn noen gang. Dette
2501 åpner for

2502 304 uante muligheter for krysskoblinger, uthenting og uønsket bruk av informasjon
2503 om det

2504 305 enkelte individ.

2505 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2506 Disse innførte systemene og aktørene, gjør det umulig å ivareta de som jobber og
2507 bruker systemene sin sikkerhet i forhold til GDPR.

- 2508 **Forslag** **6067**
- 2509 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Hedmark/Oppland**
- 2510 **Linjer** **314 - 314**
- 2511 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i ny tekst**
- 2512 Dagens tekst:
- 2513 314 Tjenesteleverandører skal ha tilgang til nettet på konkurransemessige vilkår.
- 2514 Linje 314 Byttes med:
- 2515 Tjenesteleverandørene skal kunne tilby sin tjeneste på andre netteiers infrastruktur
- 2516 på konkurransemessige vilkår.
- 2517 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 2518 Endre teksten slik at en kan tilby
-
- 2519 **Forslag** **6137**
- 2520 **Innsendt av** **Elektroarbeidernes Fagforening Vestland**
- 2521 **Linjer** **320 - 322**
- 2522 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i ny tekst (punkt 2 flyttet til**
- 2523 **"Teleentreprenørbransjen", 1 og 3 slettet)**
- 2524 Kulepunktene på linje 320 til og med 322 flyttes til Tele bransjen
- 2525 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 2526 De hører mer hjemme under telebransjen
-

- 2527 **Forslag** 6068
- 2528 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
- 2529 **Linjer** 329 - 329
- 2530 **Innstilling** Delvis ivaretatt i ny tekst i "Innledning"
- 2531 Dagens tekst:
- 2532 329 • Følge med på om de nye personvernreglene (GDPR) er gode nok, og eventuelt
- 2533 Endres til:
- 2534 329 • Følge med på om personvernreglene (GDPR) er gode nok, og eventuelt
- 2535 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 2536 GDPR er ikke nye nå, og teksten må strammes opp. Ved å ta ut ordet «nye» vil
- 2537 setningen bli strammere.
-
- 2538 **Forslag** 6069
- 2539 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/Oppland
- 2540 **Linjer** 348 - 348
- 2541 **Innstilling** Tiltres ikke
- 2542 Etter 348 tilføyes:
- 2543 Støttesystemene bør være i Norge. (kundeservice osv)
- 2544 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 2545 Forbundet må sørge for at de tjenester vi bruker i forbundet har støttesystemer i
- 2546 Norge

2547 **Lønns- og arbeidsvilkår**

2548 Lønns- og arbeidsvilkår for den enkelte skal reguleres gjennom kollektivavtaler og
2549 lovverk. Forbundets grunnleggende oppgave er å sikre medlemmene gode og
2550 rettferdige lønns- og arbeidsvilkår. Den markedsliberalistiske økonomien har en
2551 dominerende posisjon i både Europa og resten av verden. Dette fører til stadig
2552 sterkere motsetningsforhold mellom arbeid og kapital, og utfordrer den nordiske
2553 velferdsmodellen som er bygd opp gjennom mange år med sterkt bidrag fra
2554 fagbevegelsen.

2555 Forbundet vil jobbe for at faste ansettelser og heltidsstillinger skal være normen i
2556 norsk arbeidsliv og motarbeide bruk av atypiske ansettelser.

2557 EL og IT Forbundet skal jobbe for et verdig arbeidsliv, herunder en seniorpolitikk i
2558 lover, forskrifter, hovedavtaler og tariffavtaler (6116).

2559 Privatisering, outsourcing og økt konkurranseutsetting øker presset på norske
2560 lønns- og arbeidsvilkår. EL og IT Forbundet skal bruke de virkemidler og ressurser
2561 som forbundet har til disposisjon for å drive samfunnsutviklingen i en annen retning
2562 (6070).

2563 EL og IT Forbundet vil også arbeide for å innarbeide i lov om offentlige anskaffelser
2564 at det skal stilles krav om landsomfattende tariffavtale og være godkjent
2565 opplæringsbedrift og at det ikke skal kunne konkurreres på lavere lønns- og
2566 pensjonsvilkår og at kontrakter kan heves om bedriften motsetter seg krav om
2567 tariffavtale ifølge arbeidstvistloven, jf. ILO 94 (6109, 6110). EL og IT Forbundet vil
2568 jobbe for at ILO konvensjonene faktisk har forrang foran EØS avtalen, og ta initiativ
2569 til at LO følger opp kongressvedtaket i denne saken (6157).

- 2570 EL og IT Forbundet vil arbeide for at det innføres en Norgesmodell for offentlig
2571 innkjøp (6021, 6056, 6158, 6186).
- 2572 Forbundet vil arbeide for at seriøsitetskravene og kriteriene som legges inn i
2573 Norgesmodellen skal være minst like gode som de lokale modellene, eks.
2574 Oslomodellen, Skiensmodellen etc., som er vedtatt. Både for en Norgesmodell, men
2575 også for de lokale innkjøpsmodellene, er det avgjørende at det føres kontroll med
2576 etterlevelse av kravene som stilles, og at brudd som avdekkes får konsekvenser.
- 2577 Lønnspolitikken må sikre medlemmene en rettferdig andel og fordeling av
2578 verdiskapningen og bidra til utjevning av lønnsforskjeller.
- 2579 Fra 2016 har flere av tariffoppgjørene endt med redusert kjøpekraft. Moderate
2580 oppgjør har bidratt til omfordeling i feil retning, hvor arbeidstakeres «ansvarlighet»
2581 har havnet rett i lommene på kapitaleierne. Videreutvikling av en moderasjonslinje
2582 vil føre til fortsatt kjøpekraftreduksjon og øke klasseforskjellene (6022).
- 2583 Forbundet vil arbeide for en sikrere modell for beregning av rammen for
2584 lønnsoppgjør, evt. med prisutviklingen året før som et måltall. Forbundet vil se på
2585 muligheten for en klausul i overenskomstene om indeksregulering/nye
2586 forhandlinger dersom prisstigningen overstiger den prosenten som er lagt til grunn
2587 i oppjøret (6210).
- 2588 For EL og IT Forbundet er det uakseptabelt med noen form for inngrep i den frie
2589 forhandlingsretten, også gjennom ulike EU-direktiv. EL og IT Forbundet sin
2590 tariffpolitikk skal utformes gjennom bred deltakelse i organisasjonen og dermed ha
2591 et godt fundamentert demokratisk grunnlag.

2592 Trenden viser at HR stadig får større plass og et tydeligere mandat i
2593 organisasjonsutviklingen. Noen former for HR-system baserer seg på en ideologi
2594 som uttrykker stor grad av mistillit til arbeidstakere. Med dette som utgangspunkt, er
2595 det nå innført omfattende kontrolltiltak i virksomhetene, virksomheter som tidligere
2596 la vekt på trivsel og inkludering har nå erstattet dette med frykttkultur. Med HR har
2597 arbeidslivet for mange arbeidstakere blitt endret. Tillit er erstattet med mistillit og
2598 trivsel med frykt og utrygghet. EL og IT Forbundet vil jobbe for at ansatte ikke skal bli
2599 overvåket av sin arbeidsgiver.

2600 Arbeidsvilkårene for tillitsvalgte må styrkes. For mange av våre tillitsvalgte er
2601 arbeidsdagen blitt krevende. Forbundet, i samarbeid med LO, må utfordre
2602 arbeidsgiverorganisasjonene til å sette saken på dagsorden. Kamp mot useriøse
2603 arbeidsgivere som presser tillitsvalgte vekk fra verv, er noe forbundet må ta på det
2604 største alvor. Partsamarbeidet i bedriftene skal respektere den norske modellen
2605 *(6023)*.

2606 Et angrep på en av våre tillitsvalgte er et angrep på hele forbundet. Tillitsvalgte skal
2607 være trygg i sin rolle i arbeidet for medlemmene *(6074)*.

2608 EL og IT Forbundet skal jobbe for å styrke arbeidsmiljølovens bestemmelser om
2609 arbeidstid, herunder fastsette tidsrom for normalarbeidsdag. Samtidig skal EL og IT
2610 Forbundet jobbe for å styrke arbeidstakers vern mot arbeidstider som er avvikende
2611 fra normalarbeidstiden *(6071)*. EL og IT Forbundet skal arbeide for at tvungen
2612 lønnsnemd ikke blir benyttet av noen regjering og Storting. Videre vil forbundet
2613 arbeide for at hvis tvungen lønnsnemd vurderes tatt i bruk så skal partene i
2614 konflikten uttale seg i forkant. I den grad tvungen lønnsnemd blir besluttet skal

2615 forbundet arbeide for at det kun er de arbeidsplassene som er i streik og utgjør en
2616 trussel mot liv og helse som må tilbake i arbeid. Streiken skal ellers fortsette (6209).

2617 **Hovedmål:**

- 2618 • Forsvare og videreutvikle de kollektive tariffavtalene.
- 2619 • Arbeide for bransjevise, landsdekkende tariffavtaler.
- 2620 • Faste ansettelser skal være normen i norsk arbeidsliv. Forbundet vil
2621 motarbeide økningen i bruken av atypiske stillinger.
- 2622 • Arbeide for en styrket arbeidsmiljølov.
- 2623 • Ikke akseptere bruk av tvungen lønnsnemnd. Den frie forhandlingsretten og
2624 retten til å gjennomføre streiker må fullt ut aksepteres.
- 2625 • Arbeide for at medlemmer som har sitt yrke innen samme område skal ha
2626 like vilkår. For å oppnå dette vil forbundet arbeide for at tariffavtalene
2627 harmoniseres.
- 2628 • Arbeide for å fremskaffe, eller ha tilgang til, bransjevise lønnsstatistikker til
2629 hjelp for tillitsvalgte i forhandlingssituasjon.
- 2630 • Full sysselsetting skal være et sentralt element i tariffpolitikken.
- 2631 • Forsvare og forbedre normalarbeidsdagen.
- 2632 • Arbeide for 30 timers uke/6 timers-dag.
- 2633 • Arbeide for at søndag ikke blir en vanlig arbeidsdag.
- 2634 • Norske lønns- og arbeidsvilkår skal gjelde for alt arbeid i Norge.
- 2635 • Arbeide for at det innføres lokal aksjonsrett.
- 2636 • Arbeide for redusert gjennomsnittlig arbeidstid for arbeidstakere med
2637 nattkvarter utenfor hjemmet.
- 2638 • Arbeide for å endre reglene om valg av tariffavtale i hovedavtalene for å
2639 hindre spekulasjon fra arbeidsgivere i spørsmål om valg av tariffavtale.

- 2640 • Arbeide for at videreføring av tariffavtale etter virksomhetsoverdragelse ikke
2641 skal være valgfritt for arbeidsgiver.
- 2642 • Arbeide for styrket innsynsrett for tillitsvalgte.
- 2643 • Innføre avtalerett ved innføring av systemer som samler og lagrer data om
2644 den enkelte arbeidstaker eller dennes bevegelser, og arbeide for
2645 forsterkninger i lovverket på dette punkt, og sikre tillitsvalgte full innsynsrett i
2646 denne loggen. Hvem som skal ha innsynsmulighet/rett, og hvor lenge dataene
2647 skal lagres, er viktige elementer i en slik avtale.
- 2648 • Arbeide for innsynsrett i lønns- og arbeidsvilkår uten taushetsplikt i alle
2649 bransjer, samt for ansvarliggjøring av hovedentreprenør.
- 2650 • Arbeide for at offentlige virksomheter kun inngår kontrakter med
2651 tariffbundne virksomheter med landsdekkende kollektiv tariffavtale, og som
2652 er godkjent opplæringsbedrift, og at man inntar kontraktsbestemmelser som
2653 gir rett til å terminere kontrakter hvis så ikke skjer (6111).
- 2654 • Forbundet må forsterke arbeidet for faste ansettelse i bedriftene,
2655 motarbeide bruk av midlertidige ansettelse og få et forbud mot innleie fra
2656 bemanningsbyrå.
- 2657 • Ved alle typer anskaffelser, offentlig og privat, innkjøp og anbudsutsetting, må
2658 kontraktene sikre opparbeidede rettigheter som lønn, pensjon,
2659 lærlingeordninger. Forhold som leveringsevne, kvalitet og HMS må også være
2660 en del av anbudsgrunnlaget.
- 2661 • Kollektiv søksmålsrett utvides til å omfatte likebehandlingsprinsippet og
2662 midlertidige ansettelse. (6072).
- 2663 • Arbeide for at ILO 94 skal implementeres fullt ut i norsk lov og tariffavtaler, og
2664 at alle offentlige innkjøp skal tilfredsstillere kravene.

- 2665 • Arbeide for at outsourcing kun er tillatt etter avtale med tillitsvalgte i
- 2666 virksomheter bundet av tariffavtale.
- 2667 • Arbeide for at innleie fra produksjonsbedrifter er hovedregelen ved behov for
- 2668 innleie (6134).
- 2669 • Arbeide for at fagforeningsfradraget økes, med mål om at det omfatter hele
- 2670 kontingenten (6189).
- 2671 • Feriepenger ved arbeidsledighet på dagpenger innføres som en fast ordning.
- 2672 • Arbeide mot innføring av nasjonal minstelønn i Norge.
- 2673 • Å styrke de tillitsvalgtes innflytelse i bedriften (6120).
- 2674 • Arbeide for at forbundet benytter lokaler med tariffavtale til møter, kurs- og
- 2675 konferanser (6270).
- 2676 • Arbeide for å styrke vern av tillitsvalgte (6025).

2677 **Forslag behandlet under kapittel 6 Lønns- og arbeidsvilkår**

2678 **Forslag** 6116

2679 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Østfold

2680 **Linjer** 359 - 359

2681 **Innstilling** Tiltres

2682 EL og IT Forbundet skal jobbe for ett verdig arbeidsliv, herunder en seniorpolitikk i

2683 lover, forskrifter, hovedavtaler og tariffavtaler.

2684 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2685 ..Nytt punkt under arbeidsliv

2686 **Forslag** 6070

2687 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland

2688 **Linjer** 361 - 361

2689 **Innstilling** Tiltres

2690 Dagens tekst:

2691 361 forbundet rår over til å drive samfunnsutviklingen i en annen retning

2692 Endres til:

2693 361 forbundet har til disposisjon, for å drive samfunnsutviklingen i en annen retning

2694 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2695 Forbundet må bruke alle midler for å drive samfunnsutviklingen i forbundets

2696 vedtatte retning

2697 **Forslag** 6109
2698 **Innsendt av** Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland
2699 **Linjer** 363 - 363
2700 **Innstilling** Tiltres

2701 det skal være landsomfattende tariffavtale og være godkjent opplæringsbedrift, at

2702 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2703 Må få inn: godkjent opplæringsbedrift

2704 **Forslag** 6157
2705 **Innsendt av** Ikt Bransjens Fagforening
2706 **Linjer** 365 - 365
2707 **Innstilling** Tiltres

2708 EL og IT Forbundet vil jobbe for at ILO konvensjonene faktisk har forrang foran EØS
2709 avtalen, og ta initiativ til at LO følger opp kongressvedtaket i denne saken.

2710 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2711 i 2011 godtok Regjeringen svekkelsen av ILO konvensjon nr 94, og svekket dermed
2712 kravene vi kunne stille til lønn og arbeidsvilkår ved oppdrag for det offentlige. Siden
2713 LO-kongressens vedtak om å avklare forrang mellom EØS avtalens parter er det
2714 gjort lite (kommet frem lite).

- 2715 **Forslag** **6110**
2716 **Innsendt av** **Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland**
2717 **Linjer** **366 - 366**
2718 **Innstilling** **Ivaretatt i dagens tekst**

2719 Ny tekst linje 366:

2720 Lønn i henhold til landsomfattende tariffavtale må gjelde for alle bransjer ved
2721 offentlige anbud og

2722 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2723 få inn begrepet landsomfattende tariffavtale

- 2724 **Forslag** **6158**
2725 **Innsendt av** **Ikt Bransjens Fagforening**
2726 **Linjer** **367 - 367**
2727 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i ny tekst**

2728 EL og IT Forbundet vil jobbe for nasjonale seriøsitetsskrav for alle offentlige
2729 anskaffelser, som ikke legger begrensninger på lokale forbedringer. Det må stilles
2730 krav om gjeldende tariffavtale for arbeidet som skal utføres/leveres.

2731 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2732 Skal vi få bukt med sosial dumping må kravene bli tydeligere, i de bransjer det ikke
2733 finnes tariffavtale må vi jobbe for å finne alternative løsninger.

2734 **Forslag** 6071
2735 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
2736 **Linjer** 382 - 382
2737 **Innstilling** Tiltres

2738 EL og IT forbundet skal jobbe for å styrke arbeidsmiljølovens bestemmelser om
2739 arbeidstid, herunder fastsette tidsrom for normalarbeidsdag. Samtidig skal EL og IT
2740 jobbe for å styrke arbeidstakers vern mot arbeidstider som er avvikende fra
2741 normalarbeidstiden.

2742 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2743 Det er viktig å styrke arbeidsmiljøloven

2744 **Forslag** 6169
2745 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Buskerud
2746 **Linjer** 397 - 397
2747 **Innstilling** Tiltres ikke

2748 Fra Ungdomsutvalget Buskerud, Distrikt Buskerud og Buskerud Elektroforening

2749 Hovedmål.

2750 Kulepunkt ; Arbeide for 30 timers uke/6 timers dag; fjernes helt

2751 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2752 Ikke mulig å gjennomføre, det er begrenset hvor lite vi kan jobbe for samme lønn.

- 2753 **Forslag** **6111**
2754 **Innsendt av** **Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland**
2755 **Linjer** **416 - 416**
2756 **Innstilling** **Tiltres**

2757 Tilleggstekst linje 416:

2758 virksomheter med landsdekkende kollektiv tariffavtale, og som er godkjent
2759 opplæringsbedrift, og at man inntar

2760 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2761 Må ha med begrepet godkjente opplæringsbedrifter

-
- 2762 **Forslag** **6072**
2763 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Hedmark/oppland**
2764 **Linjer** **424 - 424**
2765 **Innstilling** **Ivaretatt i ny tekst**

2766 Dagens tekst:

2767 424 • Kollektiv søksmålsrett gjeninnføres.

2768 Endres til:

2769 424 • Sørge for at kollektiv søksmålsrett opprettholdes.

2770 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2771 Viktig å sørge for at vi beholder kollektiv søksmålsrett

- 2772 **Forslag** 6134
2773 **Innsendt av** Elektroarbeidernes Fagforening Vestland
2774 **Linjer** 431 - 431
2775 **Innstilling** Ivaretatt i ny tekst

2776 Setningen på linje 431 endres til: «Arbeide for at innleie fra produksjonsbedrifter er
2777 blir hovedregelen. Ved behov for innleie.»

2778 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2779 0

-
- 2780 **Forslag** 6136
2781 **Innsendt av** Elektroarbeidernes Fagforening Vestland
2782 **Linjer** 433 - 433
2783 **Innstilling** Tiltres ikke

2784 Kulepunkt på linje 433 og 824 strykes.

2785 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2786 Dette er ivaretatt i innledningen på linje 31 med teksten «EL og IT Forbundet vil
2787 jobbe for fullt skattefritak for fagforeningskontingenten.» Dette er en bedre og
2788 tydeligere formulering. Unødvendig å gjenta det i et kulepunkt lengre ute i
2789 handlingsprogrammet.

2790 **Forslag** 6270
2791 **Innsendt av** Heismontørenes Fagforening
2792 **Linjer** 435 - 435
2793 **Innstilling** Ivaretatt i ny tekst

2794 Arbeide for at lokaler forbundet benytter til møter, kurs- og konferanser har
2795 tariffavtale.

2796 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2797 Forbundet og våre distrikter bør ha en sterkere bevissthet rundt hvilke lokaler vi
2798 velger å bruke. Er det steder som ikke har egnede lokaler med tariffavtale så får det
2799 være unntakene.

2800 **Forslag** 6021
2801 **Innsendt av** Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
2802 **Linjer** 367 - 367
2803 **Likelydende:** 6021, 6056, 6186
2804 **Innstilling** Delvis ivaretatt i ny tekst

2805 Tillegg til avsnitt linje 367.

2806 Lokale innkjøpsmodeller har gitt gode resultater når det gjelder å styrke seriøsiteten
2807 ved offentlige innkjøp. Det er derfor et krav fra EL og IT Forbundet at det også
2808 innføres en Norgesmodell for å ytterligere bidra til seriøsitet, samtidig som at den
2809 ikke skal forringe lokale modeller. Så langt har ingen av de lokale modellene tatt inn
2810 i seg krav om at virksomhetene det kjøpes tjenester av skal ha tariffavtale. Et slik
2811 krav vil være en naturlig videreutvikling av innkjøpsmodellene. Videre er det viktig at
2812 kontrollen med etterlevelse av kravene som stilles blir god, slik at brudd avdekkes
2813 raskt.

2814 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2815 Erfaringen med innkjøpsmodellene tilsier at dette må man ha mer av, da det tvinger
2816 frem seriøsitet. En videre utvikling hvor det stilles krav om tariffavtaler, vil bidra til å
2817 ytterligere forsterke seriøsiteten. Samtidig må det sikres gode kontrollrutiner, for at
2818 innkjøpsmodellene skal ha den effekten de er ute etter.

2819 **Forslag** **6056**
2820 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Nordland**
2821 **Linjer** **367 - 367**
2822 **Likelydende:** **6021, 6056, 6186**
2823 **Innstilling** **Ivaretatt i 6021**

2824 Lokale innkjøps modeller har gitt gode resultater når det gjelder å styrke
2825 seriøsiteten ved offentlige innkjøp. Det er derfor et krav fra EL og IT Forbundet at
2826 det også innføres en Norges modell for å ytterligere bidra til seriøsitet, samtidig som
2827 at den ikke skal forringe lokale modeller. Så langt har ingen av de lokale modellene
2828 tatt inn i seg krav om at virksomhetene det kjøpes tjenester av skal ha tariffavtale. Et
2829 slik krav vil være en naturlig videreutvikling av innkjøps modellene. Videre er det
2830 viktig at kontrollen med etterlevelse av kravene som stilles blir god, slik at brudd
2831 avdekkes raskt.

2832 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2833 Erfaringen med innkjøpsmodellene tilsier at dette må man ha mer av, da det tvinger
2834 frem seriøsitet. En videre utvikling hvor det stilles krav om tariffavtaler, vil bidra til å
2835 ytterligere forsterke seriøsiteten. Samtidig må det sikres gode kontrollrutiner, for at
2836 innkjøpsmodellene skal ha den effekten de er ute etter

2837	Forslag	6186
2838	Innsendt av	EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
2839	Linjer	367 - 367
2840	Likelydende:	6021, 6056, 6186
2841	Innstilling	Ivaretatt i 6021

2842 Tillegg til avsnitt linje 367.

2843 Lokale innkjøpsmodeller har gitt gode resultater når det gjelder å styrke seriøsiteten
2844 ved offentlige innkjøp. Det er derfor et krav fra EL og IT Forbundet at det også
2845 innføres en Norgesmodell for å ytterligere bidra til seriøsitet, samtidig som at den
2846 ikke skal forringe lokale modeller. Så langt har ingen av de lokale modellene tatt inn
2847 i seg krav om at virksomhetene det kjøpes tjenester av skal ha tariffavtale. Et slikt
2848 krav vil være en naturlig videreutvikling av innkjøpsmodellene. Videre er det viktig at
2849 kontrollen med og etterlevelsen av kravene som stilles blir god, slik at brudd
2850 avdekkes raskt.

2851 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2852 Erfaringen med innkjøpsmodellene tilsier at dette må man ha mer av, da det tvinger
2853 frem seriøsitet. En videre utvikling hvor det stilles krav om tariffavtaler, vil bidra til å
2854 ytterligere forsterke seriøsiteten. Samtidig må det sikres gode kontrollrutiner, for at
2855 innkjøpsmodellene skal ha den effekten de er ute etter.

2856 **Forslag** 6022
2857 **Innsendt av** Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
2858 **Linjer** 369 - 369
2859 **Likelydende:** 6022, 6187
2860 **Innstilling** Delvis ivaretatt i ny tekst

2861 Forslag til nye setninger på linje 369.

2862 De senere årene har en allerede omdiskutert moderasjonslinje blitt tatt et steg
2863 videre. LO og fagbevegelsen har som regel historisk klart å levere lønnsoppgjør som
2864 har gitt økt kjøpekraft. Men fra 2016 har flere av tariffoppgjørene endt med redusert
2865 kjøpekraft. Dette er en utvikling som må stoppes. Moderate oppgjør har fra før
2866 bidratt til omfordeling i feil retning, hvor arbeidstakeres «ansvarlighet» har havnet
2867 rett i lommene på kapitaleierne. Da blir en videreutvikling av moderasjonen til å
2868 inkludere kjøpekraftreduksjon feil medisin for å redusere klasseforskjellene.

2869 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2870 Dersom tariffoppgjørene skal sikre medlemmene en rettferdig andel og fordele
2871 verdiskapingen, så må resultatene minimum sikre økt kjøpekraft.

2872 **Forslag** 6187
2873 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
2874 **Linjer** 369 - 369
2875 **Likelydende:** 6022, 6187
2876 **Innstilling** Delvis ivaretatt i 6022

2877 Forslag til nye setninger på linje 369.

2878 De senere årene har en allerede omdiskutert moderasjonslinje blitt tatt et steg
2879 videre. LO og fagbevegelsen har som regel historisk klart å levere lønnsoppgjør som

2880 har gitt økt kjøpekraft. Men fra 2016 har flere av tariffoppgjørene endt med redusert
2881 kjøpekraft. Dette er en utvikling som må stoppes. Moderate oppgjør har fra før
2882 bidratt til omfordeling i feil retning, hvor arbeidstakeres «ansvarlighet» har havnet
2883 rett i lommene på kapitaleierne. Da blir en videreutvikling av moderasjonen til å
2884 inkludere kjøpekraftreduksjon feil medisin for å redusere klasseforskjellene.

2885 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2886 Dersom tariffoppgjørene skal sikre medlemmene en rettferdig andel og fordele
2887 verdiskapingen, så må resultatene minimum sikre økt kjøpekraft.

2888 **Forslag** **6023**
2889 **Innsendt av** **Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus**
2890 **Linjer** **382 - 382**
2891 **Likelydende:** **6023, 6074, 6188**
2892 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i ny tekst**

2893 Forslag til nytt avsnitt linje 382.

2894 Arbeidsvilkårene for tillitsvalgte har et stort behov for styrking. For mange av våre
2895 tillitsvalgte har arbeidshverdagen blitt tøff. Arbeidsgivere som ser på
2896 fagorganisering som en stein i skoen, velger gjerne å gå til strategiske angrep på de
2897 tillitsvalgte, i et forsøk på å slite dem ut slik at bedriften oppnår sitt mål om å knuse
2898 engasjementet og fagorganiseringen. Fornekting av lov- og avtaleverk, advarsler,
2899 trusler om og gjennomføring av oppsigelser eller avskjed, angrep på rettigheter til
2900 tillitsvalgts tid, nekte permisjoner for utførelse av verv, urettmessig bestride
2901 sykemeldinger, direkte trakasserende adferd og seksuell trakassering, er noen
2902 eksempler på handlinger arbeidsgivere har benyttet seg av.
2903 Arbeidsgiverorganisasjonene uttaler at de ønsker et partssamarbeid på bedriftene

2904 og at de respekterer den norske modellen. Samtidig er svært mange av bedriftene
2905 som driver fagforeningsknusing deres medlemmer. Vernet for tillitsvalgte må
2906 styrkes. Tvister og rettsprosesser i slike saker må sikres en langt raskere
2907 behandlingstid og konsekvensene for arbeidsgivere som driver fagforeningsknusing
2908 må bli langt større. Det er svært tøft for tillitsvalgte som opplever slike angrep, og
2909 for mange blir det for tøft. Vår bevegelse er avhengig av at vi har medlemmer som
2910 velger å si ja til å ta på seg verv og vil påta seg ansvaret med å være tillitsvalgte for
2911 sine kollegaer.

2912 Samhold og kamp mot useriøse arbeidsgivere som presser tillitsvalgte vekk fra verv
2913 er noe forbundet må ta på det største alvor. Et angrep på en av våre tillitsvalgte er et
2914 angrep på hele forbundet.

2915 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2916 Handlingsprogrammet sier ikke noe om angrepene som for mange av våre
2917 tillitsvalgte opplever. Det må vårt handlingsprogram gjøre.

2918	Forslag	6074
2919	Innsendt av	EL og IT Forbundet Nordland
2920	Linjer	382 - 382
2921	Likelydende:	6023, 6074, 6188
2922	Innstilling	Delvis ivaretatt i 6023

2923 Vår bevegelse er avhengig av at vi har medlemmer som velger å si ja til å ta på seg
2924 verv og vil påta seg ansvaret med å være tillitsvalgte for sine kollegaer.

2925 Samhold og kamp mot useriøse arbeidsgivere som presser tillitsvalgte vekk fra verv
2926 er noe forbundet må ta på det største alvor. Et angrep på en av våre tillitsvalgte er et
2927 angrep på hele forbundet.

2928 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2929 Handlingsprogrammet sier ikke noe om angrepene som for mange av våre
2930 tillitsvalgte opplever. Det må vårt handlingsprogram gjøre.

2931 Arbeidsvilkårene for tillitsvalgte har et stort behov for styrking. For mange av våre
2932 tillitsvalgte har arbeidshverdagen blitt tøff. Arbeidsgivere som ser på
2933 fagorganisering som en stein i skoen, velger gjerne å gå til strategiske angrep på de
2934 tillitsvalgte, i et forsøk på å slite dem ut slik at bedriften oppnår sitt mål om å knuse
2935 engasjementet og fagorganiseringen. Fornektning av lov- og avtaleverk, advarsler,
2936 trusler om og gjennomføring av oppsigelser eller avskjed, angrep på rettigheter til
2937 tillitsvalgts tid, nekte permisjoner for utførelse av verv, urettmessig bestride
2938 sykemeldinger, direkte trakasserende adferd og seksuell trakassering, er noen
2939 eksempler på handlinger arbeidsgivere har benyttet seg av.

2940 Arbeidsgiverorganisasjonene uttaler at de ønsker et partssamarbeid på bedriftene
2941 og at de respekterer den norske modellen. Samtidig er svært mange av bedriftene
2942 som driver fagforeningsknusing deres medlemmer. Vernet for tillitsvalgte må
2943 styrkes. Tvister og rettsprosesser i slike saker må sikres en langt raskere
2944 behandlingstid og konsekvensene for arbeidsgivere som driver fagforeningsknusing
2945 må bli langt større. Det er svært tøft for tillitsvalgte som opplever slike angrep, og
2946 for mange blir det for tøft.

2947	Forslag	6188
2948	Innsendt av	EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
2949	Linjer	382 - 382
2950	Likelydende:	6023, 6074, 6188
2951	Innstilling	Delvis ivare tatt i 6023

2952 Forslag til nytt avsnitt linje 382.

2953 Arbeidsvilkårene for tillitsvalgte har et stort behov for styrking. For mange av våre
2954 tillitsvalgte har arbeidshverdagen blitt tøff. Arbeidsgivere som ser på
2955 fagorganisering som en stein i skoen, velger gjerne å gå til strategiske angrep på de
2956 tillitsvalgte, i et forsøk på å slite dem ut slik at bedriften oppnår sitt mål om å knuse
2957 engasjementet og fagorganiseringen. Fornektning av lov- og avtaleverk, advarsler,
2958 trusler om og gjennomføring av oppsigelser eller avskjed, angrep på rettigheter til
2959 tillitsvalgts tid, nekte permisjoner for utførelse av verv, urettmessig bestride
2960 sykemeldinger, direkte trakasserende adferd og seksuell trakassering, er noen
2961 eksempler på handlinger arbeidsgivere har benyttet seg av.

2962 Arbeidsgiverorganisasjonene uttaler at de ønsker et partssamarbeid på bedriftene
2963 og at de respekterer den norske modellen. Samtidig er svært mange av bedriftene
2964 som driver fagforeningsknusing deres medlemmer. Vernet for tillitsvalgte må
2965 styrkes. Tvister og rettsprosesser i slike saker må sikres en langt raskere
2966 behandlingstid og konsekvensene for arbeidsgivere som driver fagforeningsknusing
2967 må bli langt større. Det er svært tøft for tillitsvalgte som opplever slike angrep, og
2968 for mange blir det for tøft. Vår bevegelse er avhengig av at vi har medlemmer som
2969 velger å si ja til å ta på seg verv og vil påta seg ansvaret med å være tillitsvalgte for
2970 sine kollegaer.

2971 Samhold og kamp mot useriøse arbeidsgivere som presser tillitsvalgte vekk fra verv
2972 er noe forbundet må ta på det største alvor. Et angrep på en av våre tillitsvalgte er et
2973 angrep på hele forbundet.

2974 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2975 Handlingsprogrammet sier ikke noe om angrepene som for mange av våre
2976 tillitsvalgte opplever. Det må vårt handlingsprogram gjøre.

2977 **Forslag** **6024**
2978 **Innsendt av** **Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus**
2979 **Linjer** **433 - 433**
2980 **Likelydende:** **6024, 6039, 6189**
2981 **Innstilling** **Ivaretatt i 6189**

2982 Forslag til endring av kulepunkt linje 433.

2983 Kulepunktet endres til:

2984 Arbeide for at fagforeningsfradraget økes, med mål om at det omfatte hele
2985 kontingenten.

2986 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

2987 Ved å gjøre fagforeningsfradraget større vil det være et viktig bidrag til å styrke
2988 organisasjonsgraden. I tillegg vil det redusere belastning for de som lever både
2989 under og ved fattigdomsgrensa, som ofte er de som trenger
2990 fagforeningsmedlemskap mest.

- 2991 **Forslag** 6039
- 2992 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Nordland
- 2993 **Linjer** 433 - 433
- 2994 **Likelydende:** 6024, 6039, 6189
- 2995 **Innstilling** Ivaretatt i 6189
- 2996 Kulepunktet endres til:
- 2997 Arbeide for at fagforeningsfradraget omfatter hele kontingenten.
- 2998 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 2999 Ved å gjøre fagforeningsfradraget større vil det være et viktig bidrag til å styrke
- 3000 organisasjonsgraden. I tillegg vil det redusere belastning for de som lever både
- 3001 under og ved fattigdomsgrensa, som ofte er de som trenger
- 3002 fagforeningsmedlemskap mest. Så vidt vi vet er bedriftenes kontingent til
- 3003 arbeidsgiverorganisasjoner fritatt for skatt.
-
- 3004 **Forslag** 6189
- 3005 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
- 3006 **Linjer** 433 - 433
- 3007 **Likelydende:** 6024, 6039, 6189
- 3008 **Innstilling** Tiltres
- 3009 Forslag til endring av kulepunkt linje 433.
- 3010 Kulepunktet endres til:
- 3011 Arbeide for at fagforeningsfradraget økes, med mål om at det omfatter hele
- 3012 kontingenten.

3013 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3014 Ved å gjøre fagforeningsfradraget større vil det være et viktig bidrag til å styrke
3015 organisasjonsgraden. I tillegg vil det redusere belastning for de som lever både
3016 under og ved fattigdomsgrensa, som ofte er de som trenger
3017 fagforeningsmedlemskap mest. Så vidt vi vet er bedriftenes kontingent til
3018 arbeidsgiverorganisasjoner fritatt for skatt.

3019	Forslag	6025
3020	Innsendt av	Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
3021	Linjer	435 - 435
3022	Likelydende:	6025, 6026
3023	Innstilling	Tiltres

3024 Forslag til nytt kulepunkt i kulepunktliste:

3025 Arbeide for å styrke vern av tillitsvalgte.

3026 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3027 Tillitsvalgte blir for ofte utsatt for trakassering av useriøse bedriftsledelser som ser
3028 på tillitsvalgte som en sten i skoen. Å styrke vernet vil sørge for at bedrifter ikke kan
3029 benytte seg av vage og uklare setninger som kan benyttes til å fjerne "utidige"
3030 tillitsvalgte.

- 3031 **Forslag** 6026
- 3032 **Innsendt av** **Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus**
- 3033 **Linjer** 435 - 435
- 3034 **Likelydende:** 6025, 6026
- 3035 **Innstilling** **Ivaretatt i 6025**
- 3036 Forslag til nytt kulepunkt kulepunktliste
- 3037 Aktivt jobbe for at tillitsvalgtes hverdag blir forsvarlig og å hindre trakassering av
- 3038 tillitsvalgte i bedrifter.
- 3039 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 3040 Mobbing og trakassering er dessverre et ofte brukt pressmiddel mot tillitsvalgte,
- 3041 man ser det gang på gang at tillitsvalgte ikke orker å stå i utsatte posisjon som
- 3042 tillitsvalgt. Derfor må man sørge for at man jobber aktivt til å sørge for at tillitsvalgte
- 3043 ikke blir utsatt for dette.
-
- 3044 **Forslag** 6206
- 3045 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Rogaland**
- 3046 **Linjer** 425 - 426
- 3047 **Likelydende:** 6206, 6249
- 3048 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i 6021**
- 3049 EL og IT Forbundet skal jobbe for at offentlig anbudsbetainger samles i
- 3050 Norgesmodellen som er omtalt i Hurdalsplattformen. Videre må forbundet arbeide
- 3051 for at seriøsitetkravene og kriteriene som legges inn i Norgesmodellen skal være
- 3052 minst like gode som de lokale modellene, eks. Osломodellen, Skiensmodellen etc.,
- 3053 som er vedtatt.

3054 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3055 Det er positivt at regjeringen nå legger til rette for en Norgesmodell, men det er da
3056 viktig at vi gjør et godt stykke arbeid opp mot regjeringen slik at kravene som blir
3057 lagt inn i modellen blir så strenge at modellen utelukker en god del av de useriøse
3058 bedriftene fra å kunne få oppdrag for det offentlige.

3059	Forslag	6249
3060	Innsendt av	Rogaland Elektromontørforening
3061	Linjer	425 - 426
3062	Likelydende:	6206, 6249
3063	Innstilling	Ivaretatt i 6206

3064 Erstatt linje 425 og 426 med:

3065 EL og IT Forbundet skal jobbe for at offentlig anbudsbetaingelser samles i
3066 Norgesmodellen som er omtalt i Hurdalsplattformen. Videre må forbundet arbeide
3067 for at seriøsitetkravene og kriteriene som legges inn i Norgesmodellen skal minst
3068 være like gode som de lokale modellene, eks. Osломodellen, Skiensmodellen etc.,
3069 som er vedtatt.

3070 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3071 Det er positivt at regjeringen nå legger til rette for en Norgesmodell, men det er da
3072 viktig at vi gjør ett godt stykke arbeid opp mot regjeringen slik at kravene som blir
3073 lagt inn i modellen blir så strenge at modellen utelukker en god del av de useriøse
3074 bedriftene for å kunne få oppdrag for det offentlige.

3075	Forslag	6209
3076	Innsendt av	EL og IT Forbundet Rogaland
3077	Linjer	382 - 383
3078	Likelydende:	6209, 6252
3079	Innstilling	Tiltres

3080 Mellom linje 382 og 383:

3081 EL og IT forbundet skal arbeide for at tvungen lønnsnemd ikke blir benyttet av noen
3082 regjering og Storting. Videre vil forbundet arbeide for at hvis tvungen lønnsnemd
3083 vurderes tatt i bruk så skal partene i konflikten uttale seg i forkant. I den grad
3084 tvungen lønnsnemd blir besluttet skal forbundet arbeide for at det kun er de
3085 arbeidsplassene som er i streik og utgjør en trussel mot liv og helse som må tilbake i
3086 arbeid. Streiken skal ellers fortsette.

3087 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3088 Vi ser til stadighet at arbeidsgiverne spekulerer i tvungen lønnsnemd. For å gripe
3089 minst mulig inn i den frie forhandlingsretten så ønsker vi at lønnsnemd kun kan bli
3090 benyttet på de streikende arbeidsplassene som utgjør en fare for liv og helse, ellers
3091 skal streiken fortsette. Med en slik innretning så vil arbeidsgiversiden også måtte ta
3092 frem forhandlingsvilje for å komme til enighet å avslutte streiken.

3093	Forslag	6252
3094	Innsendt av	Rogaland Elektromontørforening
3095	Linjer	382 - 383
3096	Likelydende:	6209, 6252
3097	Innstilling	Ivaretatt i 6209

3098 Mellom linje 382 og 383

3099 El og IT forbundet skal arbeide for at tungen lønnsnemd ikke blir benyttet av noen
3100 regjering og Storting. Videre vil forbundet arbeide for at hvis tvungen lønnsnemd
3101 vurderes tatt i bruk så skal partene i konflikten uttale seg i forkant. I den grad
3102 tvungen lønnsnemd blir besluttet skal forbundet arbeide for at det kun er de
3103 arbeidsplassene som er i streik og utgjør en trussel mot liv og helse som må tilbake i
3104 arbeid. Streiken skal ellers fortsette.

3105 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3106 Vi ser til stadighet at arbeidsgiverne spekulerer i tvungen lønnsnemd. For å gripe
3107 minst mulig inn i den frie forhandlingsretten så ønsker vi at lønnsnemd kun kan bli
3108 benyttet på de streikende arbeidsplassene som utgjør en fare for liv og helse, ellers
3109 skal streiken fortsette. Med en slik innretning så vil arbeidsgiversiden også måtte ta
3110 frem forhandlingsvilje for å komme til enighet å avslutte streiken.

3111 **Forslag** **6210**
3112 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Rogaland**
3113 **Linjer** **369 - 370**
3114 **Likelydende:** **6210, 6253**
3115 **Innstilling** **Delvis ivaretatt**

3116 Mellom linje 369 og 370

3117 EL og IT forbundet skal arbeide for at den frie forhandlingsretten blir opprettholdt
3118 og styrket. Arbeide for å endre arbeidstvistloven slik at det kan åpnes for at streik
3119 kan iverksettes umiddelbart etter avtaleutløp, hvis forhandlingen i førte frem, selv
3120 om partene ikke har vært hos riksmekleren.

- 3121 Forbundet vil i tillegg arbeide for at utgangspunktet for hvor stor rammen blir i et
3122 lønnsoppgjør endres til beregninger/referansepunkter som er sikrere en dagens
3123 modell. Det skal vurderes om prisutviklingen året før kan benyttes som et mer
3124 presist måltall.
- 3125 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 3126 Vi opplever stadig at arbeidsgiversiden ikke er spesielt forhandlingsvillige i
3127 lønnsoppgjørene. Noen ganger kan vi få inntrykk av at de bare gjennomfører
3128 møtene som en plikt, mens de i realiteten sitter og venter på et brudd og at
3129 oppjøret skal gå til mekling. Vi mener at ved å endre arbeidstvistloven slik at streik
3130 er et faktum hvis det ikke blir enighet i forhandlingene ville ført til større
3131 forhandlingsvilje. En slik endring er ikke ment å fjerne riksmeklerens funksjon, men
3132 forskjellen vil da være at det er streik på den overenskomsten det mekles på.
- 3133 Vi mener også at referansepunktene i forhold til hvor stor rammen i et lønnsoppgjør
3134 skal/bør være må endres. Teknisk beregningsutvalg har bommet grovt de siste
3135 oppgjørene. Vi mener da at det må vurderes å benytte andre måltall som f.eks.
3136 prisutviklingen fra året før.

-
- 3137 **Forslag** **6253**
3138 **Innsendt av** **Rogaland Elektromontørforening**
3139 **Linjer** **369 - 370**
3140 **Likelydende:** **6210, 6253**
3141 **Innstilling** **Ivaretatt i 6210**
- 3142 Sett inn mellom linje 369 og 370

3143 EL og IT forbundet skal arbeide for at den frie forhandlingsretten blir opprettholdt
3144 og styrket. Arbeide for å endre arbeidstvistloven slik at det kan åpnes for at streik
3145 kan iverksettes umiddelbart etter avtaleutløp, hvis forhandlingen ikke førte frem,
3146 selv om partene ikke har vært hos riksmekleren.

3147 Forbundet vil i tillegg arbeide for at utgangspunktet for hvor stor rammen i ett
3148 lønnsoppgjør endres til beregninger/referansepunkter som er sikrere en dagens
3149 modell. Det skal vurderes om prisutviklingen året før kan benyttes som ett mer
3150 presist måltall.

3151 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3152 Vi opplever stadig at arbeidsgiversiden ikke er spesielt forhandlingsvillige i
3153 lønnsoppgjørene. Noen ganger kan vi få inntrykk av at de bare gjennomfører
3154 møtene som en plikt, mens de i realiteten sitter og venter på ett brudd og at
3155 oppjøret skal gå til mekling. Vi mener at ved å endre arbeidstvistloven slik at streik
3156 er et faktum hvis det ikke blir enighet i forhandlingene ville ført til større
3157 forhandlingsvilje. En slik endring er ikke ment å fjerne riksmeklerens funksjon, men
3158 forskjellen vil da være at det er streik på den overenskomsten det mekles på.

3159 Vi mener også at referansepunktene i forhold til hvor stor rammen i ett
3160 lønnsoppgjør skal/bør være må endres. Teknisk beregningsutvalg har bommet stygt
3161 de siste oppgjørene. Vi mener da at det må vurderes å benytte andre måltall som
3162 f.eks. prisutviklingen fra året før.

3163 **Pensjon**

- 3164 EL og IT Forbundet er opptatt av at våre medlemmer skal ha gode
3165 pensjonsordninger. Dette er alderspensjonsordninger i Folketrygden, avtalefestet
3166 pensjon (AFP), og tjenestepensjonsordninger.
- 3167 Ny folketrygd startet fra 1. januar 2011. Det er positivt at alle i prinsippet nå kan gå
3168 av fra fylte 62 år, men mange faller utenfor denne muligheten. Dette gjelder først og
3169 fremst dem som ikke har opptjent stor nok pensjonsbeholdning, ofte forårsaket av
3170 deltidsstillinger, lav lønn, at de har flyttet til Norge i voksen alder, eller at de ikke har
3171 AFP. Kvinner er overrepresentert blant disse (6219).
- 3172 De første årskullene kommer godt ut av den nye ordningen, hvis de kan kombinere
3173 folketrygd med AFP og kan stå i jobb til de nærmer seg 67 år. Dette endrer seg
3174 dramatisk etter hvert som levealdersjusteringen spiser opp store deler av
3175 pensjonen og det midlertidige AFP-tillegget forsvinner. EL og IT forbundet vil derfor
3176 arbeide for at levealdersjusteringen trappes ned. I tillegg skal forbundet jobbe for at
3177 levealdersjusteringen for uføre fjernes.
- 3178 Ytelsene fra folketrygden må økes og det må være et mål at samlet ytelse fra
3179 Folketrygd, tjenestepensjonsordninger og AFP skal gi minst 2/3-deler av sluttlønn
3180 ved avgang 62 år. For arbeidstakere som ikke har mulighet til å stå utover 62 år må
3181 det etableres sikringsordninger som gir en ytelse tilsvarende 2/3-del av sluttlønn.
- 3182 Andelen ansatte med innskuddspensjoner øker. Problemet er at for svært mange er
3183 innskuddene for lave, ordningene er for dyre å administrere, og de er ensidig styrt
3184 av arbeidsgiver. De blir også kraftig avkortet dersom en ikke greier å stå i jobben
3185 lenger enn til 62 år.

- 3186 EL og IT Forbundet vil arbeide for å øke minstesatsen i obligatorisk tjenstepensjon.
3187 Samtidig vil vi arbeide for at det offentlige tar et ansvar for forvaltningen av
3188 fripoliser slik at verdiene ikke forsvinner i administrasjon og gebyrer.
- 3189 Offentlig tjenstepensjon og AFP ble endret i 2018. Løsningen bl.a. med å innføre
3190 betinget tjenstepensjon ble vedtatt i tariffoppgjør. Det gjenstår å få på plass regler
3191 for ivaretagelse av de med særaldersgrenser.
- 3192 AFP-ordningen er endret fra en førtidspensjon for dem som må gi seg tidlig i
3193 arbeidslivet til en livsvarig tilleggspensjon. Videre risikerer man å måtte jobbe flere
3194 år utover 62 før man får lov til å gå av. EL og IT Forbundet vil arbeide for at effekten
3195 av levealdersjusteringen reduseres.
- 3196 For de av våre medlemmer som må gi seg tidlig i arbeidslivet, er retten til å gå av
3197 med AFP uten tap i livsvarig pensjon uvurderlig.
- 3198 EL og IT Forbundet forventer at reformert AFP kommer på plass senest innen 2024.
3199 Vi er positive til at man på denne måten kan opptjene AFP-rettigheter uavhengig av
3200 dagens kvalifiseringsordninger, men dette må også innbefatte de uføre.
- 3201 Partene må finne en løsning som oppfattes som god nok knyttet til hvor lenge du
3202 må stå i en AFP-bedrift for å få en god nok utbetaling. EL og IT Forbundet vil arbeide
3203 for at tiden for full opptjening skal være så kort som mulig, med en målsetting om
3204 en opptjeningstid på 20 år. Avtalen skal på uravstemning blant LO sine medlemmer.
- 3205 **Hovedmål:**
- 3206 • Arbeide for gode, trygge og forutsigbare pensjonsordninger for alle, med
3207 målsetting om en pensjon på 2/3 av sluttlønn (6028).

- 3208 • Arbeide for muligheten til tidligpensjon uten store tap i livsvarig pensjon for
- 3209 dem som har behov for å gå av tidlig. Et tilleggspensjonssystem i
- 3210 Folketrygden vil gjøre dette mulig.
- 3211 • Kreve avtalerett på innskuddsordninger med formål å få til maksimale
- 3212 innskuddssatser.
- 3213 • Arbeide for å øke den lovbestemte minstesatsen for pensjonsinnskudd i
- 3214 innskuddsordningene.
- 3215 • Vi vil arbeide for at det etableres brede, kollektive ordninger, slik at
- 3216 forvaltningen blir billigere, risikoen mindre og kjønnsnøytraliteten forsterkes.
- 3217 • Forsvare og forsterke AFP-ordningene i offentlig og privat sektor (6130).
- 3218 • Arbeide for å øke den lovbestemte minstesatsen for pensjonsinnskudd i
- 3219 innskuddsordningene (6113).
- 3220 • Arbeide for at uførepensjoner skal inn i alle tjenstepensjonsavtaler, og
- 3221 forsvare den offentlige uførepensjonen med dagens profil og barnetillegg.
- 3222 • Arbeide for at tjenstepensjonene må avtales og ligge på et nivå som
- 3223 minst tilsvarer 5 prosent fra 0 til 12 G (6226).
- 3224 • Arbeide for at reformert AFP blir en god og levedyktig ordning som tetter alle
- 3225 hull i dagens AFP.
- 3226 • Kartlegge hvilke seniortiltak som kan føre til at våre medlemmer kan klare å
- 3227 stå lenger i jobb, og jobbe for å innføre disse (6228).
- 3228 • Arbeide for at aldersgrensene i pensjonssystemet ikke økes (6229).
- 3229 • Det gis pensjon ved fratreden for arbeidsforhold som varer kortere enn 12
- 3230 måneder, også dersom man har hybridpensjon (6227).

3231 **Forslag behandlet under kapittel 7 Pensjon**

3232	Forslag	6219
3233	Innsendt av	Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag
3234	Linjer	437 - 444
3235	Innstilling	Tiltres

3236 EL og IT Forbundet er opptatt av at våre medlemmer skal ha gode
3237 pensjonsordninger. Dette er alderspensjon fra Folketrygden, avtalefestet pensjon
3238 (AFP) og tjenestepensjonsordninger.

3239 Ny folketrygd startet fra 1. januar 2011. Det er positivt at alle i prinsippet nå kan gå
3240 av fra fylte 62 år, men mange faller utenfor denne muligheten. Dette gjelder først og
3241 fremst dem som ikke har opptjent stor nok pensjonsbeholdning, ofte forårsaket av
3242 deltidsstillinger, lav lønn, at de har flyttet til Norge i voksen alder eller at de ikke har
3243 AFP. Kvinner er overrepresentert blant disse.

3244 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3245 Korrigering av tekst.

3246	Forslag	6027
3247	Innsendt av	Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
3248	Linjer	439 - 439
3249	Innstilling	Tiltres ikke

3250 Forslag til ny setning på linje 439

3251 Hovedmålsetningen for forbundet er at folketrygden skal gi ytelser på minst 2/3
3252 deler av sluttlønn i pensjon fra 62 år. I tillegg må det være mulig med tilleggsytelser.

3253 Frem til dette er oppnådd skal man garantere at de totale pensjonsytelsene må
3254 være minst 2/3 av sluttlønnen fra 62 år.

3255 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3256 Folketrygden er grunnstammen i pensjonssystemet, man ser at pensjonssystemet
3257 blir plukket fra hverandre og delt opp slik at man innfører fordyrende elementer
3258 som vil gjøre at man sitter igjen med mindre til slutt. Folketrygden må og skal være
3259 den pilaren som gjør at pensjonslivet sikres og at man stole på at man blir tatt vare
3260 på når man ikke kan bidra med i arbeidslivet.

3261	Forslag	6076
3262	Innsendt av	EL og IT Forbundet Nordland
3263	Linjer	439 - 439
3264	Innstilling	Tiltres ikke

3265 Hovedmålsetningen for forbundet er at folketrygden skal gi ytelser på minst 2/3
3266 deler av slutt lønn i pensjon fra 62 år. I tillegg må det være mulig med tilleggsetelser.
3267 Frem til dette er oppnådd skal man garantere at de totale pensjonsytelsene må
3268 være minst 2/3 av sluttlønnen fra 62 år.

3269 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3270 Folketrygden er grunnstammen i pensjonssystemet, man ser at pensjonssystemet
3271 blir plukket fra hverandre og delt opp slik at man innfører fordyrende elementer
3272 som vil gjøre at man sitter igjen med mindre til slutt. Folketrygden må og skal være
3273 den pilaren som gjør at pensjons livet sikres og at man stole på at man blir tatt vare
3274 på når man ikke kan bidra med i arbeidslivet.

3275 **Forslag** 6192
3276 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
3277 **Linjer** 439 - 439
3278 **Innstilling** Tiltres ikke

3279 Forslag til ny setning på linje 439

3280 Hovedmålsetningen for forbundet er at folketrygden skal gi ytelser på minst 2/3
3281 deler av sluttlønn i pensjon fra 62 år. I tillegg må det være mulig med tilleggsytelser.
3282 Frem til dette er oppnådd skal man garantere at de totale pensjonsytelsene må
3283 være minst 2/3 av sluttlønnen fra 62 år.

3284 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3285 Folketrygden er grunnstammen i pensjonssystemet, man ser at pensjonssystemet
3286 blir plukket fra hverandre og delt opp slik at man innfører fordyrende elementer
3287 som vil gjøre at man sitter igjen med mindre til slutt. Folketrygden må og skal være
3288 den pilaren som gjør at pensjonslivet sikres og at man kan stole på at man blir tatt
3289 vare på når man ikke kan bidra mer i arbeidslivet.

3290 **Forslag** 6208
3291 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Rogaland
3292 **Linjer** 457 - 457
3293 **Innstilling** Tiltres ikke

3294 Linje 457 endres til:

3295 Levealdersjusteringen trappes ned og fjernes helt. I tillegg skal forbundet jobbe for
3296 at levealdersjusteringen for uføre fjernes.

3297 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3298 Levealdersjusteringen må utgå som en del av pensjonsberegningen. Slik den i dag
3299 er innrettet så rammer den skjevt. Det er heller ingen ting som tilsier at alle de som i
3300 dag er yrkesaktive klare å jobbe så lenge som dagens levealdersjustering legger opp
3301 til uten at pensjonen skal reduseres. Levealdersjustering for uføre må fjernes da
3302 denne gruppen ikke er i stand til å kompensere med å stå lengre i arbeid.

3303	Forslag	6251
3304	Innsendt av	Rogaland Elektromontørforening
3305	Linjer	457 - 457
3306	Innstilling	Tiltres ikke

3307 Levealdersjusteringen trappes ned og fjernes helt. I tillegg skal forbundet jobbe for
3308 at levealdersjusteringen for uføre fjernes.

3309 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3310 Levealdersjusteringen må utgå som en del av pensjonsberegningen. Slik den i dag
3311 er innrettet så rammer den skjevt. Det er heller ingen ting som tilsier at alle de som i
3312 dag er yrkesaktive klare å jobbe så lenge som dagens levealdersjustering legger opp
3313 til uten at pensjonen skal reduseres. Levealdersjustering for uføre må fjernes da
3314 denne gruppen ikke er i stand til å kompensere med å stå lengre i arbeid.

- 3315 **Forslag** 6222
3316 **Innsendt av** Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag
3317 **Linjer** 473 - 475
3318 **Innstilling** Tiltres

3319 All tekst om offentlig tjenstepensjon må oppdateres.

3320 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3321 Dagens tekst er utdatert etter endringene som ble gjort i offentlig tjenstepensjon
3322 etter forhandlingene i 2018.

-
- 3323 **Forslag** 6130
3324 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Møre og Romsdal
3325 **Linjer** 482 - 484
3326 **Innstilling** Delvis ivaretatt i ny tekst

3327 Tekstendring: Forsvare og forsterke AFP-ordningene i offentlig og privat sektor. EL
3328 og IT Forbundet krever innført sikringstiltak, som medfører at rettigheter ikke
3329 forsvinner som følge av forhold den ansatte ikke rår over.

3330 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3331 Forsterket tekst.

3332 **Forslag** 6226
3333 **Innsendt av** Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag
3334 **Linjer** 491 - 492
3335 **Innstilling** Tiltres

3336 • Arbeide for at tjenestepensjonene må avtales og ligge på et nivå som
3337 minst tilsvarer 5 prosent fra 0 til 12 G.

3338 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3339 Vi bør konsentrere oss om satsen som gjelder fra 0-12 G, ikke tillegget over 7,1 G.
3340 Pensjonsopptjeningen i folketrygden stanser ved 7,1 G for å være utjevne. Høy
3341 sparesats på tjenestepensjon for lønn over 7,1 G motvirker denne utjevningen.

3342 **Forslag** 6227
3343 **Innsendt av** Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag
3344 **Linjer** 497 - 498
3345 **Innstilling** Tiltres

3346 • Det gis pensjon ved fratreden for arbeidsforhold som varer kortere enn 12
3347 måneder, også dersom man har hybridpensjon.

3348 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3349 Dersom man har hybridpensjon må man fortsatt være ansatt i minst 12 måneder
3350 for å få med seg sin opptjente pensjon.

3351 **Forslag** 6228
3352 **Innsendt av** Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag
3353 **Linjer** 498 - 498
3354 **Innstilling** Tiltres

3355 • Kartlegge hvilke seniortiltak som kan føre til at våre medlemmer kan klare å
3356 stå lenger i jobb, og jobbe for å innføre disse.

3357 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3358 Det er behov både for reell tilrettelegging og tiltak som fungerer for at folk skal klare
3359 å stå i jobb til pensjonsalder.

3360 **Forslag** 6229
3361 **Innsendt av** Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag
3362 **Linjer** 498 - 498
3363 **Innstilling** Tiltres

3364 • Arbeide for at aldersgrensene i pensjonssystemet ikke økes.

3365 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3366 Dette vil bli problematisk for medlemmene våre, som allerede i dag sliter med å stå i
3367 arbeid til pensjonsalder.

3368 **Forslag** 6028
3369 **Innsendt av** Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
3370 **Linjer** 465 - 465
3371 **Likelydende:** 6028, 6193
3372 **Innstilling** Delvis ivaretatt i ny tekst

3373 Forslag til endring kulepunkt på linje 465

3374 Endre kulepunkt til:

3375 Arbeide for gode, trygge og forutsigbare pensjonsordninger for alle, med målsetting
3376 om en pensjon på 2/3 av sluttlønn ved 62 år, som et steg på vei til hovedmålet om
3377 2/3 av sluttlønnen skal komme fra Folketrygden. Det innebærer at vi vil arbeide for å
3378 endre de deler av pensjonsreformen som har negative konsekvenser for
3379 arbeidstakerne som blant annet omfatter avkortning av pensjon for dem som må gi
3380 seg ved 62 år, levealdersjusteringen og indekseringen.

3381 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3382 Etter en lang yrkeskarriere bør de våre medlemmer har muligheten til å se frem mot
3383 en god tilværelse som pensjonist. Da må pensjonsytelsene være gode nok til at de
3384 ikke blir et hinder på veien. Å kunne gå av ved 62 år har vært en kampsak for
3385 fagbevegelsen lenge, da må ytelsene være gode allerede på det tidspunktet.

3386 **Forslag** 6193
3387 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
3388 **Linjer** 465 - 465
3389 **Likelydende:** 6028, 6193
3390 **Innstilling** Ivaretatt i 6028

3391 Forslag til endring kulepunkt på linje 465

3392 Endre kulepunkt til:

3393 Arbeide for gode, trygge og forutsigbare pensjonsordninger for alle, med målsetting
3394 om en pensjon på 2/3 av sluttlønn ved 62 år, som et steg på vei til hovedmålet om
3395 2/3 av sluttlønnen skal komme fra Folketrygden. Det innebærer at vi vil arbeide for å
3396 endre de deler av pensjonsreformen som har negative konsekvenser for

3397 arbeidstakerne som blant annet omfatter avkortning av pensjon for dem som må gi
3398 seg ved 62 år, levealdersjusteringen og indekseringen.

3399 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3400 Etter en lang yrkeskarriere bør de våre medlemmer har muligheten til å se frem mot
3401 en god tilværelse som pensjonist. Da må pensjonsytelsene være gode nok til at de
3402 ikke blir et hinder på veien. Å kunne gå av ved 62 år har vært en kampsak for
3403 fagbevegelsen lenge, da må ytelsene være gode allerede på det tidspunktet.

3404 **Forslag** 6108
3405 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Østfold
3406 **Linjer** 436 - 436
3407 **Likelydende:** 6108, 6106
3408 **Innstilling** Delvis ivaretatt i ny tekst

3409 Ny AFP må gjennomføres innen eller i løpet av tariff oppgjøret 2024

3410 • Maks tid for opptjening av AFP 20 ÅR med tilbakevirkende kraft for alle år i
3411 arbeidslivet.

3412 • Opptjenings perioden bibeholdes også hvis du i en periode er ute av en AFP-
3413 bedrift av ufrivillige årsaker.

3414 • Det er viktig at AFP i sin helhet tilknyttes det organiserte arbeidsliv, slik at det
3415 kun gis medlemmer.

3416 • Forutsetningen er at ny AFP skal ikke medføre en svekkelse av dagens AFP

3417 OTP skal økes til minimum 4%, Økningen skal komme på toppen av allerede
3418 opparbeidet OTP nivå i bedriften

3419 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3420 Ny pensjon må ivareta leveårsjustering, samt levelig pensjon for nye årskull..

3421 **Forslag** **6106**
3422 **Innsendt av** **Elektroarbeidernes Fagforening Østfold**
3423 **Linjer** **464 - 464**
3424 **Likelydende:** **6108, 6106**
3425 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i 6108**

3426 Ny AFP må gjennomføres innen eller i løpet av tariff oppgjøret 2024

3427 • Maks tid for opptjening av AFP 20 ÅR med tilbakevirkende kraft for alle år i
3428 arbeidslivet.

3429 • Opptjenings perioden bibeholdes også hvis du i en periode er ute av en AFP-
3430 bedrift av ufrivillige årsaker.

3431 • Det er viktig at AFP i sin helhet tilknyttes det organiserte arbeidsliv, slik at det
3432 kun gis medlemmer.

3433 OTP skal økes til minimum 4%, Økningen skal komme på toppen av allerede
3434 opparbeidet OTP nivå i bedriften.

3435 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3436 ny pensjon må ivareta leveårs justering.

3437 samt styrke AFP

3438 **Forslag** 6127
3439 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Møre og Romsdal
3440 **Linjer** 485 - 486
3441 **Likelydende:** 6112, 6127, 6170, 6224
3442 **Innstilling** Ivaretatt i 6112

3443 Linje 485-486 strykes

3444 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3445 Er lovfestet.

3446 **Forslag** 6112
3447 **Innsendt av** Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland
3448 **Linjer** 485 - 486
3449 **Likelydende:** 6112, 6127, 6170
3450 **Innstilling** Tiltres

3451 Fjerne kulepkt linje 485:

3452 • Arbeide for at pensjonsinnskudd i innskuddsordningen gjelder fra første

3453 krone

3454 og fra første dag.

3455 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3456 fjerne punkt da dette er innført 1 jan 2022

- 3457 **Forslag** 6170
3458 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Buskerud
3459 **Linjer** 485 - 486
3460 **Likelydende:** 6112, 6127, 6170
3461 **Innstilling** Ivaretatt i 6112
- 3462 Kulepunkt nr. 6: fjernes: Arbeide for pensjonsinnskudd i innskuddsordningen
3463 gjelder fra første krone og fra første dag.

3464 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

- 3465 Irrelevant, da dette er blitt lov bestemt.

-
- 3466 **Forslag** 6224
3467 **Innsendt av** Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag
3468 **Linjer** 485 - 486
3469 **Likelydende:** 6112, 6127, 6170
3470 **Innstilling** Tiltres

- 3471 Kulepunkt 6 og 11 slettes.

3472 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

- 3473 Er innfridd.

-
- 3474 **Forslag** 6128
3475 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Møre og Romsdal
3476 **Linjer** 495 - 496
3477 **Likelydende:** 6128, 6171
3478 **Innstilling** Tiltres

- 3479 Linje 495-496 strykes.

3480 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3481 Er lovfestet.

3482 **Forslag** 6171

3483 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Buskerud

3484 **Linjer** 495 - 496

3485 **Likelydende:** 6128, 6171

3486 **Innstilling** Ivaretatt i 6128

3487 Fjerne kulepunkt 11; Det gis medlemskap i pensjonsordning også for lavere
3488 stillingsandeler enn 20 prosent, og for arbeidstakere under 20år.

3489 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3490 Har blitt lovpålagt og er på den måten ivaretatt.

3491 **Forslag** 6129

3492 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Møre og Romsdal

3493 **Linjer** 497 - 498

3494 **Likelydende:** 6129, 6172

3495 **Innstilling** Tiltres

3496 Linje 497-498 strykes

3497 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3498 Er lovfestet

3499 **Forslag** 6172
3500 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Buskerud
3501 **Linjer** 497 - 498
3502 **Likelydende:** 6129, 6172
3503 **Innstilling** Ivaretatt i 6129

3504 Fjerne kulepunkt 12; Det gis pensjon ved fratreden også for arbeidsforhold som
3505 varer kortere en 12 måneder,

3506 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3507 Har blitt lovpålagt og er på den måten ivaretatt.

3508 **Forslag** 6225
3509 **Innsendt av** Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag
3510 **Linjer** 487 - 488
3511 **Likelydende:** 6225, 6113
3512 **Innstilling** Ivaretatt i 6113

3513 • Arbeide for å øke den lovbestemte minstesatsen for pensjonsinnskudd i
3514 innskuddsordningene.

3515 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3516 Bør ikke begrenses til 5 %, som teksten i dag gjør.

- 3517 **Forslag** 6113
- 3518 **Innsendt av** **Elektromontørenes Fagforening Hedmark/Oppland**
- 3519 **Linjer** 488 - 488
- 3520 **Likelydende:** 6225, 6113
- 3521 **Innstilling** Tiltres
- 3522 Endre tekst linje 488:
- 3523 innskuddsordningene fra dagens 2 prosent til minimum 5 prosent.
- 3524 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 3525 dagens min 2 % er ikke i nærheten av forsvarlig innbetalingsnivå

3526 **Sosial dumping**

3527 EL og IT Forbundet vil kjempe mot at arbeidslivet skal bli preget av
3528 arbeidslivskriminalitet, sosial dumping og en svekket arbeidsmiljølov.

3529 EL og IT Forbundet understreker at det er positivt at arbeidere fra andre land
3530 kommer til Norge for å søke arbeid. EL og IT Forbundet skal være forbundet for alle
3531 arbeidstakere innenfor vårt organisasjonsområde. Forbundets standpunkt er at alle
3532 som jobber i Norge skal ha norske lønns- og arbeidsvilkår.

3533 Det norske samfunnet kan ikke basere sin velferd på at store deler av
3534 arbeidsstyrken mangler grunnleggende rettigheter som kjennetegner arbeidslivet
3535 for øvrig. Kampen mot sosial dumping og for likeverdige vilkår for alle som arbeider
3536 i Norge, er en kamp for velferdsstaten.

3537 Frislippet av bemanningsbransjen og økte muligheter til midlertidige ansettelse har
3538 bidratt til at faste ansatte erstattes med arbeidskraft med en løsere tilknytning til
3539 arbeidslivet. Utfordringen er størst blant våre arbeidskamerater fra andre land, som
3540 i stor grad blir utnyttet som løsarbeidere. Tilværelsen som løsarbeider er også et
3541 økende problem for ungdom og øvrige arbeidssøkere.

3542 Veksten i bemanningsbransjen etter frislippet av vikarbyråene fra 1. januar 2000 har
3543 vært negativ for arbeidslivet i Norge. Endringene i arbeidsmiljøloven i 2019 og de
3544 foreslåtte endringene fra 2023 skal motvirke de verste utslagene av dette. EL og IT
3545 Forbundet ønsker et generelt forbud mot innleie fra bemanningsforetak slik vi
3546 hadde i norsk arbeidsliv før 2000 (6077). Samtidig er vi opptatt av å tette mulige hull
3547 i bestemmelsene som kan åpne for useriøse underentrepriser eller økt bruk av
3548 midlertidige ansettelse.

3549 Lov om allmenngjøring av tariffavtaler er et viktig verktøy for å sikre at utenlandske
3550 arbeidstakere har et minimum av rettigheter når de jobber i Norge. Flere av
3551 myndighetenes virkemidler mot sosial dumping forutsetter at tariffavtaler er
3552 allmenngjort. Forbundet anser det som en viktig del av strategien mot sosial
3553 dumping at minstelønnsatsene i overenskomstene heves kraftig.

3554 EL og IT Forbundet vil arbeide for at sanksjonsmulighetene blir flere, og straffene
3555 strengere, når det avdekkes arbeidslivskriminalitet og sosial dumping.

3556 I dag er risikoen for å bli tatt for sosial dumping og arbeidslivskriminalitet relativt
3557 lav. Det skyldes at arbeidstilsynet enten ikke har kapasitet eller ikke prioriterer
3558 arbeidet med å avdekke dette sterkt nok, og dersom det blir avdekket lovbrudd, så
3559 blir sakene svært ofte henlagt hos politiet.

3560 EL og IT forbundet skal jobbe for å styrke Arbeidstilsynet slik at de kan følge opp
3561 varsler om sosial dumping (6075).

3562 **Hovedmål:**

- 3563 • Motarbeide arbeidslivskriminalitet og sosial dumping.
- 3564 • Organisere arbeidstakere og etablere tariffavtaler i bemanningsforetak og
3565 utenlandske virksomheter. De tillitsvalgtes rettigheter i slike foretak må
3566 styrkes.
- 3567 • EL og IT Forbundet skal arbeide for at medlemmer i bemanningsforetak får
3568 faste jobber i produksjonsbedrifter.
- 3569 • Dokumentasjonskravet i allmenngjøringsloven fjernes.
- 3570 • Kravet til lønns- og arbeidsvilkår i henhold til landsomfattende tariffavtale i
3571 regelverket for offentlige anskaffelser skal gjelde uavhengig av om det
3572 foreligger allmenngjøringsvedtak.

- 3573 • Arbeide for at kontraktskjeden reduseres til bruk av maks 1 underleverandør
- 3574 på de tjenestene som hovedleverandør ikke har selv.
- 3575 • Innsynsrett og solidaransvar utvides til å gjelde, uavhengig av allmenngjøring
- 3576 og likebehandlingsprinsippet.
- 3577 • Arbeide for å utvide solidaransvar til å gjelde i 12 måneder.
- 3578 • Kjempe mot at enkeltmannsforetak kun blir brukt for å skjule eller fraskrive
- 3579 oppdragsgiver ansvar i forhold til bestemmelser i arbeidsmiljøloven,
- 3580 skatteloven eller allmenngjøringsloven.
- 3581 • Kampen mot konkursryttere og norskregistrerte utenlandsk foretak (NUF-
- 3582 selskaper) skjerpes.
- 3583 • Kjempe mot svekkelser i arbeidsmiljøloven.
- 3584 • Det innføres autorisasjonsordning for vikarbyråer med krav om kapital og
- 3585 bankgarantier for å dekke skatt og lønnskrav ved eventuelle konkurser.
- 3586 • Arbeidstilsynet skal tilføres betydelige ressurser, slik at de kan drive et aktivt
- 3587 tilsyn.
- 3588 • Kreve norske lønns- og arbeidsvilkår for utenlandske arbeidere i Norge.
- 3589 • DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) og DLE (Det lokale el-
- 3590 tilsyn) og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet. (NKOM) skal tilføres
- 3591 betydelige ressurser, slik at de kan drive et aktivt tilsyn.
- 3592 • A-krim gruppene må styrkes og gis de nødvendige tilganger for
- 3593 informasjonsflyt.
- 3594 • Arbeide for at innleie som hovedregel skal foregå fra produksjonsbedrifter.
- 3595 • Ved allmenngjøring må større deler av overenskomsten allmenngjøres, som
- 3596 for eksempel overtid og utenbystillegg.
- 3597 • Ved krav fra den innleide eller tillitsvalgte plikter innleiebedriften å legge fram
- 3598 dokumentasjon som beviser at likebehandlingsprinsippet er overholdt.

- 3599 • Rett til fast ansettelse i innleiebedriften gis etter til sammen 12 måneders
- 3600 innleie i løpet av en 24-månedersperiode.
- 3601 • Bestemmelsen i arbeidsmiljøloven om midlertidige ansettelser strammes inn
- 3602 slik at prosjektansettelser ikke blir mulig.
- 3603 • Gjennomsnittsberegning av arbeidstid tillates bare når det er inngått
- 3604 tariffavtale med fagforening med innstillingsrett.

3605 **Forslag behandlet under kapittel 8 Sosial dumping**

- 3606 **Forslag** 6159
3607 **Innsendt av** Ikt Bransjens Fagforening
3608 **Linjer** 515 - 515
3609 **Innstilling** Ivaretatt i ny tekst i kapittelet "Sosial dumping"

3610 Jobbe for at forbud mot bemanningsbransjen skal gjelde i hele landet.

3611 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3612 I dag gjelder forbundet for et begrenset område, og for noen bransjer.

-
- 3613 **Forslag** 6121
3614 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Møre og Romsdal
3615 **Linjer** 520 - 520
3616 **Innstilling** Tiltres ikke

3617 Lov om allmengjøring av tariffavtaler er et svært viktig verktøy for å sikre at
3618 utenlandske arbeidere har et minimum av rettigheter når de jobber i Norge. Dette
3619 er noe av de viktigste virkemiddel for å avdekke og bekjempe sosial dumping. Delvis
3620 allmengjøring av tariffavtalene er ikke tilstrekkelig.

3621 ELogIT Forbundet må arbeide for allmengjøring av tariffavtaler i sin helhet. Dette vil
3622 påvirke til at man også kommer nærmere bestemmelsen om likebehandling. ELogIT
3623 Forbundet må og arbeide for at når det er fremforhandlet nye lønnsatser i
3624 tariffavtaler, så må de nye satsene få virkning i allmenngjort tariffavtale med samme
3625 dato.

3626 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3627 Likebehandling av lønns- og arbeidsvilkår.

-
- 3628 **Forslag** 6075
- 3629 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
- 3630 **Linjer** 531 - 531
- 3631 **Innstilling** Delvis ivaretatt i ny tekst
- 3632 Dagens tekst:
- 3633 531 For å oppnå dette må arbeidstilsynet styrkes betydelig
- 3634 Endres til
- 3635 NY 531:
- 3636 EL og IT forbundet skal jobbe for å styrke Arbeidstilsynet slik at de kan følge opp
- 3637 varsler om sosial dumping. Det må jobbes for å styrke samarbeidet mellom de
- 3638 lokale klubber, distrikt, fagforening og forbundet. Det bør også jobbe mot et tettere
- 3639 samarbeid mot arbeidstilsynet.
- 3640 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 3641 Ved å styrke arbeidstilsynet, vil det gi muligheter til at de kan følge opp flere saker.
- 3642 Alle organisasjonsledd må jobbe tettere mot arbeidstilsynet enn de gjør i dag.
-
- 3643 **Forslag** 6077
- 3644 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
- 3645 **Linjer** 557 - 557
- 3646 **Innstilling** Ivaretatt i ny tekst
- 3647 Bemanningsbyrå og innleie bør forbys

3648 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3649 Styrke bestemmelsen

3650 **Forslag** 6029

3651 **Innsendt av** Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus

3652 **Linjer** 524 - 524

3653 **Likelydende:** 6029, 6194

3654 **Innstilling** Tiltres ikke

3655 Forslag til ny setning på linje 524

3656 Allmenngjøringsloven må endres slik at det vil være mulig, dersom det er ønskelig, å

3657 omfatte hele landsoverenskomsten.

3658 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3659 Allmenngjøringen er et nødvendig grep for å sikre at arbeidere ikke blir utnyttet i

3660 arbeidslivet. Ved at man ikke kan allmenngjøre alle delene i landsoverenskomsten

3661 som vi ønsker å allmenngjøre, vil man ha smutthull som blir benyttet til å skape

3662 konkurransevridende effekt, og utnyttet slik at man får useriøse aktører i bransjen.

3663 **Forslag** 6194

3664 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Oslo/Akershus

3665 **Linjer** 524 - 524

3666 **Likelydende:** 6029, 6194

3667 **Innstilling** Tiltres ikke

3668 Forslag til ny setning på linje 524

3669 Allmenngjøringsloven må endres slik at det vil være mulig, dersom det er ønskelig, å
3670 omfatte hele overenskomsten.

3671 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3672 Allmenngjøringen er et nødvendig grep for å sikre at arbeidere ikke blir utnyttet i
3673 arbeidslivet. Ved at man ikke kan allmenngjøre alle delene i overenskomsten som vi
3674 ønsker å allmenngjøre, vil man ha smutthull som blir benyttet til å skape
3675 konkurransevridende effekt, og utnyttet slik at man får useriøse aktører i bransjen.

3676 **Ungdom**

3677 EL og IT Forbundet har mange unge medlemmer. Ungdom skal ha en stemme i
3678 forbundet og i den politiske dagsorden. Ungdom kjenner utdanningssystemet godt
3679 og skal være blant dem som bidrar til forbundets politikk på området.

3680 At ungdom ikke er i utdanning eller arbeid er et stort problem for dem det gjelder
3681 og samfunnet. At ungdom mangler tilbud om utdanning eller arbeid i en viktig fase
3682 av livet, fører til problemer med å legge grunnlaget for et godt og selvstendig liv.

3683 Ungdomsgarantier som gir rett til arbeid eller utdanning er svært nyttige tiltak, og
3684 en styrking av disse bidrar til å skape trygghet og at flere får ta del i arbeidslivet.

3685 Forbundets bransjer er attraktive for ungdom, og tilgjengelige lærlinge- og
3686 studieplasser er viktig for å få gitt ungdom kompetanse som gjør at de kommer seg
3687 ut i arbeid. EL og IT Forbundet vil arbeide for å øke statusen til yrkesfagene som
3688 hører inn under forbundets virkeområde, samtidig som at bransjene gjennom
3689 strenge lover og forskrifter må satse på faglært arbeidskraft framfor billigere
3690 ufaglært arbeidskraft.

3691 Mange av utfordringene våre medlemmer møter er både tverrfaglige og
3692 internasjonale. Kontakt blant ungdom i de nordiske forbundene og arbeid i våre
3693 internasjonale føderasjoner får derfor en økende viktighet.

3694 **Hovedmål:**

- 3695 • Et aktivt ungdomsarbeid i alle ledd i organisasjonen, med aktive unge
3696 tillitsvalgte.
- 3697 • Arbeide for at ungdomsgarantiene styrkes.

- 3698 • Arbeide for at det legges til rette for flere lærlingeplasser ved å styrke lover og
- 3699 forskrifter slik at fagarbeidere fortsatt vil være attraktive for bedriftene.
- 3700 • Arbeide for at ordningen med Y-veien utvides med flere fagområder, og
- 3701 fortsatt skal være et tilbud ved universiteter og høyskoler.
- 3702 • Arbeide for at offentlig utdanning fremdeles skal være gratis og at elever og
- 3703 studenter ikke skal behøve å betale for materiell til undervisningen.
- 3704 • Arbeide for at studentene gis mulighet til å være heltidsstudenter.
- 3705 • Arbeide for at det bygges flere studentboliger.
- 3706 • Arbeide for at flere kvinner velger yrker innen EL og IT Forbundets områder.
- 3707 • Arbeide aktivt sammen med de politiske ungdomspartiene og andre
- 3708 organisasjoner
- 3709 • Det må stilles krav i alle anbudskontrakter om at både offentlige og private
- 3710 tilbydere må være aktiv lærebedrift med lærlinger på de aktuelle prosjektene,
- 3711 der det er mulig.
- 3712 • Arbeide for å videreutvikle LOs elev- og studentmedlemskap.
- 3713 • Bidra til å styrke og videreutvikle ungdomsarbeidet i LO, gjennom aktivt å
- 3714 rekruttere deltakere til sommerpatruljen.

3715 **Forslag behandlet under kapittel 9 Ungdom**

3716 [Ingen forslag mottatt]

3717 **Organisering (6030)**

3718 For EL og IT Forbundet betyr organisering medlemsverving, skolering av
3719 medlemmer og tillitsvalgte samt utvikling av grunnorganisasjonene (6031).

3720 Organisering av nye medlemmer er en av forbundets viktigste oppgaver og må ha
3721 høy prioritet i organisasjonsarbeidet. Uten rekruttering av nye medlemmer vil
3722 forbundet som medlemsorganisasjon miste sin styrke i forhandlinger og den
3723 økonomiske handlefrihet blir redusert. Dersom forbundet skal bevare sin styrke og
3724 oppnå vekst og framgang for sine medlemmer, må det føres et systematisk og
3725 målrettet rekrutteringsarbeid i hele organisasjonen. Organisering må forankres i
3726 hele forbundet og skal være en integrert del i all faglig aktivitet.

3727 Arbeidet med organisering må forsterkes, spesielt i de bransjene som har det
3728 største potensialet (6032).

3729 Lærlinger, elever, studenter og unge arbeidstakere er viktige medlemsgrupper for
3730 forbundet. Dette er en naturlig gruppe for rekruttering, gjennom skolebesøk og
3731 øvrig oppsøkende virksomhet. Lærlinger og unge er en del av det ordinære
3732 arbeidslivet og har behov for både beskyttelse og det sosiale fellesskap som
3733 medlemskapet gir.

3734 Forbundet har som målsetning at det skal rekrutteres flere kvinner.

3735 EL og IT Forbundet vil styrke innsatsen for å organisere arbeidstakere med
3736 minoritetsbakgrunn med målsetning om at andelen tillitsvalgte med
3737 minoritetsbakgrunn øker.

3738 En liknende innsats skal gjennomføres overfor arbeidstakere som har kommet fra
3739 andre land for å arbeide i våre bransjer. Informasjonsmaterieell på ulike språk, egne
3740 samlinger med tolk og økt oppmerksomhet og personlige henvendelser fra klubber,
3741 fagforeninger og distrikter ved kurs og møter er noen eksempler.

3742 EL og IT Forbundet består av medlemmer fra mange ulike yrkesgrupper. I
3743 rekrutteringsarbeidet må alle ledd ha fokus også på merkantile, tekniske, IT og
3744 administrative funksjoner – da disse utgjør en betydelig og økende del av EL og IT
3745 Forbundets medlemsmasse og potensial for nye medlemmer. God oppfølging og
3746 faglige tilbud er viktige elementer for å beholde medlemmer og for å være relevant
3747 for flere potensielle medlemmer. Det må være en ambisjon å ha en så god
3748 medlemservice som mulig i alle ledd overfor både eksisterende, nye og potensielle
3749 medlemmer, slik at en oppnår større lojalitet til medlemskapet.

3750 Strategier for rekruttering og organisering må rettes inn mot de bransjene der
3751 forbundet har størst potensiale og mot nye bransjer og fagområder, særlig må IKT-
3752 bransjen prioriteres. (6033).

3753 Forbundets tillitsvalgte og medlemmer er den største ressursen og de beste
3754 ambassadører. Det meste av rekrutteringsarbeidet gjøres av tillitsvalgte og
3755 medlemmer lokalt.

3756 **Hovedmål:**

- 3757
- Det må avsettes økonomiske og menneskelige ressurser til rekrutteringstiltak
3758 i alle ledd.
 - Forbundet må utarbeide en strategi for økt organisering.
 - Øke forbundets tilstedeværelse hos studenter, lærlinger og elever gjennom
3760 skole- og bedriftsbesøk.
- 3761

- 3762 • Forsterke medlemsservicen i alle organisasjonsledd.
- 3763 • Øke antall kvinnelige medlemmer.
- 3764 • Rekruttering må inngå som en basis i all medlems- og tillitsvalgtopplæring.
- 3765 • Utarbeide fysisk og digitalt verve- og informasjonsmateriell og sørge for tilbud
- 3766 om skolering.
- 3767 • Videreutvikle medlemsbevarende tiltak på alle nivåer i forbundet.

3768 **Forslag behandlet under kapittel 10 Organisering (tidl.**
3769 **`Rekruttering`)**

3770 **Forslag** **6262**
3771 **Innsendt av** **Heismontørenes Fagforening**
3772 **Linjer** **600 - 600**
3773 **Innstilling** **Tiltres ikke**

3774 Endre handlingsprogrammet til å konsekvent benytte ordet "organisere", ikke
3775 "rekruttere".

3776 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3777 Å organisere har en dypere mening enn å rekruttere. Må endres i hele
3778 handlingsprogrammet.

3779 **Forslag** **6078**
3780 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Hedmark/oppland**
3781 **Linjer** **615 - 615**
3782 **Innstilling** **Tiltres ikke**

3783 EL og IT må avsette egne ressurser i forbundet, distriktene og fagforeningen, til å
3784 jobbe direkte mot ungdomskoler og videregående skoler, for å kunne rekruttere til
3785 fagområdene som EL og IT representerer. For at dette skal kunne gjennomføres, må
3786 det avsettes øremerkede midler til skolebesøk og utvalgsarbeid

3787 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3788 Viktig å sette av ressurser og midler til å besøke og orientere om faget vårt

3789	Forslag	6268
3790	Innsendt av	Heismontørenes Fagforening
3791	Linjer	640 - 640
3792	Innstilling	Oversendes forbundsstyret

3793 Nytt avsnitt:

3794 Forbundets overordnede mål er å organisere alle som jobber i våre bransjer.

3795 Organisasjonsgraden i forbundet skal økes ved å gå gjennom hvert

3796 organisasjonsområde, deretter lage et antallsversikt over potensiale for

3797 organisering på området, for deretter å iverksette tiltak fastsatt av forbundsstyret

3798 for å nå dette. Dette må gjøres i samarbeid med de tillitsvalgte på området.

3799 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3800 Alle områder bør gjennomgås og analyseres for å se potensialet og hva som kan

3801 gjøres for å øke organiseringen

3802	Forslag	6085
3803	Innsendt av	EL og IT Klubb OneCo Networks
3804	Linjer	644 - 644
3805	Innstilling	Tiltres ikke

3806 Endre kulepunkt:

3807 • IKT- og Teleentreprenørbransjen prioriteres når strategier for rekruttering
3808 utarbeides

3809 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3810 Dette som ett tiltak for å øke fokuset på teleentreprenørbransjen.

3811	Forslag	6030
3812	Innsendt av	Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
3813	Linjer	600 - 600
3814	Likelydende:	6030, 6195
3815	Innstilling	Tiltres

3816 Forslag til endringer av overskrift, linje 600

3817 Overskriften endres fra Rekruttering til Organisering

3818 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3819 Rekruttering omfatter utelukkende medlemsverving, mens organisering tar inn i seg

3820 også oppbygging av klubber og tillitsvalgte. Medlemsverving i seg selv er ikke

3821 tilstrekkelig uten at det bygges styrke og bevissthet.

3822	Forslag	6195
3823	Innsendt av	EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
3824	Linjer	600 - 600
3825	Likelydende:	6030, 6195
3826	Innstilling	Ivaretatt i 6030

3827 Forslag til endringer av overskrift, linje 600

3828 Overskriften endres fra Rekruttering til Organisering

3829 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3830 Rekruttering omfatter utelukkende medlemsverving, mens organisering tar inn i seg

3831 også oppbygging av klubber og tillitsvalgte. Medlemsverving i seg selv er ikke

3832 tilstrekkelig uten at det bygges styrke og bevissthet.

3833	Forslag	6198
3834	Innsendt av	EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
3835	Linjer	633 - 637
3836	Likelydende:	6033, 6198
3837	Innstilling	Ivaretatt i 6198

3838 Forslag til endring av avsnitt, linje 633 – 637

3839 Avsnittet endres til:

3840 Strategier for organisering må tilpasses de forskjellige gruppene, særlig må IKT-
3841 bransjen prioriteres. Viktigheten av å være fagorganisert, vår ideologi og vårt
3842 politiske arbeid må vektlegges, sammen med hva EL og IT Forbundet gjør for
3843 medlemmene i IKT- bransjen. Skolering er en viktig del av organiseringsarbeidet,
3844 hvilke saker som vektlegges vil variere etter behov.

3845 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3846 Vi ønsker å gjennomgående å bytte ut ordet rekruttering med organisering. I tillegg
3847 ønsker vi at ideologi også er en del av organiseringsarbeidet.

3848	Forslag	6033
3849	Innsendt av	Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
3850	Linjer	633 - 637
3851	Likelydende:	6033, 6198
3852	Innstilling	Delvis ivaretatt i Ny tekst

3853 Forslag til endring av avsnitt, linje 633 – 637

3854 Avsnittet endres til:

3855 Strategier for organisering må tilpasses de forskjellige gruppene, særlig må IKT-
3856 bransjen prioriteres. Viktigheten av å være fagorganisert, vår ideologi og vårt
3857 politiske arbeid må vektlegges, sammen med hva EL og IT Forbundet gjør for
3858 medlemmene i IKT- bransjen. Skolering er en viktig del av organiseringsarbeidet,
3859 hvilke saker som vektlegges vil variere etter behov.

3860 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3861 Vi ønsker å gjennomgående å bytte ut ordet rekruttering med organisering. I tillegg
3862 ønsker vi at ideologi også er en del av organiseringsarbeidet.

3863	Forslag	6034
3864	Innsendt av	Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
3865	Linjer	638 - 639
3866	Likelydende:	6034, 6199
3867	Innstilling	Tiltres ikke

3868 Forslag til endring av avsnitt, linje 638-639

3869 Nytt avsnitt blir:

3870 EL og IT Forbundet sin styrke er dyktige tillitsvalgte og bevisste medlemmer som
3871 også er forbundets beste ambassadører. Det meste av organiseringsarbeidet gjøres
3872 av tillitsvalgte og medlemmer lokalt. Ved å styrke klubber og fagforeninger slik at de
3873 klarer å håndtere lokale saker på en god måte, gjør at forbundet som helhet blir
3874 sterkere.

3875 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3876 Styrken i en fagforening bør ligge blant medlemmene slik at de kan stå sammen og
3877 stå imot presset før problemene oppstår, i stedet å ha en organisasjon som jobber
3878 med å slukke branner og jobbe i etterkant at problemene har blusset opp. Samt vil
3879 det bidra til økt rekruttering inn i fagforeningen.

3880	Forslag	6199
3881	Innsendt av	EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
3882	Linjer	638 - 639
3883	Likelydende:	6034, 6199
3884	Innstilling	Tiltres ikke

3885 Forslag til endring av avsnitt, linje 638-639

3886 Nytt avsnitt blir:

3887 EL og IT Forbundet sin styrke er dyktige tillitsvalgte og bevisste medlemmer som
3888 også er forbundets beste ambassadører. Det meste av organiseringsarbeidet gjøres
3889 av tillitsvalgte og medlemmer lokalt. Ved å styrke klubber og fagforeninger slik at de
3890 klarer å håndtere lokale saker på en god måte, gjør at forbundet som helhet blir
3891 sterkere.

3892 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3893 Styrken i en fagforening bør ligge blant medlemmene slik at de kan stå sammen og
3894 stå imot presset før problemene oppstår, i stedet å ha en organisasjon som jobber
3895 med å slukke branner og jobbe i etterkant at problemene har blusset opp. Samt vil
3896 det bidra til økt rekruttering inn i fagforeningen.

3897	Forslag	6031
3898	Innsendt av	Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
3899	Linjer	601 - 601
3900	Likelydende:	6196, 6031
3901	Innstilling	Delvis ivaretatt i Ny tekst

3902 Forslag til nytt avsnitt, linje 601 (før det som nå står på linje 601)

3903 For EL og IT Forbundet betyr organisering følgende:

- 3904 • Medlemsverving
- 3905 • Skolering av medlemmer
- 3906 • Ideologisk bevisstgjøring
- 3907 • Utvikling av tillitsvalgte
- 3908 • Utvikling av klubber og fagforeninger

3909 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3910 Det er behov for å definere hva vi mener med organisering.

3911	Forslag	6196
3912	Innsendt av	EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
3913	Linjer	601 - 601
3914	Likelydende:	6196, 6031
3915	Innstilling	Ivaretatt i 6031

3916 Forslag til nytt avsnitt, linje 601 (før det som nå står på linje 601)

3917 For EL og IT Forbundet betyr organisering følgende:

- 3918 • Medlemsverving
- 3919 • Skolering av medlemmer
- 3920 • Ideologisk bevisstgjøring
- 3921 • Utvikling av tillitsvalgte
- 3922 • Utvikling av klubber og fagforeninger

3923 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3924 Det er behov for å definere hva vi mener med organisering.

3925 **Forslag** **6032**
3926 **Innsendt av** **Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus**
3927 **Linjer** **601 - 611**
3928 **Likelydende:** **6197, 6032**
3929 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i Ny tekst**

3930 Forslag til endringer avsnitt, linjer 601-611

3931 Nytt avsnitt blir:

3932 Organisering av nye medlemmer er en av forbundets viktigste oppgaver og må ha
3933 høy prioritet i organisasjonsarbeidet. Uten rekruttering av nye medlemmer vil
3934 forbundet som medlemsorganisasjon, forvitre, miste sin styrke i forhandlinger og
3935 den økonomiske handlefrihet blir redusert. Dersom forbundet skal bevare sin styrke
3936 og oppnå vekst og framgang for sine medlemmer, må det føres et systematisk og

- 3937 målrettet organiseringsarbeid i hele organisasjonen. Organisering må forankres i
3938 hele forbundet og skal være en integrert del i all faglig aktivitet.
- 3939 Arbeidet med organisering må forsterkes, spesielt der bransjene har det største
3940 potensialet. Organisering må også brukes til å bygge kunnskap om lov og avtaleverk,
3941 styrke, bevissthet og slagkraft.
- 3942 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 3943 Det var behov for å rydde opp i teksten.

-
- 3944 **Forslag** 6197
3945 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
3946 **Linjer** 601 - 611
3947 **Likelydende:** 6197, 6032
3948 **Innstilling** Ivaretatt i 6032

3949 Forslag til endringer avsnitt, linjer 601-611

3950 Nytt avsnitt blir:

- 3951 Organisering av nye medlemmer er en av forbundets viktigste oppgaver og må ha
3952 høy prioritet i organisasjonsarbeidet. Uten rekruttering av nye medlemmer vil
3953 forbundet som medlemsorganisasjon, forvitte, miste sin styrke i forhandlinger og
3954 den økonomiske handlefriheten blir redusert. Dersom forbundet skal bevare sin
3955 styrke og oppnå vekst og framgang for sine medlemmer, må det føres et
3956 systematisk og målrettet organiseringsarbeid i hele organisasjonen. Organisering
3957 må forankres i hele forbundet og skal være en integrert del i all faglig aktivitet.

3958 Arbeidet med organisering må forsterkes, spesielt der bransjene har det største
3959 potensialet. Organisering må også brukes til å bygge kunnskap om lov og avtaleverk,
3960 styrke, bevissthet og slagkraft.

3961 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

3962 Det var behov for å rydde opp i teksten.

3963 **Utdanning**

3964 I en tid med stadige endringer i arbeidsoppgaver og kompetansekrav, er det
3965 avgjørende for å ha en høy sysselsetting at kompetansen til arbeidstakerne
3966 videreutvikles.

3967 Alle må ha lik mulighet og tilgang til utdanning, og utdanningsmulighetene er viktig
3968 for verdiskapningen, samfunnet, bedrifter og for det enkelte mennesket.
3969 Dimensjonering av skoletilbud, og tilgang på nok lærlingeplasser er avgjørende for å
3970 kunne fullføre en fag- og yrkesopplæring. For å unngå at elever må fullføre VG3 i
3971 skole, må bransjen ta et større ansvar for å tilby lærlingeplasser. VG3 i skole som
3972 alternativ til læreplass må være et unntak og ikke en hovedvei inn i yrket. Det er
3973 også viktig at elever som må gjennomføre alternativ VG3 i skole, får et
3974 opplæringsløp av høy kvalitet som blir verdsatt i arbeidslivet (6086).

3975 I det framtidige arbeidsmarkedet vil utdanning bli avgjørende for den enkeltes
3976 jobbsikkerhet, både for å møte omstillinger, ny teknologi og nye energiformer i
3977 bransjene. Et høyt utdannings- og kompetansenivå er avgjørende for å beholde og
3978 utvikle faglig makt og arbeidermakt.

3979 Kunnskap påvirker også bedriftsdemokratiet og utviklingen av demokratiet generelt.
3980 Skole- og utdanningspolitikken må være likeverdig og uavhengig av økonomi og
3981 geografi og må ha som mål å utnytte den enkeltes mulighet for å tilegne seg
3982 kunnskap. Det må utvikles og etableres tilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning i
3983 fagskolene over hele landet.

- 3984 God og kunnskapsrik rådgivningstjeneste er avgjørende for at ungdommen skal få
3985 veiledning til å gjøre gode karrierevalg. Informasjon om ulike yrker må tidlig inn som
3986 tema i skole. Praktiske og estetiske fag må gjeninnføres i grunnskolen.
- 3987 Partene i arbeidslivet må ta en mer aktiv rolle i yrkesveiledningen.
- 3988 Fag og yrkesopplæring skal føre til selvstendige og kvalifiserte fagarbeidere som
3989 opplever stolthet, identitet og status i sine yrkesvalg. Det er viktig med likeverdig
3990 tilgang til høyere utdanning enten man kommer veien gjennom studiespesialisering
3991 eller yrkesfag.
- 3992 Styring og finansiering av utdanningssektoren skal være et offentlig ansvar. Private
3993 yrkesfagskoler vil på sikt undergrave eksistensgrunnlaget for offentlige
3994 videregående skoler ved at de taper kommuner og fylkeskommuner for økonomi,
3995 samtidig som de kan ta betalt fra elevene.
- 3996 Fritt skolevalg og privatisering vil føre til klasseforskjeller i utdanningssystemet og
3997 samfunnet for øvrig. Forbundet vil derfor jobbe aktivt mot denne utviklingen.
- 3998 For å åpne for mulighetene til å ta både arbeid og utdanning i andre land, har EU
3999 utviklet flere mobilitetsverktøy for dokumentasjon og anerkjennelse av både
4000 utdanninger og faglige kvalifikasjoner.
- 4001 Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk må utformes slik at det ikke diskriminerer noen
4002 arbeidstakere, samtidig som det ikke må gå på bekostning av kvalifikasjonskravene
4003 for våre fag.

4004 Yrkeskvalifikasjonsdirektivet innfører under gitte forutsetninger tilgang til å utøve
4005 deler av et yrke. Dette er en utvikling som på sikt undergraver status og kvalitet på
4006 håndverksfagene og på fagutdanningen.

4007 Skolene må ha et fullt forsvarlig fysisk og psykisk opplærings- og arbeidsmiljø for
4008 elevene. Mobbing, diskriminering og seksuell trakassering skal ikke forekomme.
4009 Retningslinjer for å forebygge og håndtere slike saker må på plass og det må
4010 oppnevnes personer med hovedansvar for dette område i alle fylkeskommuner.

4011 Læring i arbeidslivet skjer gjennom den daglige jobben, kurs, opplæring, og ved
4012 etter- og videreutdanning. Alle må ha rett og mulighet til å gjennomføre en
4013 utdanning med et innhold som gir kompetanse til å utføre de arbeidsoppgaver en
4014 blir stilt overfor i arbeidslivet, og som gir grunnlag for etter- og videreutdanning
4015 gjennom hele yrkeslivet.

4016 **Hovedmål:**

- 4017 • Forbundet må øke samarbeidet på tvers av tariffavtalene og gjøre strategiske
4018 valg for å styrke helhetlig utvikling i den enkeltes faktiske rett til etter- og
4019 videreutdanning.
- 4020 • Øke kunnskapen om arbeidslivets parter i skolen, gjennom at
4021 trepartssamarbeidet og arbeiderhistorie blir en del av læreplanene i
4022 skoleverket.
- 4023 • All offentlig videregående utdanning skal være gratis og stipendandelen økes.
- 4024 • Den offentlige studiefinansieringen må økes.
- 4025 • Fagutdanning skal baseres på offentlige læreplaner, kvalitetssikret med
4026 fagprøve, hvor alle som starter på et opplæringsløp får fullføre utdanningen.

- 4027 • Det må stilles krav i alle anbudskontrakter om at både offentlige og private
- 4028 tilbydere må være aktiv lærebedrift med lærlinger på de aktuelle prosjektene,
- 4029 der det er mulig.
- 4030 • EL og IT Forbundet skal jobbe for at retten til lærlingeplass i bedrift og retten
- 4031 til å få gjennomført læretiden lovfestes (6160).
- 4032 • Alle må sikres rett og mulighet til å gjennomføre etter- og videreutdanning
- 4033 (EVU) ved at den enkelte får finansiert livsopphold.
- 4034 • Alle bedrifter skal ha partssammensatte opplæringsutvalg.
- 4035 • Økt status på fag- og yrkesopplæringen ved å jobbe for flere lærlingeplasser,
- 4036 bedret lønnsnivå og mot sosial dumping.
- 4037 • Sikre lokal medvirkning for partene med paritet i opplæringskontorene.
- 4038 • Alle, både unge og voksne, må sikres en fordomsfri og kvalitativ god
- 4039 rådgivning som vektlegger den enkeltes ressurser og talent.
- 4040 • En del av årsverket avsettes til etter- og videreutdanning.
- 4041 • Innplassering av fag og utdanninger i mobilitetsverktøy må gjøres etter
- 4042 læringsutbyttebeskrivelser. Det arbeides for at elektrofagene innplasseres i
- 4043 Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) på nivå 5. Dette
- 4044 nivået beskriver de kvalifikasjonene elektrofagfolk skal ha etter fullført
- 4045 utdanning.
- 4046 • Forbundet skal være en viktig premissleverandør på utviklingen av fag- og
- 4047 yrkesopplæringen. Deltakelse i faglige råd og partssammensatte utvalg må
- 4048 prioriteres høyt og samarbeidet må utvides til lokalt nivå.
- 4049 • Alle elektrofagene skal være lovregulerte. Et hvert forsøk på avregulering skal
- 4050 motarbeides.
- 4051 • Arbeide mot oppsplitting eller svekkelse av kvalifikasjonskrav eller
- 4052 utdanninger.

- 4053 • Arbeide for at all utdanning skal være gratis og et offentlig ansvar.
- 4054 • Utenlandske foretak som har langvarige oppdrag i Norge, må registrere seg
4055 som lærebedrift og ta inn lærlinger.
- 4056 • EL og IT Forbundet skal jobbe for at elever og lærlinger skal ha rett til to
4057 omvalg i videregående utdanning.
- 4058 • Arbeide for at videregående skoler har oppdatert utstyr og materiell.
- 4059 • Høyere yrkesfaglige utdanninger i fagskolene likestilles og gis de samme
4060 rettighetene til videre utdanning som universitet og høyskoleutdanninger gir.
- 4061 • Jobbe for at fagarbeidere som er instruktører for lærlinger har tilstrekkelig
4062 kompetanse om læreplanene og pedagogikk.
- 4063 • Arbeide mot at bemanningsselskaper blir opplæringsbedrifter.

4064 **Forslag behandlet under kapittel 11 Utdanning**

4065 **Forslag** 6086

4066 **Innsendt av** EL og IT Klubb OneCo Networks

4067 **Linjer** 661 - 665

4068 **Innstilling** Delvis ivaretatt i ny tekst

4069 For å unngå at elever må fullføre lærlingetiden i skole, må bransjen ta ett større
4070 ansvar for å tilby læreplasser. Vg3 i skole som alternativ til lærlingetid må være ett
4071 unntak og ikke en hovedvei inn. Det er også viktig at elever som må gjennomføre
4072 lærlingetiden i skole, får ett opplæringsløp av høy kvalitet som blir verdsatt i
4073 arbeidslivet.

4074 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4075 Det er viktig å skille mellom fag som har lærlingtiden i vg3, og fag som har
4076 lærlingtiden i vg4.

4077 **Forslag** 6173

4078 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Buskerud

4079 **Linjer** 719 - 719

4080 **Innstilling** Tiltres ikke

4081 Fjerne Kulepunkt nr. 3: All offentlig videregående utdanning skal være gratis og
4082 stipendandelen økes.

4083 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4084 Dette har blitt gjennomført.

- 4085 **Forslag** **6160**
4086 **Innsendt av** **Ikt Bransjens Fagforening**
4087 **Linjer** **726 - 726**
4088 **Innstilling** **Ivaretatt i ny tekst**

4089 EL og IT Forbundet skal jobbe for at retten til lærlingeplass og retten til å få
4090 gjennomført lærlingetiden lovfestes.

4091 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4092 Norge vil mangle fagfolk i flere bransjer fremover, og hvis man ikke får lærlingeplass
4093 etter endt skole, vil de ikke kunne gjennomføre utdannelsen.

-
- 4094 **Forslag** **6131**
4095 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Møre og Romsdal**
4096 **Linjer** **754 - 755**
4097 **Innstilling** **Tiltres**

4098 Stryke Linje 754-755

4099 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4100 Er ivaretatt i linje 711-712

4101 **Medlems- og tillitsvalgtopplæring**

4102 For EL og IT Forbundet er engasjement og deltagelse fra medlemmene en
4103 forutsetning for å nå forbundets mål. Forbundet vil gjennom opplærings- og
4104 opplysningsvirksomhet tydeliggjøre ovenfor medlemmer og tillitsvalgte de
4105 fagpolitiske problemstillingene forbundet står for. Målet med dette er å skape større
4106 bevissthet, deltagelse og engasjement på alle nivåer i organisasjonen.

4107 EL og IT Forbundet er et forbund som skal engasjerer og oppdaterer våre tillitsvalgte
4108 på alle nivå, forutsetningene for opplæringsvirksomheten skal hele organisasjonen
4109 være med å sette. Målet til EL og IT forbundet er at vi skal oppnå deltagelse og
4110 engasjement gjennom medlems- og tillitsvalgtopplæring.

4111 Forbundet ser verdien i at skoleringen skal være av høy kvalitet og arbeider derfor
4112 for å oppdatere og engasjere våre veiledere.

4113 **Hovedmål:**

- 4114 • Faglig skolering av medlemmer og tillitsvalgte på alle nivåer i organisasjonen i
4115 samsvar med medlemmenes og tillitsvalgtes behov.
- 4116 • Medlems- og tillitsvalgtopplæringen skal bygge på fagbevegelsens
4117 verdigrunnlag: frihet, likeverd solidaritet og rettferdighet.
- 4118 • Arbeide aktivt for å øke andelen tillitsvalgte med minoritetsbakgrunn.
- 4119 • Tilrettelegge medlems- og tillitsvalgtopplæring med siktemål om å utvikle
4120 kunnskaper, ferdigheter og trygghet for å utføre sine oppgaver.
- 4121 • Tydeliggjøre overfor medlemmer og tillitsvalgte de fagligpolitiske
4122 problemstillingene forbundet arbeider med for å skape større bevissthet,
4123 deltakelse og engasjement på alle nivåer i organisasjonen.

- 4124 • Medlems- og tillitsvalgtopplæringen må styrkes. Det må gjennom kurs,
4125 konferanser og møter være sterkere fokus på forbundets politikk, ideologi og
4126 synspunkter innen de ulike områder og diskusjoner om alternativer til dagens
4127 samfunn.
- 4128 • Arbeide aktivt for at alle forbundets tillitsvalgte gjennomfører det digitale
4129 opplæringskurset "Glød".
- 4130 • Arbeide aktivt for å øke andelen tillitsvalgte fra minoritetsgrupper.

- 4131 Det må gjennom kurs, konferanser og møter være sterkere fokus på forbundets
4132 politikk, ideologi og synspunkter innen de ulike områder og diskusjoner om
4133 alternativer til dagens samfunn.

4134 **Forslag behandlet under kapittel 12 Medlems- og**
4135 **tillitsvalgtopplæring**

4136 **Forslag** 6123
4137 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Møre og Romsdal
4138 **Linjer** 761 - 761
4139 **Innstilling** Tiltres ikke

4140 Tap av pensjon for Lokale og sentrale tillitsmansverv. Det skal betales minst 5% av
4141 tapt arbeidsfortjeneste satsen inn til en felles OTP ordning.

4142 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4143 Den Lokale og sentrale tillitsvalgte, som ikke får lønn under tillitsverv fra sin
4144 arbeidsgiver, taper store summer i pensjon. Dette mener vi blir feil, når vi jobber
4145 aktiv for en bedre pensjon generelt.

4146 **Forslag** 6126
4147 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Møre og Romsdal
4148 **Linjer** 773 - 776
4149 **Innstilling** Tiltres ikke

4150 Forbundet skal styrke tillitsvalgt opplæringen. Forbundet skal kartlegge systematisk
4151 og geografisk behovet for tillitsvalgtsopplæring. Distrikt og fagforeninger skal kunne
4152 benytte og tildeles tilstrekkelige økonomiske midler for å sørge for at dette arbeidet
4153 styrkes i ytre organisasjon. Det skal jobbes for at alle tariffavtaler skal ha en
4154 bestemmelse om tillitsvalgtsopplæring.

4155 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4156 En styrking av tillitsvalgtopplæringen.

-
- 4157 **Forslag** **6079**
- 4158 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Hedmark/oppland**
- 4159 **Linjer** **778 - 778**
- 4160 **Innstilling** **Tiltres ikke**
- 4161 Ny linje etter 778
- 4162 Dokumentering av kompetanse på nivået man er på som gir studiepoeng.
- 4163 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 4164 Viktig å kunne dokumentere den kompetansen vi får på kurs i regi av forbundet. Vi
- 4165 har mange som går på kurs som er omfattende og gir god kunnskap.

4166 Arbeidsmiljø, bedriftsdemokrati og partssamarbeid (6035)

4167 Klimaendringer, pandemi, krig i Europa, energikrise, leveringskrise og økonomisk
4168 ustabilitet har skapt store utfordringer for bedriftene, fagbevegelsen og den enkelte
4169 arbeidstaker. Skjerpet global konkurranse og digitalisert arbeidsliv har truffet
4170 bransjene våre ulikt. Høye krav til effektivitet og fleksibilitet er imidlertid felles. For
4171 mange har dette skapt dårlig arbeidsmiljø, økt sykefravær og frafall fra arbeidslivet.
4172 Andre forhold, som ensidige arbeidsoppgaver, kontroll og overvåkning av
4173 arbeidstakerne, svak jobb-beskyttelse, dårlig ledelse og grådige eiere, bidrar
4174 ytterligere til å øke belastningen på arbeidstakerne.

4175 Medbestemmelse for de ansatte er en grunnstein i det norske arbeidslivet.

4176 EL og IT Forbundet vil styrke arbeidstakeres innflytelse og makt over egen
4177 arbeidsplass og over styringen av virksomheten. Arbeidstakernes demokratiske
4178 rettigheter må styrkes for å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø, ivareta
4179 arbeidstakerrettigheter, hindre sosial dumping, og for å sikre virksomhetenes
4180 langsiktighet og samfunnsansvar.

4181 Styrking av arbeidsmiljølovgivningen og mer effektiv kontroll med og håndhevelse
4182 av loverket må prioriteres av de politiske myndigheter. Arbeidstakere og
4183 tillitsvalgte må få nødvendige maktmidler til å stanse beslutningsprosesser som har
4184 stor negativ betydning for arbeidsmiljø og arbeidsforhold, inntil forhandlinger er
4185 gjennomført og prosessene inkluderer tillitsvalgte og ansatte. For å ivareta
4186 arbeidstakernes makt over eget arbeidsmiljø er det viktig at verneombudenes
4187 posisjon i virksomhetene styrkes, alle arbeidsplasser skal ha verneombud.

4188 **Hovedmål:**

- 4189 • Bedriftsdemokratiet må styrkes, og ansatte må være representert i styrene
- 4190 der beslutningene vedtas.
- 4191 • Endring i Aksjeloven som gir ansatte rett til styrerepresentasjon når bedriften
- 4192 har mer enn 10 ansatte.
- 4193 • Arbeide for at våre tillitsvalgte er representert i de aktuelle europeiske
- 4194 samarbeidsutvalg (EWC), og styrke forbundets arbeid i de europeiske
- 4195 samarbeidsutvalgene (6284).
- 4196 • Villkårene for tillitsvalgte, verneombud og varslere må bedres.
- 4197 • Hindre outsourcing av sentrale deler av bedriftenes virksomhet.
- 4198 • Styrke forskningen på arbeidsmiljøfeltet.
- 4199 • Styrke tilsynsvirksomheten og få en mer effektiv håndhevelse av lover og
- 4200 forskrifter, som er knyttet til arbeidslivet.
- 4201 • Arbeide for et inkluderende arbeidsliv og å trygge ansattes arbeidshelse, og
- 4202 aktivt jobbe med forebygging og håndtering av rus- og
- 4203 avhengighetsproblematikk (6081).
- 4204 • Sikre at HMS-standarder inngår i anbud og kontrakter.
- 4205 • Tillitsvalgtes rolle ved kontorutforming og etablering av hjemmekontor må
- 4206 styrkes. Bruk av hjemmekontor skal være basert på frivillighet og rammene
- 4207 regulert i særavtale.

4208 **Forslag behandlet under kapittel 13 Arbeidsmiljø,**
4209 **bedriftsdemokrati og partssamarbeid (tidl. `Arbeidsmiljø- og**
4210 **bedriftsdemokrati`)**

4211 **Forslag** **6080**
4212 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Hedmark/Oppland**
4213 **Linjer** **783 - 783**
4214 **Innstilling** **Tiltres ikke**

4215 Dagens tekst:

4216 783 skaper dårlig arbeidsmiljø, sykkelighet og utstøting. Flere andre forhold, som
4217 ensidige

4218 Endres til:

4219 783 skaper dårlig psykososialt arbeidsmiljø og utstøting. Flere andre forhold, som
4220 ensidige

4221 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4222 Viktig å sette søkelys på psykososiale arbeidsmiljøet

4223 **Forslag** **6081**
4224 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Hedmark/Oppland**
4225 **Linjer** **800 - 800**
4226 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i ny tekst**

4227 EL og IT skal oppmuntre medlemsbedriftene til å aktivt jobbe med forebygging og
4228 håndtering av rus- og avhengighetsproblematikk, og innføre AKAN som en del av
4229 det naturlige HMS-arbeidet.

4230 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4231 Viktig å jobbe med forebygging av rus og avhengighetsproblematikk.

4232	Forslag	6082
4233	Innsendt av	EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
4234	Linjer	811 - 811
4235	Innstilling	Tiltres ikke

4236 I en tid hvor omstillinger i arbeidslivet har blitt dagligdags, med de konsekvenser
4237 dette har for arbeidstakere, skal EL og IT forbundet jobbe for å styrke
4238 verneombudenes og tillitsvalgtes rolle i omstillingsprosesser. Verneombudene skal
4239 ha like mye innflytelse i omstillingsprosesser som tillitsvalgte.

4240 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4241 Tillitsvalgte har sine rettigheter ved omstillinger, men verneombud har ikke
4242 rettigheter til å være med ved omstillingsprosesser.

4243 Verneombudet er en viktig støttespiller for tillitsvalgte og medlemmer

4244	Forslag	6035
4245	Innsendt av	Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus
4246	Linjer	779 - 779
4247	Likelydende:	6035, 6200
4248	Innstilling	Delvis ivaretatt i ny tekst

4249 Forslag til endring av linje 779

4250 Overskriften blir endret til: Arbeidsmiljø- og partssamarbeid

4251 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4252 Bedriftsdemokrati er det mulig å spørre om finnes. Med unntak av innretningen på
4253 arbeidsmiljøutvalget er det liten grad av demokrati i en bedrift. Derfor er dette
4254 begrepet noe som bør justeres, slik at det tar for seg noe som faktisk er oppnåelig i
4255 form av partssamarbeid.

4256 **Forslag** **6200**
4257 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Oslo/Akershus**
4258 **Linjer** **779 - 779**
4259 **Likelydende:** **6035, 6200**
4260 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i 6035**

4261 Forslag til endring av linje 779

4262 Overskriften blir endret til: Arbeidsmiljø- og partssamarbeid

4263 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4264 Bedriftsdemokrati er det mulig å spørre om finnes. Med unntak av innretningen på
4265 arbeidsmiljøutvalget er det liten grad av demokrati i en bedrift. Derfor er dette
4266 begrepet noe som bør justeres, slik at det tar for seg noe som faktisk er oppnåelig i
4267 form av partssamarbeid.

4268 **Likestilling, inkludering og integrering (6139)**

4269 EL og IT Forbundet vil kjempe for reell likestilling og like muligheter til deltakelse i
4270 arbeid, samfunn- og organisasjonslivet uavhengig av kjønn, kjønnsidentitet og
4271 kjønnsuttrykk.

4272 For å bryte opp det kjønnsdelte arbeidsmarkedet, må kvaliteten på
4273 rådgivningstjenesten på alle utdanningsnivåer styrkes og kompetansen på
4274 likestilling må økes. Samarbeidet mellom rådgivningstjenesten i den
4275 videregående opplæring og grunnskolen må forbedres.

4276 Det er behov for en langsiktig strategi for å bedre kjønnsbalansen i fag- og
4277 yrkesopplæringen og arbeidslivet. Satsingen må forankres i utdanningspolitikken
4278 og fortsette til det er minimum 20 prosent av begge kjønn på alle
4279 fagutdanningene. EL og IT Forbundet vil arbeide for at utdanningsmyndighetene
4280 tar et overordnet nasjonalt ansvar for kjønnsbalanse i yrkesfagene med
4281 regionale likestillingsansvarlige.

4282 For å beholde de som velger utradisjonelt i utdanningen og senere i arbeidslivet,
4283 må det settes inn flere tiltak for det underrepresenterte kjønn. EL og IT
4284 Forbundet skal være en aktiv aktør som kan bidra til å motivere jenter og gutter
4285 til å tenke utradisjonelt med hensyn til yrkesvalg, og jobbe aktivt mot skoler,
4286 bedrifter og politiske miljøer.

4287 EL og IT Forbundet skal arbeide for å sikre en likere inntektsfordeling mellom
4288 kvinner og menn. Lav- og likelønntiltak må forbli en sentral del av forbundets
4289 tariffpolitikk og tiltakene må utvikles slik at vi får varig utjamning.

- 4290 Det må arbeides for at forbundets tariffavtaler sikrer at arbeidstaker som har
4291 rett til svangerskapspengene eller foreldrepenger etter lov om folketrygd,
4292 utbetales full lønn uten folketrygdens inntektsbegrensninger.
- 4293 Kontantstøtten må avvikles for å fremme yrkesdeltakelse og likestilling.
- 4294 Prisen på barnehageplasser og skolefritidsordninger må ned og på sikt bli gratis.
- 4295 Det trengs en SFO-reform som inneholder kvalitetskrav, samt åpningstider med
4296 helårstilbud. Retten til søskenmoderasjon må beholdes.
- 4297 Hardt tilkjempede kvinnerettigheter er under angrep i flere land, mens det i
4298 andre land vinnes seire. EL og IT Forbundet støtter kvinners rett til å bestemme
4299 over egen kropp.
- 4300 Skal fedre/medforeldre ha en reell mulighet til å ta større del av
4301 omsorgsansvaret, må retten til foreldrepenger være knyttet til egen inntekt, og
4302 stillingsprosent.
- 4303 Det er en målsetting at man på sikt skal øke lengden på fødselspermisjon til 13
4304 måneder med 100 prosent lønn. Kvinners lovmessige del av fødsels- og
4305 foreldrepermisjon etter fødsel skal ikke være kortere enn menns. Det må drives
4306 et holdningsskapende arbeid for å få fedre/medforeldre til å ta ut større del av
4307 omsorgspermisjonen.
- 4308 EL og IT Forbundet vil arbeide for en familiepolitikk som balanserer hensynet til
4309 familie- og arbeidsliv, og som har som mål å sikre likestilt tilknytning til
4310 arbeidslivet for begge foreldre.

4311 EL og IT Forbundet vil bruke lov- og avtaleverk, og arbeiderkollektivets krefter for
4312 å stoppe seksuell trakassering eller kjønstrakassering på arbeidsplassen.

4313 EL og IT Forbundet vil styrke kvinners posisjon i forbundet. Alle
4314 organisasjonsledd må ha fokus på å verve flere kvinner som medlemmer, samt
4315 skolere og motivere for å få flere kvinner fra alle yrkesgrupper forbundet
4316 organiserer inn i tillitsverv og fagbevegelsens styrende organer lokalt og sentralt.
4317 EL og IT Forbundet har som mål å etablere egne kvinnenettverk og arrangere
4318 særegen skoling av kvinnelige medlemmer og tillitsvalgte etter behov. EL og IT
4319 Forbundet vil gjennom praktiske og økonomiske tiltak tilrettelegge slik at
4320 fagorganiserte med omsorgsansvar har reell mulighet til å delta i fagligpolitisk
4321 virksomhet.

4322 EL og IT Forbundet ønsker et åpent og inkluderende samfunn og vil bekjempe
4323 alle former for diskriminering, fascisme og rasisme. Dessverre foregår det ennå i
4324 vårt samfunns- og arbeidsliv diskriminering med bakgrunn i hudfarge, religion,
4325 seksuell legning eller etnisk opprinnelse. Slik diskriminering må bekjempes
4326 gjennom forbedringer i lov- og avtaleverk, opplysningsvirksomhet og inkludering
4327 av minoriteter i fagbevegelsens organer (6138).

4328 For å oppfylle målene EL og IT Forbundet har om likestillingsarbeid, skal
4329 forbundet være en pådriver for at likestillingsarbeid prioriteres i samfunnet som
4330 helhet og i den enkelte bedrift.

4331 **Hovedmål:**

- 4332 • Arbeidsklær, brakke-, garderobe-, og toalettforhold er en del av
4333 likestillingsarbeidet.

- 4334 • Alle forbundets tariffavtaler skal inneholde bestemmelser om likestilling
- 4335 og likestillingsavtaler.
- 4336 • Lønnsstatistikk etter kjønn og stillingsgrupper må bli tilgjengelig på alle
- 4337 arbeidsplasser, og diskusjoner og initiativ knyttet opp mot bedriftens
- 4338 aktivitets- og redegjørelsesplikt (ARP) må bli en naturlig del av
- 4339 klubbarbeidet.
- 4340 • Rett til overtidbetaling ved merarbeid i deltidsstilling må sikres i
- 4341 arbeidsmiljøloven.
- 4342 • Solidarisk støtte lønnskampen til lavtlønte, kvinnedominerte grupper.
- 4343 • Arbeide for at fedre/medforeldre opparbeider selvstendig rett til
- 4344 foreldrepenger.
- 4345 • Kvinners posisjon i forbundet må styrkes, gjennom at flere kvinner velges
- 4346 inn i klubbstyrene, fagforeningsstyrene og distriktsstyrene, samt lokale og
- 4347 sentrale utvalg.
- 4348 • Skolering av kvinnelige medlemmer og tillitsvalgte, tilrettelegging praktisk
- 4349 og økonomisk.
- 4350 • Fjerne kjønnsrelaterte ulikheter i yrkesskadeerstatning.
- 4351 • Arbeide for at det etableres et partssamarbeid i fylkeskommunene
- 4352 mellom bedrifter, skoler, ansvarlige myndigheter og fagbevegelsen som
- 4353 sikrer at jenter får anledning til å velge utradisjonelt, får lærlingeplasser og
- 4354 blir ansatt under ordnede arbeidsforhold i utøvelsen av yrket.
- 4355 • Barnehage, skole og andre offentlige tjenester må legge til rette for at
- 4356 foreldre til barn med spesielle behov kan delta fullt ut i arbeidslivet.

4357 **Forslag behandlet under kapittel 14 Likestilling**

4358 **Forslag** **6139**

4359 **Innsendt av** **Elektroarbeidernes Fagforening Vestland**

4360 **Linjer** **825 - 825**

4361 **Innstilling** **Tiltres**

4362 Tittel på kapitel foreslås endret til Likestilling, inkludering og integrering

4363 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4364 [ingen]

4365 **Forslag** **6161**

4366 **Innsendt av** **Ikt Bransjens Fagforening**

4367 **Linjer** **838 - 838**

4368 **Innstilling** **Tiltres ikke**

4369 EL og IT Forbundet vil jobbe for en likelønnsrett til fordeling innenfor de

4370 tariffavtalene i forbundet som gjør at en del av våre medlemmer ikke får

4371 lavlønnsstillegget.

4372 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4373 Flere av forbundets medlemmer går i dag på horisontale avtaler som gir et høyre

4374 lønnsnivå, og dermed får ikke alle lavlønnsstillegget.

- 4375 **Forslag** **6138**
- 4376 **Innsendt av** **Elektroarbeidernes Fagforening Vestland**
- 4377 **Linjer** **864 - 867**
- 4378 **Innstilling** **Delvis ivaretatt**
- 4379 Tekst til erstatning for tekst på linje 864 til 867.
- 4380 Vi organiserer i dag i bransjer som rekrutterer folk med opprinnelse fra alle land.
- 4381 For å møte disse og inkludere de i fagforeningsfellesskapet er det viktig at vi
- 4382 forstår hvor de kommer fra. Vårt rekrutteringsarbeid må ta hensyn til dette i
- 4383 arbeidet.
- 4384 EL og IT forbundet tar sterk avstand fra alle holdninger og handlinger som
- 4385 splitter og diskriminerer arbeidstakere på basis av kjønn, nasjonalitet, etnisitet,
- 4386 alder, seksuell orientering, funksjonshemming, politisk mening eller trosretning.
- 4387 Norge har opplevd konsekvensene av høyreekstrem og fascistiske holdninger. EL
- 4388 og IT forbundet ønsker å være en aktiv bidragsyter i kampen mot alle former for
- 4389 ekstremistisk organisering.
- 4390 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 4391 [ingen]

4392 **Klima og miljø**

4393 Klimakrisen er vår tids største utfordring, både globalt og nasjonalt. Den eneste
4394 måten å løse den på er raskt å redusere forbruket av fossilt brensel kraftig, og på
4395 sikt fase bruken helt ut. Det innebærer en sterk økning i bruken av fornybar energi
4396 og energieffektiv teknologi. I tillegg må vi finne gode metoder for å sikre fangst og
4397 lagring av CO₂.

4398 EL og IT Forbundet representerer bransjer og organiserer ansatte som har
4399 kompetanse til å løse klimakrisen. Vi jobber for en politikk som gjennom
4400 reguleringer og støtteordninger bidrar til at løsningene blir utviklet og tatt i bruk.
4401 Dette kan ikke overlates til markedet alene. Videre må EL og IT forbundet arbeide
4402 for å endre produksjon og leveringslinjene slik at vare ikke blir sendt jorda rundt før
4403 det er ett ferdig produkt. Produksjonen må legges så nær forbrukerne som mulig.

4404 En mobilisering av fagbevegelsen er helt nødvendig i klimapolitikken, og for å sikre
4405 en omstilling bygget på solidaritet, rettferdighet og trygghet. EL og IT Forbundet skal
4406 øke innsatsen og kompetansen for å skape større vilje til å gjennomføre klimatiltak.
4407 Forbundet understreker behovet for trepartssamarbeid og sosial dialog for å legge
4408 til rette for at framtidens arbeidsplasser er gode, bærekraftige og klimavennlige.

4409 EL og IT Forbundet støtter Paris-avtalens målsetninger. Norge, og øvrige
4410 industriland, har et særskilt ansvar for å løse klimakrisen. Og for å få til dette kan
4411 man ikke la det private markedet styre denne overgangen. Ved å fokusere på å
4412 sterkt redusere egne utslipp, i stedet for å kjøpe klimakvoter, så kan disse landene
4413 gå foran i tillegg til å bidra til klimatilpasning, økonomisk vekst og utslippskutt i
4414 fattige land. Elektrifisering og grønn industrialisering er avgjørende for å lykkes med
4415 en rettferdig omstilling i Norge, med fortsatt gode og trygge jobber (6036).

4416 Norge har rikelig tilgang på fornybar og utslippsfri kraft. De største utslippskildene i
4417 Norge er olje- og gassutvinning, veitrafikk og annen transport. Elektrifisering innen
4418 disse sektorene er nødvendig, og teknologiutvikling er avgjørende for overgang fra
4419 fossile til fornybare energikilder i industrien, som også er en stor utslippskilde.

4420 Offentlige midler må brukes på forskning, utvikling, og pilotprosjekt som støtter opp
4421 under klimamålene. Staten må også bruke det offentlige eierskapet aktivt til å gå
4422 foran i omstilling av næringslivet, enten ved oppkjøp eller etablering av nye
4423 strategisk viktige virksomheter (6037).

4424 Olje- og gassindustrien og leverandørindustrien har bidratt til arbeid og velferd i
4425 Norge. Mens vi fortsatt nyter godt av dette, skjer en forrykende utvikling innen bruk
4426 og produksjon av energi i bortimot samtlige land i verden. Bruken av olje i det
4427 omfanget vi ser i dag tar før eller siden slutt, enten fordi det blir knapphet på
4428 ressurser eller fordi etterspørselen er borte som følge av ny teknologi eller CO2-
4429 prising. EL og IT Forbundet frykter at Norge vil miste sitt teknologiske
4430 konkurransefortrinn om ikke store deler av oljeinvesteringene gradvis vris over på
4431 forskning og utvikling, ny industribygging, nye arbeidsplasser og verdiskapning.

4432 Kompetansen til ansatte i norsk olje- og gassindustri og leverandørindustrien gir oss
4433 et godt utgangspunkt for å lykkes. Verden har som mål å bruke mer fornybar energi,
4434 og Norge kan bidra med teknologi. Dette kan for eksempel være innen havvind,
4435 vannkraft eller annen leverandørindustri knyttet til fornybar energiproduksjon.

4436 Det vil være høy aktivitet på norsk sokkel i mange år. Denne skal foregå etter de
4437 høyeste standarder, både klima, miljø, helse og sikkerhet. Olje og gass på norsk
4438 sokkel er verdifulle ressurser som tilhører fellesskapet. Derfor skal aktiviteten
4439 komme fastlandsindustrien til gode.

4440 **Hovedmål:**

- 4441 • Overoppfylle forpliktelsene til kutt i utslipp av klimagasser i Norge.
- 4442 • Jobbe imot konsekvensutredning og olje- og gassvirksomhet i sårbare
- 4443 havområder, som for eksempel utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja, samt
- 4444 iskanten.
- 4445 • Stille krav til elektrifisering på norsk sokkel i tråd med Stortingets vedtak.
- 4446 Dette gjelder nye felt og eksisterende felt hvor det gjøres større ombygginger.
- 4447 Ved utbygginger i områder nært knyttet opp mot andre felt, må muligheten
- 4448 for samelektrifisering med eksisterende felt utredes. Elektrifisering av
- 4449 sokkelen skal i størst mulig grad skje ved bruk av havvind.
- 4450 • Statens pensjonsfond utland skal investere i innovasjons- og utviklingsarbeid
- 4451 for miljøvennlig, fornybar energi nasjonalt og internasjonalt.
- 4452 • Pensjonsfondets investeringer trekkes ut av selskap som utvinner kull eller er
- 4453 involvert i olje- eller gassutvinning basert på tjæresand og oljeskifer. Stille
- 4454 strengere krav til oljeselskapene slik at mer av verdiskapingen blir igjen lokalt.
- 4455 • Arbeide for fangst- og lagring av CO₂.
- 4456 • Arbeide for at det bygges mer dobbelt spor og høyhastighetsbaner mellom
- 4457 de store byene i Norge og at Nord-Norge-banen forlenges (6001).
- 4458 • Alle jernbanestrekninger i Norge elektrifiseres.
- 4459 • Støtten til investeringer i ladeinfrastruktur økes, blant annet gjennom Enova.
- 4460 • Få på plass en lovendring som åpner for at regjeringen kan sette krav til
- 4461 energiinfrastruktur i havner.
- 4462 • Klimafremmende IKT-løsninger skal bli en naturlig del av planlegging og
- 4463 prosjekteringsarbeid. Dette kan være innenfor infrastrukturnæringer som
- 4464 energi og transport, men også innen styringssystemer for energibruk og
- 4465 logistikk.

- 4466 • Det tas i bruk klimafremmende teknologi innen bolig, nærings- og
4467 industrimarkedet.
- 4468 • Bidra til å øke kunnskapen om klimautfordringene blant våre medlemmer
- 4469 • Økt CO2-avgift
- 4470 • Styrke fylkeskommunene og kommunene sitt arbeid for redusert
4471 klimagassutslipp.
- 4472 • Det skal i første del av landsmøteperioden gjøres et arbeid knyttet til
4473 kartlegging av EL og IT Forbundets klimautslipp i forbindelse med strøartikler,
4474 reise – og møtevirksomhet. Videre skal man legge en plan med konkrete
4475 forslag på hvordan kutt skal gjøres.
- 4476 • Jobbe for å begrense plast i strøartikler og andre varer som forbundet
4477 kjøper/deler ut.
- 4478 • Arbeide for at all skipstrafikk som fortøyer i norske havner skal tilkoples
4479 landstrøm.
- 4480 • Det må settes begrensninger for handel over nettet med kostnadsfri levering
4481 og retur.

4482 **Forslag behandlet under kapittel 15 Klima og miljø**

4483 **Forslag** 6001

4484 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Vestfold/Telemark

4485 **Linjer** 961 - 962

4486 **Innstilling** Tiltres

4487 Arbeide for at det bygges mer dobbeltspor og høyhastighetsbaner mellom de store
4488 byene i Norge og at Nord-Norge-banen forlenges.

4489 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4490 Legger til dobbeltspor i kulepunktet

4491 **Forslag** 6087

4492 **Innsendt av** EL og IT Klubb OneCo Networks

4493 **Linjer** 964 - 964

4494 **Innstilling** Ivaretatt i i energi-kapittelet

4495 Nytt kulepunkt:

4496 • Støtte fra Enova til private husholdninger må forskutteres og økes slik at alle
4497 har muligheten til å benytte seg av ordningen.

4498 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4499 Per dags dato blir enova støtte etterbetalt. Det er en altfor stor kostnad for enkelt
4500 husholdninger og ta på en gang. Samtidig må det gis et betraktelig løft i tilskudd slik
4501 at det er enklere for private å gjøre boligen mer energibesparende.

4502 **Forslag** 6036
4503 **Innsendt av** **Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus**
4504 **Linjer** 911 - 915
4505 **Likelydende:** 6036, 6201
4506 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i ny tekst**

4507 Forslag til endring av avsnitt, linje 911-915

4508 Nytt avsnitt lyder:

4509 EL og IT Forbundet støtter Paris-avtalens målsetninger. Norge, og øvrige
4510 industriland, har et særskilt ansvar for å løse klimakrisen. Og for å få til dette kan
4511 man ikke la det private markedet styre denne overgangen. Ved å fokusere på å
4512 sterkt redusere egne utslipp, i stedet for å kjøpe klimavoter, så kan disse landene
4513 gå foran i tillegg til å bidra til klimatilpasning, økonomisk vekst og utslippskutt i
4514 fattigere land. En rask, motivert og rettferdig omstilling fra alle parter gjør at
4515 miljøkutt blir satt i høysetet samtidig som det skapes gode og trygge jobber.

4516 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4517 Så lenge det er markedet som skal styre om og hvordan Norge og andre land skal
4518 nå klima målsettinger, så vi det alltid kun skje dersom det samtidig vil sikre vekst i
4519 kapitalistisk økonomi. Det kan derfor ikke være marked som skal styre dette.

4520 **Forslag** 6201
4521 **Innsendt av** **EL og IT Forbundet Oslo/Akershus**
4522 **Linjer** 911 - 915
4523 **Likelydende:** 6036, 6201
4524 **Innstilling** **Ivaretatt i 6036**

4525 Forslag til endring av avsnitt, linje 911-915

4526 Nytt avsnitt lyder:

4527 EL og IT Forbundet støtter Paris-avtalens målsettinger. Norge, og øvrige
4528 industriland, har et særskilt ansvar for å løse klimakrisen. Og for å få til dette kan
4529 man ikke la det private markedet styre denne overgangen. Ved å fokusere på å
4530 sterkt redusere egne utslipp, i stedet for å kjøpe klimakvoter, så kan disse landene
4531 gå foran i tillegg til å bidra til klimatilpasning, økonomisk vekst og utslippskutt i
4532 fattigere land. En rask, motivert og rettferdig omstilling fra alle parter gjør at
4533 miljøkutt blir satt i høysetet samtidig som det skapes gode og trygge jobber.

4534 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4535 Så lenge det er markedet som skal styre om og hvordan Norge og andre land skal
4536 nå klima målsettinger, så vi det alltid kun skje dersom det samtidig vil sikre vekst i
4537 kapitalistisk økonomi. Det kan derfor ikke være marked som skal styre dette.

4538 **Forslag** **6037**
4539 **Innsendt av** **Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus**
4540 **Linjer** **921 - 921**
4541 **Likelydende:** **6037, 6202**
4542 **Innstilling** **Delvis ivaretatt i ny tekst**

4543 Forslag til endring av linje 921

4544 Offentlige midler må brukes på forskning, utvikling og pilotprosjekt som støtter opp
4545 under klimamålene og om mulig overgår målene. Samtidig må statlige midler, som
4546 for eksempel deler av oljefondet, brukes til å ta 100% eierskap i samfunnskritiske
4547 selskaper, dette for å sikre muligheten til å få igjennom tiltak som sikrer grønn
4548 miljøvennlig industri.

4549 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4550 Private eiere vil nødvendigvis ikke prioritere miljø over lønnsomhet.

4551 **Forslag** 6202
4552 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
4553 **Linjer** 921 - 921
4554 **Likelydende:** 6037, 6202
4555 **Innstilling** Delvis ivaretatt i 6037

4556 Forslag til endring av linje 921

4557 Offentlige midler må brukes på forskning, utvikling og pilotprosjekt som støtter opp
4558 under klimamålene og om mulig overgår målene. Samtidig må Statlige midler, som
4559 for eksempel deler av oljefondet, brukes til å ta 100% eierskap i samfunnskritiske
4560 selskaper, dette for å sikre muligheten til å få gjennom tiltak som sikrer grønn
4561 miljøvennlig industri.

4562 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4563 Private eiere vil nødvendigvis ikke prioritere miljø over lønnsomhet.

4564 **Forslag** 6118
4565 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
4566 **Linjer** 985 - 985
4567 **Likelydende:** 6118, 6132, 6146, 6273
4568 **Innstilling** Oversendes forbundsstyret

4569 Nytt kulepunkt:

4570 Det skal i første del av landsmøteperioden gjøres et arbeid knyttet til kartlegging av
4571 EL og IT Forbundets klimautslipp i forbindelse med strøartikler, reise – og
4572 møtevirksomhet. Videre skal man legge en plan med konkrete forslag på hvordan
4573 kutt skal gjøres

4574 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4575 Viktig at forbundet er beviste på hva vi kan gjøre for å redusere klimautslipp

4576 **Forslag** 6132
4577 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Møre og Romsdal
4578 **Linjer** 985 - 985
4579 **Likelydende:** 6118, 6132, 6146, 6273
4580 **Innstilling** Ivaretatt i 6118

4581 Nytt kulepunkt:

4582 Det skal i første del av landsmøteperioden gjøres et arbeid knyttet til kartlegging av
4583 EL og IT Forbundets klimautslipp i forbindelse med strøartikler, reise – og
4584 møtevirksomhet. Videre skal man legge en plan med konkrete forslag på hvordan
4585 kutt skal gjøres

4586 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4587 Hvordan vi som som forbund kan begrense klimautslipp i egen organisasjon.

4588 **Forslag** 6146
4589 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Oslo/Akershus
4590 **Linjer** 985 - 985
4591 **Likelydende:** 6118, 6132, 6146, 6273
4592 **Innstilling** Ivaretatt i 6118

4593 Linje: 985

4594 Nytt kulepunkt:

4595 Det skal i første del av landsmøteperioden gjøres en kartlegging av EL og IT
4596 Forbundets klimautslipp generelt og spesielt knyttet til strøartikler, reise – og
4597 møtevirksomhet. Kartleggingens funn skal gi forbundsstyret grunnlag for å
4598 utarbeide en plan på hvordan kutt skal gjøres.

4599 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4600 Klima og miljø er en stor sak for EL og IT forbundet og vi mener dette forslaget er
4601 med på å øke fokuset enda mer. Videre er det viktig at EL og IT har en plan for
4602 hvordan vi skal jobbe med en reduisering av forbundets utslipp.

4603 **Forslag** 6273
4604 **Innsendt av** Ungdomskonferansen
4605 **Linjer** 985 - 985
4606 **Likelydende:** 6118, 6132, 6146, 6273
4607 **Innstilling** Ivaretatt i 6118

4608 Det skal i første del av landsmøteperioden gjøres et arbeid knyttet til kartlegging av
4609 EL og IT Forbundets klimautslipp i forbindelse med strøartikler, reise – og
4610 møtevirksomhet. Videre skal man legge en plan med konkrete forslag på hvordan
4611 kutt skal gjøres

4612 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4613 Nytt kulepunkt. Alle deler av samfunnet er nødt til å gjøre ulike grep for å redusere
4614 sine klimautslipp, dette gjelder både det offentlige og private aktører. Det er ingen
4615 grunn til at EL og IT forbundet ikke skal gjøre det samme. Dette kan dog gjøres på
4616 ulike måter og i ulik størrelsesorden, men før man kan gjøre slike kutt er man
4617 avhengig av å kartlegge hva realiteten er og hva man eventuelt kan kutte. Det er
4618 bakgrunnen for forslaget

4619 **Internasjonal solidaritet og samarbeid**

4620 Fagbevegelsen er en bevegelse for fred, rettferdighet og sosial velferd – ikke bare
4621 nasjonalt, men også internasjonalt. Vi lever i en urettferdig verden hvor mange
4622 opplever krig, undertrykking, sult og arbeidsløshet. Millioner av mennesker drives
4623 på flukt. Fagforeningsaktivister utsettes for vold og forfølgelse i mange land. Det
4624 dominerende økonomiske systemet prioriterer fortjeneste for de få framfor å dekke
4625 menneskelige behov for de mange.

4626 I flere land angripes kvinnerettigheter, LHBTQ-rettigeter og menneskerettigheter,
4627 og samfunnet dreies i en mer autoritær retning. Dette er en farlig utvikling som må
4628 møtes med motstand. De siste åra har konsekvensene av klimaendringer, pandemi,
4629 krig og trykket fra globaliseringen forverret livsvilkårene for mange arbeidere og
4630 svekket fagbevegelsen internasjonalt. Nedleggelse av arbeidsplasser, økt
4631 arbeidsintensitet, løsere tilknytning til arbeidslivet, kutt i pensjoner og sosial velferd
4632 rammer arbeidere verden over.

4633 Fagbevegelsen er verdens sterkeste bevegelse og kan endre dette gjennom
4634 alliansebygging, mobilisering og kamp.

4635 **Hovedmål:**

- 4636 • Arbeide for fred og nedrusting.
- 4637 • Protestere mot norsk deltakelse i internasjonale militære aksjoner som ikke
4638 baserer seg på FN-resolusjoner eller er hjemlet i FN-pakten.
- 4639 • Støtte arbeidet for innføring av skatt på handel med kapital og verdipapirer.

- 4640 • Handelsavtaler må ha klausuler om faglige rettigheter, må ikke svekke det
- 4641 nasjonale demokratiet og skal ikke kreve ytterligere privatisering av offentlige
- 4642 tjenester.
- 4643 • Støtte arbeidere verden over i kampen for faglige og demokratiske
- 4644 rettigheter.
- 4645 • Arbeide for å få opprettet globale avtaler for å sikre faglige rettigheter.
- 4646 • Arbeide for at Norge også i framtida skal stå utenfor EU.
- 4647 • Styrke samarbeidet med europeisk fagbevegelse.
- 4648 • En verdig asyl- og flyktningpolitikk må minimum være i samsvar med rådene
- 4649 fra FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR).
- 4650 • Samarbeidet med Norsk Folkehjelp skal utvikles og forsterkes.
- 4651 • Gjensidig støtte, moralsk og økonomisk og gjennom sympatiaksjoner innen
- 4652 samme konsern eller bransje over landegrensene, er nødvendig for å styrke
- 4653 den internasjonale solidariteten.
- 4654 • Støtte det palestinske folk og fagbevegelse.
- 4655 • Arbeide for boikott av Israel og at LO bryter samarbeidet med Histadrut.
- 4656 • Samarbeide med internasjonal fagbevegelse om aktiviteter for å bekjempe
- 4657 anti-feminisme, rasisme og fascisme.

4658 **Forslag behandlet under kapittel 16 Internasjonal solidaritet og**
4659 **samarbeid**

4660 **Forslag** 6267
4661 **Innsendt av** Rogaland Elektromontørforening
4662 **Linjer** 997 - 1019
4663 **Innstilling** Tiltres ikke

4664 Linje 1019 strykes og nytt avsnitt mellom linje 997 og 998 sett inn:

4665 EL og IT forbundet krever at norske myndigheter og norsk næringsliv styrker
4666 etterlevelsen av folkeretten i konfliktområder, også okkuperte områder. Statens
4667 pensjonsfond og norske selskaper må avstå fra all handel og investeringer i
4668 selskaper som har eller bidrar til aktiviteter på okkupert område. EL og IT forbundet
4669 skal arbeide for at Norge boikotter all handel med alle okkupasjonsmakter.
4670 Oljefondet og andre finansielle institusjoner må etterleve FNs veiledende prinsipper
4671 for næringsliv og menneskerettigheter som fastsetter et forhøyet aktsomhetskrav i
4672 konfliktområder og trekke sine investeringer ut fra selskaper som bidrar til
4673 opprettholdelse av bosettinger på okkuperte områder og som er en del av
4674 okkupasjonsøkonomien. Videre skal forbundet arbeide for at norsk fagbevegelse
4675 bryter ett hvert samarbeid med fagbevegelse som støtter okkupasjonsmaktene.

4676 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4677 Vi ønsker at vi skal reagere mot alle som bryter folkeretten og spesielt mot de
4678 landene som FN definerer som okkupasjonsmakter. I tillegg mener vi at det er viktig
4679 at norsk fagbevegelse ikke samarbeider med den delen av fagbevegelsen
4680 internasjonalt som støtter okkupasjonsmaktene.

- 4681 **Forslag** 6174
4682 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Buskerud
4683 **Linjer** 999 - 999
4684 **Innstilling** Tiltres ikke
- 4685 Kulepunkt 1; fjerne ordet nedrustning slik at det kun blir, Arbeide for fred.
- 4686 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 4687 I lys av dagens situasjon rundt om i verden burde dette punktet endres til «arbeide
4688 for fred.

-
- 4689 **Forslag** 6084
4690 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Hedmark/oppland
4691 **Linjer** 1008 - 1008
4692 **Innstilling** Tiltres ikke
- 4693 Dagens tekst:
- 4694 1062 arbeidstakerdefinisjonen- slik at arbeidere med alternativ tilknytning til
4695 arbeidslivet- har
- 4696 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**
- 4697 Sette inn bindestrek to steder i setningen

-
- 4698 **Forslag** 6125
4699 **Innsendt av** EL og IT Forbundet Møre og Romsdal
4700 **Linjer** 1018 - 1018
4701 **Innstilling** Tiltres ikke
- 4702 Støtte folk og fagbevegelse i konflikt områder

4703 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4704 Solidaritet til alle områder og ikke et bestemt område i verden

4705	Forslag	6124
4706	Innsendt av	EL og IT Forbundet Møre og Romsdal
4707	Linjer	1019 - 1019
4708	Innstilling	Tiltres ikke

4709 Stryke linje 1019

4710 **Begrunnelse fra forslagsstiller:**

4711 Skal vi som forbund først engasjere oss i konflikter, så bør vi se på alle.

4712 **Norges forhold til Europa**

4713 EØS-avtalen er, sammen med en rekke andre avtaler, Norge sitt regulerte forhold til
4714 EU, vår viktigste handelspartner. Denne avtalen har i dag en langt større innvirkning
4715 på norsk arbeids- og samfunnsliv enn forutsatt på tidspunktet den ble inngått.
4716 Gjennom stadig nye direktiv, dommer og forordninger bindes Norge til beslutninger
4717 i EU. Handlingsrommet for nasjonal politikkutvikling og beslutninger blir stadig
4718 mindre, samtidig som reservasjonsretten ikke blir benyttet.

4719 EL og IT Forbundet er særlig bekymret for utviklingen innenfor arbeidsliv og
4720 arbeidsrett. EU-domstolen har flere ganger vist at hensynet til fri flyt av varer,
4721 arbeid, tjenester og kapital gis forrang foran hensynet til kampen mot sosial
4722 dumping, for trygge ansettelser og faglige rettigheter. Det viser seg at EU-regler gis
4723 forrang framfor ILO-konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk
4724 arbeidslivslovgivning. Også offentlig styring og offentlig eierskap trues av utviklingen
4725 i EU. Retten til profitt uten noen hindringer er storselskapenes drøm. EL og IT
4726 Forbundet krever at norske myndigheter går mot EU-begrensninger i retten til
4727 kollektive kampmidler, det kollektive forhandlingssystemet og retten til nasjonal
4728 lønnsdannelse (6051).

4729 Samtidig er EU også i endring. Med Storbritannias utmelding har en av de største
4730 motstanderne av reguleringer som verner arbeidsfolk mistet sin innflytelse over EUs
4731 politikk. I en tid der antidemokratiske bevegelser vokser seg sterkere bidrar EUs
4732 institusjoner til å ivareta demokratiske rettigheter. EU går i front for en offensiv
4733 klimapolitikk.

4734 EL og IT Forbundet er imot handelsavtaler som utfordrer politisk styring og svekker
4735 staters beslutningsmyndighet til fordel for ikke-statlige aktører. EØS-avtalen

4736 utfordrer dette prinsippet, og EL og IT Forbundet mener derfor det må utredes om
4737 det finnes et bedre alternativ til dagens avtale, som i større grad ivaretar nasjonal
4738 selvstyring og sikrer arbeidstakeres rettigheter. Som erfaringene fra Brexit viser, vil
4739 en oppsigelse av avtalen potensielt ha store konsekvenser for norsk næringsliv,
4740 sysselsetting og sikkerhet. Derfor må konsekvensene og mulighetene en oppsigelse
4741 medfører utredes nøye før en eventuell oppsigelse finner sted.

4742 **Digitalisering - organisering av fremtidens arbeidere**

4743 Digitalisering, kunstig intelligens og teknologisk utvikling gir oss fantastiske
4744 muligheter for å videreutvikle samfunnet til et bedre sted for alle. Dette krever at vi
4745 ligger i forkant og analyserer konsekvensene, forbedrer personvern, lover og etiske
4746 regelverk. Vi må sikre kompetansen for å delta i dette arbeidet, også i
4747 fagbevegelsen. Feiler vi som samfunn her, risikerer vi digital sårbarhet, overvåkning
4748 og økt arbeidsledighet.

4749 EL og IT Forbundet vil jobbe for at gevinster ved digitalisering reinvesteres i nye
4750 jobber og for at arbeidere får sin rettmessige andel av gevinstene ved
4751 rasjonaliseringer.

4752 **Betydningen av data**

4753 Innsamling og lagring av data har eskalert, både gjennom sosiale medier, på
4754 nettsider, arbeidsplasser og i det offentlige. I en verden hvor data har blitt en vare
4755 må det reguleres hvem som har anledning til å samle inn og benytte data om oss og
4756 hvor dette skal lagres. Lowerket for å regulere datainnsamling og bruk ble
4757 forbedret med GDPR, men dette må følges opp. Det utvikles programmer som
4758 benytter kunstig intelligens og algoritmer for å drive oppfølging, utvikling og
4759 rekruttering av arbeidere. Vi går et arbeidsliv i møte hvor rekruttering, karriere,
4760 utvikling og lønn i stadig større grad styres av programmer som samler og
4761 sammenstiller data fra flere systemer. Utviklingen av intelligente HR-systemer kan
4762 bli en trussel mot det organiserte arbeidslivet.

4763 **Endring av arbeid**

4764 Digitaliseringen i samfunnet vil påvirke alle yrkesgrupper som EL og IT Forbundet
4765 organiserer. Mange arbeidsprosesser er allerede automatisert og flere vil bli det.
4766 Tilsyn med kraftlinjer vil ikke lenger kreve klatring i master, men utføres av droner

- 4767 som selv vurderer tilstanden og som bare unntaksvis styres fra et kontrollrom.
- 4768 Stadig forbedringer i energiforbruk reduserer behovet for sterkstrøminstallasjoner i
- 4769 boenheter og kontorlandskap.
- 4770 Selvbetjeningsløsninger minsker behovet for menneskelige kontaktpunkter mellom
- 4771 bedrift og kunder og intelligente nettverk som krever mindre vedlikehold enn
- 4772 tidligere kobbernett, er eksempler på utviklingen innenfor våre bransjer.
- 4773 Endringen i arbeidsoppgaver øker behov for etter og videreutdanning. Mange av
- 4774 dagens bedrifter investerer for lite i kompetanseutvikling av egne arbeidere.
- 4775 Kompetanseutvikling blir en nødvendighet for at dagens arbeidere skal kunne
- 4776 utføre arbeidsoppgaver i fremtiden.
- 4777 Bedriftene må holdes ansvarlig i større grad enn i dag. I for stor grad ser vi at
- 4778 bedrifter sier opp arbeidstakere fremfor å bidra til omstilling.
- 4779 **Et anstendig arbeidsliv for fremtiden**
- 4780 Digitalisering bidrar til individualisering og endrede former for tilknytting til
- 4781 arbeidslivet. Igjen står arbeidere med få eller ingen rettigheter eller muligheter for å
- 4782 organisere seg til en motmakt. Arbeidere tvinges til å opprette enkeltpersonsforetak
- 4783 for å utføre oppdrag for bedrifter framfor at bedriftene ansetter folk i faste stillinger
- 4784 til å gjøre arbeidet. I en verden hvor bedrifter har mulighet til å sette ut
- 4785 arbeidsoppgaver til et globalt nettverk av løsarbeidere, er det krevende å organisere
- 4786 en motmakt.
- 4787 EL og IT Forbundet vil jobbe for å styrke lovverket med en utvidet forståelse av
- 4788 arbeidstakerdefinisjonen slik at arbeidere med alternativ tilknytning til arbeidslivet
- 4789 har samme rettigheter som arbeidere har i dagens lovverk. Alle arbeidere, i alle

4790 typer arbeidsformer, skal ha de samme rettigheter og beskyttelse.

4791 Arbeidsforholdbegrepet må utvides for å reflektere dette.

4792 Dette gjelder også retten til å organisere seg, retten til kollektive forhandlinger med
4793 globale og landsomfattende tariffavtaler. Alle arbeidere har rett til et trygt og godt
4794 arbeidsliv, anstendige lønns- og arbeidsforhold med medbestemmelsesrett. Det er
4795 et rettmessig krav at gevinsten av digitalisering, automatisering og robotisering skal
4796 komme hele samfunnet til gode - ikke bare arbeidskjøperne - og ikke bli en trussel
4797 mot arbeid og inntekt.

4798 **Muligheter**

4799 Selv om mange peker på utfordringene og farene ved utbredelsen av kraftige
4800 maskiner og kunstig intelligens er det viktig å påpeke at dette også kan bidra til å
4801 løse mange av verdens store utfordringer. Det kan f.eks. være vanskelig å se for seg
4802 en løsning på klimakrisen uten bruk av kunstig intelligens. Med applikasjoner og
4803 systemer basert på kunstig intelligens kan vi få en bedre utnyttelse av de ressursene
4804 vi har til rådighet, innenfor de rammene klimaet kan tåle. Det samme ser vi f.eks.
4805 innen helsetjenester o.l. Behandling og operasjoner kan f.eks. utføres av roboter
4806 som både har erfaringen og kunnskapen fra erfarne leger i tillegg til ferdighetene og
4807 stødigheten til yngre leger.

4808 Mange av våre medlemsgrupper vil dessuten kunne få muligheten til å delta i både
4809 utviklingen og driften av maskiner og systemer basert på kunstig intelligens. Norge
4810 har mange bedrifter som kan utvikle og levere gode IT-løsninger. Likevel er det et
4811 stort hjemmemarked innen digitalisering som IT- sektoren ikke tar del i. Norge bør
4812 lære av sin historie som oljenasjon for å utvikle IT-industrien. Politikere hadde klare
4813 ambisjoner om å utnytte hjemmemarkedet i Nordsjøen til å utvikle en

4814 leverandørindustri på land. Det offentlige må i større grad bruker sin innkjøpskraft
4815 til å legge til rette for vekst i IT-næringen. Alle som leverer varer og tjenester til det
4816 offentlige skal være bedrifter med tariffavtale.

4817 **Hovedmål:**

- 4818 • Lov- og avtaleverket styrkes og arbeidstakere beskyttes mot datasystemer
4819 som griper inn i personsfæren uten den enkeltes aksept.
- 4820 • At mennesker aldri mister kontrollen med teknologien. Vi krever at det ved
4821 innføringen av slike applikasjoner eller systemer må settes krav til åpenhet,
4822 etikk, og menneskelig kontroll med maskinene.
- 4823 • En kompetansereform i arbeidslivet. Det må på plass finansieringsordninger
4824 som opprettholder inntekt under etter- og videreutdanning. Livslang læring
4825 må bli en rettighet.
- 4826 • At digital teknologi, automatisering og kunstig intelligens ikke brukes av
4827 bedriftene for å svekke arbeideres lønn og arbeidsvilkår.
- 4828 • At sysselsettingsraten skal økes, også i fremtiden.
- 4829 • Sikre at offentlige data lagres og behandles på en forsvarlig måte i Norge.
- 4830 • At forskning og utvikling på bruk av kunstig intelligens til samfunnsnyttige
4831 forhold styrkes.
- 4832 • Sikkerhet må bli en større del av vurderingen ved outsourcing, slik at økonomi
4833 og besparelser veier mindre. Videre så må de ansattes kunnskap og erfaring
4834 med IT-systemene bli lyttet til i større grad.